

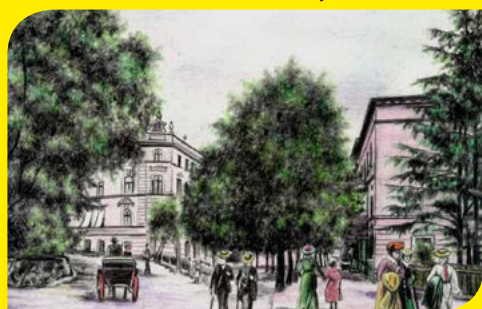
Program miejski

Historia Chojnic

Historia Chojnic

Dzień Matki

STOP DLA
SMOGU
CZyste
POWIETRZE

ISSN 2082-5625

MIESIĘCZNIK SPOŁECZNO - HISTORYCZNY

chojniczanin.pl

Gazeta i portal www

MAJ Nr 05/2021 (105)

www.chojniczanin.pl

GAZETA BEZPŁATNA

EUROSTANDARD

odwiedź Nas, bo Warto!

DRZWI • PODŁOGI • BRAMY
Topole 20 k/Chojnic

tel. 52 397 65 99 kom. 602 679 535

e-mail: biuro@eurostandard.pl

www.eurostandard.pl

PODŁOGI

DRZWI

BRAMY i NAPIĘDY

Doradzimy - Zamontujemy!

EUROSTANDARD

odwiedź Nas, bo Warto!

ZAMÓW POMIAR: 728 575 978

www.eurostandard.pl

Szanowni Czytelnicy. Mam nadzieję, że będziecie tworzyć tę gazetę razem ze mną i zespołem redakcyjnym. Chciałbym by chojniczanin.pl stał się publikatorem opinii ludzi wrażliwych na problemy naszego miasta. Gazeta jest bezpłatna, a cała redakcja na czele ze mną pracuje „non-profit”. To po prostu zespół zapaleńców i „chojnickich fanatyków”. Zapraszam do pisania.

Informacje Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

W 11 województwach, w których średnia dzienna liczba zakażeń na 100 tys. mieszkańców nie przekracza 35, zdecydowaliśmy się na luzowanie obostrzeń od 26 kwietnia.

Są to województwa: podlaskie, podkarpackie, warmińsko-mazurskie, lubelskie, pomorskie, lubuskie, świętokrzyskie, mazowieckie, kujawsko-pomorskie, zachodniopomorskie, małopolskie.

Od 26 kwietnia będzie to m.in. otwarcie salonów fryzjerskich i kosmetycznych, a także częściowy powrót dzieci z klas 1-3 do szkół (w trybie hybrydowym). Pozostałe ograniczenia zostają przedłużone. Sprawdź, co się zmieni!

- Salony fryzjerskie, urody i kosmetyczne - od 26 kwietnia będą mogły zostać otwarte dla klientów. Tego typu miejsca będą mogły funkcjonować w ścisłym reżimie sanitarnym.
- Częściowy powrót do szkół dzieci z klas 1-3 szkół podstawowych - od 26 kwietnia dzieci z klas 1-3 szkoły podstawowej przejdą na naukę hybrydową.
- Pozostałe zasady bezpieczeństwa – bez zmian

Przedłużamy dotychczasowe obostrzenia – dotyczą one zarówno 11 województw z niższym wskaźnikiem dziennych zachorowań. Ale także 5 województw (woj. śląskie, dolnośląskie, opolskie, łódzkie i wielkopolskie), w których obostrzenia nie są luzowane. Hotele pozostają zamknięte do 3 maja.

Handel – ograniczenia

- Wielkopowierzchniowe sklepy meblowe i budowlane o powierzchni powyżej 2 000 m² pozostaną zamknięte.
- Centra i galerie handlowe – tak jak obecnie – pozostają zamknięte, z wyjątkiem m.in.: sklepów spożywczych, aptek i drogerii, salonów prasowych, księgarni.
- W placówkach handlowych na targu lub poczcie obowiązują limity osób:
- 1 osoba na 15 m² – w sklepach do 100 m²,
- 1 osoba na 20 m² – w sklepach powyżej 100 m².

Kult religijny

- W miejscach kultu religijnego obowiązuje limit osób – na 1 osobę musi przypadać 20 m².
- Bez zmian pozostaje obowiązek zakrywania ust i nosa oraz zachowywanie 1,5 m odległości od innych osób.

Edukacja

- Uczniowie klas szkół podstawowych, szkół ponadpodstawowych, słuchacze placówek kształcenia ustawicznego oraz centrów kształcenia zawodowego uczyć się zdalnie. Uwaga! W 11 województwach, w których są luzowane obostrzenia, dzieci z klas 1-3 szkół podstawowych, od 26 kwietnia będą uczyć się w systemie hybrydowym.
- Żłobki i przedszkola funkcjonują normalnie.

Kultura

- Wciąż zamknięte są teatry, kina, muzea i galerie sztuki.

Hotele

- Pozostają zamknięte do 3 maja.
- Wyjątkiem są m.in. hotele robotnicze, a także noclegi świadczone w ramach niektórych podróży służbowych – np. medyków, kierowców wykonujących transport drogowy czy żołnierzy.

Sport

- Możliwe uczestnictwo dzieci i młodzieży we współzawodnictwie sportowym prowadzonym przez odpowiedni polski związek sportowy.
- Możliwe jest również uprawianie sportu w obiektach sportowych na świeżym powietrzu – przy zachowaniu limitu do 25 osób (zarówno dzieci i młodzieży, jak i dorosłych).
- Działalność pozostałych obiektów sportowych (hale, kryte boiska itd.) nadal jest ograniczona wyłącznie do sportu zawodowego (tak jak dotychczas). Wszelkie wydarzenia mogą się odbywać bez udziału publiczności.
- Zamknięte pozostają m.in. siłownie, kluby fitness, baseny, sauny i solaria. Wyjątki od zasad określa rozporządzenie.

1 maja

Sport

obiekty sportowe na świeżym powietrzu

kryte obiekty sportowe i baseny dla zorganizowanych grup dzieci i młodzieży

4 maja

Kultura

galerie sztuki i muzea

Handel sklepy budowlane, meblowe i galerie handlowe

Kult religijny

1os./15m² w świątyniach, rekomendujemy odprawianie ceremonii na świeżym powietrzu

Edukacja

nauka stacjonarna w klasach 1-3 szkół podstawowych

8 maja

Hotele

obłożenie max. 50%

bez otwartej strefy restauracyjnej i wellness&spa

15 maja

Gastronomia zewnętrzna

(na świeżym powietrzu)

Kultura

kina i teatry na świeżym powietrzu – obłożenie max. 50%

Imprezy okolicznościowe na zewnątrz

(m.in. wesela i komunie) do 25 osób

Edukacja

nauka hybrydowa dla klas 4-8 szkół podstawowych i 1-4 szkół ponadpodstawowych

Sport

obiekty sportowe na świeżym powietrzu obłożenie do 25% publiczności

29 maja

Gastronomia wewnętrzna

obłożenie 50%

dystans między stolikami limit osób

Imprezy okolicznościowe wewnątrz

(m.in. wesela i komunie) – do 50 osób

Kultura: kina i teatry

– obłożenie do 50%

Edukacja

nauka stacjonarna w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych

Sport

kryte obiekty sportowe, baseny – obłożenie do 50% (z widownią) siłownie, kluby fitness, solaria – 1os./15m²

HARMONOGRAM UCHYLANIA OBOSTRZEŃ

<https://www.gov.pl/web/premier>

AUTOMATYKA do BRAM

ogrodzenia ■ bramy garażowe

P.H.U. **AUTO**TECH

kom. 604 096 837 ■ kontakt@phu-autotech.pl

WYCENA ■ SPRZEDAŻ ■ MONTAŻ ■ SERWIS

01 kwietnia

Członkowie Komitetu Społecznego im. Jarosława Armady spotkali się w Parku 1000 – lecia, aby dokonać wyboru miejsca, w którym stanie ławeczka z brązu wraz z figurą zmarłego w lutym specjalisty pielęgniarstwa chirurgicznego i ratunkowego. 29 marca br. Rada Miejska jednogłośnie przyznała śp. Jarosławowi Armadzie tytuł Zasłużonego Obywatela Miasta Chojnice.

01 kwietnia

Na terenie całej Polski rozpoczął się Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021.

Spis przeprowadzają rachmistrzowie w wywiadzie bezpośrednim lub telefonicznym.

Istnieje też możliwość dokonania samospisu na stronie Głównego Urzędu Statystycznego <https://spis.gov.pl>. W Urzędzie Miejskim w Chojnicach znajduje się pomieszczenie, w którym osoby nie mające dostępu do internetu mogą dokonać samospisu (II piętro, pokój 510).

03 kwietnia

W ramach 28 kolejki Statscore Futsal Ekstraklasy Red Devils podejmował na własnej hali Piasta Gliwice. Goście przed meczem zajmowali trzecie miejsce w tabeli, gospodarze dziesiąte.

Wynik spotkania rozstrzygnął się w końcowych minutach spotkania i trzy punkty powędrowały na konto gliwiczian. Red Devils Chojnice – Piast Gliwice 1:2

03 kwietnia

W 25 kolejce interesująco zapowiadał się mecz będący ostatnio w bardzo dobrej formie Chojniczanki, zajmującej trzecią lokatę z czwartą drużyną tabeli Skrą Częstochowa. Mimo początkowego prowadzenia Chojniczanka nie potrafiła wykorzystać atutu własnego boiska, co skrętnie wykorzystali goście. CHOJNICZANKA - SKRA 1:3 (0:0)

03 kwietnia

Święto Zmartwychwstania Pańskiego to najstarsze i najważniejsze święto chrześcijańskie celebrujące misterium paschalne Jezusa Chrystusa, tj. jego mękę, śmierć oraz zmartwychwstanie. Z tej okazji odbywa się święcenie pokarmów. Ze względu na pandemię koronawirusa uroczystość święcenia żywności odbyła się inaczej niż w tzw. „normalnych czasach”. W chojnickiej bazylice mniejszej obrzęd ten odbył się przed świątynią.

06 kwietnia

Na terenie Gminy Chojnice, w miejscowości Charzykowy, została uruchomiona nowa placówka Poczty Polskiej S.A. - Agencja pocztowa Charzykowy. Agencja jest zlokalizowana przy ul. Długiej 33 (Punkt Informacji Turystycznej). Godziny funkcjonowania: poniedziałek - środa 10:00 - 17:00, czwartek: 12:00 - 20:00, piątek: 10:00 - 17:00. W agencji pocztowej Charzykowy świadczone są następujące usługi pocztowe: nadawanie przesyłek pocztowych zwykłych oraz rejestrowanych (listy polecone, paczki pocztowe), nadawanie przekazów pocztowych, przyjmowanie wpłat na rachunki bankowe, przyjmowanie wpłat RTV, sprzedaż znaczków pocztowych, kopert, opakowań do przesyłek pocztowych, wydawanie awizowanych przesyłek rejestrowanych.

06 kwietnia

Ruszyła sprzedaż działek wystawionych przez Gminę Miejską w Chojnicach w pierwszym ustnym nieograniczonym przetargu na nieruchomości na tzw. trapezie. Pod młotek poszły 33 z 90 działek pod zabudowę jednorodzinna. Tzw. „trapez” to duża parcela usytuowana w ciągu ulicy Bytowskiej, pomiędzy Metalowcem a zjazdem na Charzykowy z drogi nr 212. Cena wywoławcza za 1m2 to 180 zł.

06 kwietnia

W chojnickim ratuszu miało miejsce pierwsze, robocze spotkanie rzeźbiarza, prof. Tomasza Sobisza z członkami Komitetu Społecznego im. Jarosława Armady. Artysta opowiedział przyjaciółom i członkom rodziny zmarłego medyka, co jest najważniejsze podczas tworzenia pomników. Rodzina i przyjaciele zmarłego chcieliby by pomnik był gotowy na pierwszą rocznicę śmierci (luty) lub na czas, kiedy obchodziłyby urodziny (maj).

07 kwietnia

Ruszył nabór wniosków w ramach miejskiego programu „STOP dla SMOGU w Chojnicach”. Wnioski o dofinansowanie na wymianę pieców centralnego ogrzewania na bardziej ekologiczne, można pobrać ze strony Urzędu Miasta Chojnice. Kwota dofinansowania wynosi 7.000 zł

07 kwietnia

Podczas konferencji prasowej minister zdrowia Adam Niemiński poinformował, że obostrzenia zostały przedłużone do 18 kwietnia. Obowiązujące dotychczas obostrzenia dla całego kraju weszły w życie od soboty 27 marca i miały obowiązywać do 9 kwietnia.

07 kwietnia

Oleg Zozulya przestał być trenerem Red Devils Futsal Club. Taką decyzję podjął zarząd klubu.

Nowym trenerem został Jakub Mączkowski, który z klubem związany jest od 2007 roku. W sezonie 2012/2013 „Kuba” zdobył z Czerwonymi Diabłami wicemistrzostwo Polski, a trzy lata później wywalczył też Puchar Polski.

08 kwietnia

Miejska Biblioteka Publiczna, w związku z obowiązującymi obostrzeniami, została zamknięta do 18 kwietnia. Całkowicie zamknięta, ze względu na inwentaryzację zbiorów, została także wypożyczalnia i czytelnia dla dzieci.

10 kwietnia

Odbyły się pierwsze warsztaty online pt. „Projektowanie graficzne z wykorzystaniem aplikacji cyfrowych” dla grupy wiekowej 15-18 lat. Zajęcia miały charakter zapoznawczo-informacyjny. Organizatorem zajęć jest biblioteka miejska.

10 kwietnia

Druga z rzędu porażka Chojniczanki. Po porażce 1:3 ze Skrą Częstochowa u siebie, nasi piłkarze ulegli na wyjeździe 1:2 Garbarni Kraków.

12 kwietnia

Wyłączono z ruchu fragment Alei Brzozowej od Parku (ul. Spacerowa) do ronda przy ul. Sępoleńskiej z umożliwieniem dojazdu do posesji dla mieszkańców. Roboty budowlane będą prowadzone do dnia 20 czerwca br. Osobą odpowiedzialną za prowadzenie robót jest Patryk Kowalik (kom. 604 142 799 z firmy WO – KOP).

12 kwietnia

Na konferencji prasowej burmistrz Arseniusz Finster poinformował, że przesunięty został termin uzyskania zezwoleń na remont i modernizację budynku głównego dworca PKP i jego otoczenia. Nowy termin to 15.07.2021. Powodem opóźnienia jest pandemia i przeciągające się uzgodnienia z wojewódzkim konserwatorem zabytków. Aktualne założenia są takie, że po wyłonieniu latem 2021 wykonawcy, we wrześniu rozpocząłby prace budowlane, które trwałyby do marca 2023.

12 kwietnia

Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Chojnicach zakończył trzymiesięczny spis źródeł ciepła. W swoim zarządzie miejska spółka ma 2246 lokali, z czego 1635 to jej własność. - Na te 1635 lokali, które należą do ZGM, 874 posiada piec kaflowy, 113 piec węglowy, gaz 271, przyłącze do sieci 353, piec olejowy 18. W przeprowadzonym audycie dużo lepiej wypadły lokale właścicieli prywatnych będące w zarządzie ZGM, na 611 lokali, 66 posiada piece kaflowe, 62 węglowe, 307 ogrzewanie gazowe, 11 piec elektryczny a 155 przyłączonych jest do sieci.

15 kwietnia

Powiat Chojnicki został wyróżniony za program „Wyższy poziom współpracy”. To wielopoziomowa współpraca powiatu chojnickiego i jednostek podległych z Wyższą Szkołą Gospodarki w Bydgoszczy, kształcąca m.in. pielęgniarzy dyplomowane w Chojnicach.

22 kwietnia

W Chojnickim Centrum Kultury odbyło się podsumowanie

akcji plastycznej zorganizowanej z okazji Międzynarodowego Dnia Ziemi. Akcja „Motyle, pszczoły, robaki, cudaki” polegała na własnoręcznym zbudowaniu owada. Z otrzymanego pakietu plastycznego należało skonstruować wybranego mieszkańca łąki i przynieść go do ChCK. W ten sposób powstało 80 przepięknych, kolorowych stworzeń, wśród których, tak jak w przyrodzie, nie ma dwóch takich samych.

22 kwietnia

Przeprowadzono wywózkę odpadów wielkogabarytowych, elektrośmieci i opon z sektora 3 w Chojnicach. Przed miesiącem z pozostałych sektorów zebrano 218,12 t wielkogabarytów i 32,3 t opon. Dla porównania w 2019 r. takich odpadów w skali całego roku i miasta odebrano odpowiednio 257,38 t i 30,18 t

23 kwietnia

Zostały ogłoszone wyniki konkursu w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg (RFRD). Samorządy powiatu chojnickiego zostały wsparte kwotą ponad 15,5 miliona zł! Powiat chojnicki otrzymał 3,8 mln na dokończenie zadania: przebudowa drogi Chojnice- Duża Cerkwica na odcinku, Chojnice- Ogorzeliny. Gmina Chojnice, dostanie ponad 1,8 mln na realizację dwóch zadań. Przebudowa byłej DK 22 do skrzyżowania z ulicą Handlową w Lipienicach oraz przebudowa drogi gminnej od wiaduktów nad linią kolejową do węzła Pawłowo. Gmina miejska Chojnice otrzymała wsparcie jednego zadania- przebudowa ulicy Gdańskiej od ulicy Tucholskiej do wiaduktów nad Torami. To zadanie otrzymało 2 mln PLN.

23 kwietnia

Punkt Szczepień Powszechnych w Chojnicach przeszedł weryfikację NFZ-u. Opinia jest pozytywna i punkt ruszy 5 maja. PSP utworzony został w budynku wielofunkcyjnym Medycznej Szkoły Policealnej w Chojnicach przy ulicy Świętopełka 3. Punkt będzie czynny od poniedziałku do piątku w godz. od 8.30 do 19.30 oraz w sobotę od 9.00 do 16.00. Jeżeli jednak zajdzie taka potrzeba szczepienia będą się odbywały także w niedzielę.

28 kwietnia

Remisem 2:2 zakończyło się starcie Chojniczanki z Motorem Lublin. Wynik spotkania rozstrzygnął się w drugiej połowie, do przerwy, po bramce Adama Ryczkowskiego, prowadziła Chojniczanka

28 kwietnia

Odbyło się kolejne spotkanie online młodzieżowego klubu książki. Tym razem dyskusja toczyła się w oparciu o książkę „O chłopcu, który ujarzmił wiatr” Williama Kwakwamby i Bryana Mealera.

29 kwietnia

Chojnickie Centrum Kultury zaprosiło na premierę pierwszego odcinka mini serialu teatralnego „Moralność Państwa Dułskich”.

29 kwietnia

Na rondzie w Pawłówku na skrzyżowaniu ulic Bydgoskiej, Długiej i Podmiejskiej został ustawiony obelisk z nazwą ronda. Rondo nosi imię św. Jana Pawła II. Obelisk o wymiarach 100 x 100 x 260 cm został wykonany z szarego granitu, który ustawiono na grafitowym postumencie.

29 kwietnia

W urzędzie gminy zostały podpisane umowy na „Przebudowę dróg „ponawałnicowych” - wykonanie nakładek asfaltowych na istniejącej podbudowie.

30 kwietnia

Rozpoczął się sezon foodtruckowy. Na parkingu przy Proxima Parku przez cztery kolejne dni zaparkowało kilkanaście foodtrucków. Pasjonaci mobilnej kuchni serwowali mieszkańcom Chojnic swoje popisowe dania.

Wspólne posiedzenie komisji stałych Rady Miejskiej oraz Rady Samorządów Osiedlowych z dnia 21 kwietnia 2021 r.
„Informacja na temat realizacji i przygotowania inwestycji w 2021 roku na terenie miasta Chojnice oraz rozpatrywanie spraw bieżących”.

Wspólne posiedzenie prowadził Przewodniczący Rady Miejskiej **Antoni Szlanga**, który otworzył posiedzenie i następnie przekazał głos burmistrzowi.

- **Burmistrz Arseniusz Finster** – witam bardzo serdecznie. Moi dyrektorzy są przygotowani i prześlą Państwu informacje o wszystkich inwestycjach, które w tej chwili prowadzimy, ale również powiedzą też o projektach, które są w toku. Jeżeli Państwo pozwolą, to ja chciałbym o dwóch rzeczach powiedzieć.

Otóż chojnicki TBS przygotowuje się do realizacji **budowy dwudziestoczworokondygnacyjnego budynku**. Mamy gotowy projekt. To będzie budynek czterokondygnacyjny, bez windy, o powierzchni 1279 m². I kalkulacja czynszu musi uwzględniać to, że z jednej strony mamy 80% dotacji z budżetu państwa, ale z drugiej strony zaciągamy 20% kosztów w formie kredytu. I tutaj w tej kalkulacji wyliczając: spłata kredytu – 4,34 zł, koszty eksploatacji – 2,14 zł (mówię o metrze kwadratowym), wynagrodzenie za zarządzanie – 1,22 zł, amortyzacja – 7,99 zł (to bank narzuca, żeby amortyzacja była), wynagrodzenie za zarządzanie mieszkaniami – 0,38 zł i rezerwa na zwiększenie kosztu w roku 2023 – 0,25 zł. I po tej wylizance wychodzi nam, że cena czynszu za 1 m² wynosi 16,32 zł, dosyć dużo. Najwyższy czynsz jaki możemy zastosować jest ten, który praktycznie stosujemy w ZGM, czyli 14,82 zł. I tą różnicę, czyli około 1,50 zł trzeba będzie dopłacić do tych czynszów, i tym dopłacającym jest Urząd Miasta, chciałbym, żebyśmy mieli tego świadomość. Bo ja nie podniosę w całym mieście czynszu do 16,32 zł, żeby móc taką stawkę zastosować w tym budynku. Przypominam, że zasiedlamy my, czyli Urząd Miasta, osobami, rodzinami z listy. Przy budynku, przy mieszkaniach, około 1000 m², to ta dopłata wynosiłaby 1500 zł miesięcznie, czyli nieźbyt dużo. Myślę, że nas na to stać i warto tą dotację konsumować.

Drugi duży temat, to jest **Fundusz Odbudowy** i pięćdziesiąt obwodnic w ciągu dróg wojewódzkich. Mam zapewnienie Pana Marszałka Województwa Pomorskiego, że Chojnice, obok Lęborka, Kartuz, będą zgłoszone do tego programu. Przypominam, że mamy decyzję środowiskową, mamy pozwolenie na budowę, nie ma ZRID-u. Żeby w ogóle rozpocząć **budowę zachodniego obejścia Chojnic**, trzeba wykupić około 8 ha gruntów, około 3,5 ha od osób prywatnych, reszta to jest Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin. Jest sens zrobienia ZRID-u wtedy, kiedy będzie montaż finansowy na realizację tego zachodniego obejścia, ale jeszcze oprócz Kartuz, Lęborka i Chojnic jest Pelplin. Czyli cztery obwodnice miałyby być budowane w województwie pomorskim. Jeżeli będzie pięćdziesiąt obwodnic, jest szesnaście województw, to tak mniej więcej przypadają trzy obwodnice na region. Pytałem marszałka jak wyglądają projekty tamtych obwodnic. Uzyskałem odpowiedź, że nasz projekt jest najlepiej przygotowany do tego, żeby w tej chwili już to zachodnie obejście móc finansować. ...

Następnie **dyrektor Jacek Domozych** przedstawił informację na temat inwestycji realizowanych, planowanych przez Wydział Budowlano – Inwestycyjny na bieżący rok.

- **Dyrektor Jacek Domozych** – dzień dobry. Ja przygotowałem informację w układzie takim, jak jest załącznik inwestycyjny do budżetu, w zakresie zadań, którymi zajmuje się Wydział Budowlano – Inwestycyjny.

I tak, po kolei są to zadania. **Przebudowa ul. Gdańskiej w Chojnicach – od ul. Tucholskiej do wiaduktów nad linią kolejową**. W tej chwili trwają prace związane z budową kanalizacji deszczowej w ul. Gdańskiej. W tym roku również wykonawca zamierza przeprowadzić roboty remontowe na wiaduktach oraz przebudowę wodociągów. Termin zakończenia tej inwestycji jest dosyć odległy, bo 31 maja 2023 r. Tu trwają rozmowy, żeby spróbować to zakończyć do końca roku 2022.

Następny temat, to dokumentacja techniczna przebudowy **ul. Obrońców Chojnic wraz ze skrzyżowaniem z ul. Gdańską**. Rozstrzygnięto przetarg i 1 lutego podpisano umowę z wykonawcą ze Złotowa. Wykonawca przedstawił koncepcję, no ale ta koncepcja jest dosyć kulawa i z tym wykonawcą mamy pewne problemy. Obiecał poprawę, zobaczymy co z tego będzie. W każdym razie termin złożenia dokumentacji o ZRID, to jest 30 listopada 2021 r.

Trzeci punkt, to **projekt łącznicy drogowej od skrzyżowania ul. Rzepakowej z ul. Kościerską do ul. Gdańskiej**. Mamy dwie łącznice w budżecie i ta łącznica będzie przygotowana do przetargu w drugiej kolejności, jeszcze w tym roku.

Przejdziemy do punktu czwartego, to jest **projekt łącznicy drogowej od zbiegu ulic: Igielskiej, Derdowskiego, Ceynowy, do ul. Strzeleckiej**. I tutaj przetarg jest już dosyć zaawansowany. Jest opracowany opis przedmiotu

zamówienia, trwa przygotowanie specyfikacji. Zakładamy powstanie tej szczegółowej koncepcji w połowie przyszłego roku, ta koncepcja szczegółowa również ma na celu uzyskanie decyzji środowiskowej, tak żeby ten proces projektowy trwał jak najkrócej.

Numer pięć – prace projektowe i **rozbudowa Drogi do Igieł**. Ul. Igielska i Igiły w Chojnicach, no tutaj wiemy wszyscy, że musimy jak najszybciej zakończyć projektowanie i jak najszybciej zacząć budowę, bo budowa musi się zakończyć w przyszłym roku. Mamy termin o złożenie ZRID-u do 30 listopada, natomiast prace postępują, bym powiedział, w dosyć dobrym tempie i powinniśmy wczesną jesienią wystąpić już o te pozwolenia.

Również w trakcie opracowania jest projekt ulicy **Działkowej**. I tutaj pozwolenie o ZRID ma być złożone do 31 marca 2022. Przy Działkowej chodzi o to też, żeby te inwestycje, które się zająbiają troszeczkę, czyli zbiornik Sobierajczyka – unijna i ta ulica – nasze środki, skoordynować prace, czyli najpierw trzeba zakończyć budowę zbiornika, a potem na to nałożyć nową drogę.

Projekt przebudowy **ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego**, tutaj została przedstawiona koncepcja i do niej wielkich uwag nie ma. Jest zrobiona dobrze. I do 30 listopada powinien być złożony wniosek o pozwolenie, może uda się wcześniej.

Budowa ulic: **Rodziewiczówny, Konarskiego, Kasprowicza, Tetmajera, Paderewskiego (od Reja do Zapolskiej) i fragment ul. Gdańskiej**. Rozpoczęto prace w Kasprowicza, Tetmajera, Paderewskiego. Na odcinkach Paderewskiego zakończono, odebrano jeszcze w zeszłym roku. W pozostałych ulicach ułożono kolektor deszczowy i w międzyczasie pojawiła się Gazownia, która stwierdziła, że jednak będzie się tam przebudowywać. I z tego co mi wiadomo, ta sieć została przebudowana, wczoraj, czy przedwczoraj zakończono prace. I wracamy do budowy tej ulicy po wolnych dniach majowych. We fragmencie ul. Gdańskiej jest samo, z tym, że tam jeszcze Gazownia nie weszła, bo opracowuje dokumentację, ale musimy poczekać aż tą dokumentację opracuje, położy tą sieć i dopiero wtedy możemy ją zakończyć. Ulica Krasickiego, wczoraj odbył się odbiór, w zasadzie bez uwag.

Budowa ul. **Willowej, Przytorowej**, jest ważne pozwolenie na budowę i rozpoczęły się rozmowy dotyczące wykupu terenu pod zbiornik retencyjny. Tym zajmuje się Wydział Gospodarowania Nieruchomościami. Po wykupie przystąpimy do projektowania tego zbiornika oraz nawierzchni w tych ulicach.

Budowa ulic z odwodnieniem na Osiedlu Leśnym, to jest **ul. Modrzewiowa**. Na to mamy ważne pozwolenie na budowę. Zleciliśmy wytyczenie skrzyżowania z ul. Winogronową, gdyż po pracach w ul. Winogronowej pewnych korekt trzeba będzie tam dokonać. Natomiast jest to jedna z inwestycji, o którą być może będziemy aplikować w nowym rozdaniu, bo ona w większości składa się właśnie, przede wszystkim, z odwodnienia. Jeżeli chodzi o zakres budowy ulic on jest nieduży, natomiast jest to jeden z ostatnich bardzo ważnych elementów na terenie miasta, gdzie nie jest uregulowana sprawa odwodnienia.

Utworzenie transportowego **węzła integrującego** wraz ze ścieżkami pieszo-rowerowymi w Chojnicach. Budowa ścieżek została zakończona, odebrana w zeszłym roku. **Dworzec autobusowy**, zakończenie prac wraz z pozwoleniem na użytkowanie – do końca września. No, wygląda na to, że może uda się to zrobić wcześniej. W tej chwili zakończone są prace związane z infrastrukturą. Dosyć zaawansowane jest korytowanie ul. Nad Dworcem. A jeżeli chodzi o parkingi, no to częściowo są już wykonane na gotowo, częściowo w zasadzie pozostaje do położenia nawierzchnia. Układanie nawierzchni rozpocznie się 4 maja. Też można powiedzieć, że Mosty Gdynia tutaj, po tym przełożeniu terminu, się zmobilizowały i w tej chwili całe przejście podziemne jest w zasadzie gotowe, łącznie z płytkami, wygląda to dosyć porządnie.

Budowa obiektu przy ul. Dworcowej na cele społeczne wraz z zagospodarowaniem terenu. Inwestycja została zakończona w zeszłym roku, natomiast w tym roku obiekt wyposażono w meble i wyposażenie kuchni. Trwają przygotowania do użytkowania.

Poprawa efektywności energetycznej oraz rozwój OZE w Chojnicko – Człuchowskim MOF – **termomodernizacja budynków**. Projekt zakończono. Ostatni etap, zamontowano panele w ubiegłym roku. Zabezpieczono środki na przeprowadzenie wymaganych audytów.

Poprawa gospodarki wodami opadowymi i roztopowymi na terenie MOF Chojnice – Człuchów. Zakończono i odebrano prace w zakresie dziewięciu, z dziewięciu podpisanych umów. Stan na dzisiaj jest taki: Budowa kanalizacji deszczowej w ul. Grunwaldzkiej – trwają prace odbiorowe. Subisława, Dąbrowskiego, Sambora. Subisława, pozostała

do wykonania warstwa wiążąca asfaltu. W ul. Dąbrowskiego ułożono kolektor deszczowy, prace zostaną wznowione i zakończone latem, prawdopodobnie rozpoczną się w czerwcu i pewnie potrwają około dwóch miesięcy.

Budowa zbiornika retencyjnego Sobierajczyka – jest zaawansowana w około 50%. Wykonawca tutaj deklarował chęć zakończenia tej inwestycji w tym roku, ale nie widać tego zaangażowania, żeby to się dało zrobić. Termin – koniec czerwca 2022, tak myślimy.

Ul. Prochowa, Sobierajczyka, Brzozowa, Sawickiej, Duchy Świętego, Findera, Okrzei, Kasprzaka, Goetke, 14 Lutego, Wycecha. To są nazwy z pozwoleń na budowę, tak że wiemy, że niektóre z tych ulic mają już inne nazwy. Zakończono prace w Prochowej, na odcinku Placu Piastowskiego do Brzozowej. Pozostała część Prochowej wraz z ulicami przyległymi jest planowana do realizowania w drugiej połowie tego roku i zakończenie do połowy roku przyszłego. Rozpoczęto prace na odcinku ul. Brzozowej, od Parku 1000-lecia do ronda Wyszyńskiego. Wszyscy mieszkańcy już to odczuli. I tu chciałbym powiedzieć, że prace, jeżeli chodzi o kanalizację deszczową, póki co odbywają się bez zakłóceń i w tempie, które założyliśmy, że będziemy realizować to zadanie. Natomiast okazuje się, że chcą nam wejść tam Wodociągi z remontem kanalizacji sanitarnej. Czy będzie to oznaczało problemy terminowe, nie wiem, myślę że okaże się to w przeciągu najbliższych dwóch tygodni. Tutaj jeszcze jeden temat, że udrażniamy tą ulicę na weekendy. Wykonawca w soboty i w niedziele nie pracuje, w związku z tym jest możliwość wydzielenia pasa jezdni i poruszania się użytkowników w te dni. Po przekroczeniu ulicy Sobierajczyka będzie można ulicą Sobierajczyka dojechać i do ul. Sępoleńskiej, i od Sępoleńskiej do Brzozowej, równoległymi ulicami. No jest to przede wszystkim informacja dla posiadaczy samochodów osobowych, że będzie można ten ruch udroźnić i to się pewnie odbędzie... No, zależy to wszystko jeszcze od tej kanalizacji sanitarnej, ale gdyby nie było tej kanalizacji sanitarnej, to śmiało byśmy to zrobili już na te wolne święta. Ale na te wolne święta przynajmniej będziemy chcieli coś udroźnić, żeby można było przejechać ul. Brzozową.

Parkowa, Plac Niepodległości, Okrężna – prace rozpoczną się latem i też w tym roku powinny być zakończone, chociaż są dosyć trudne, bo tam są przeciski na głębokości około 6 m. Co nas tam spotka, co spotka wykonawcę przede wszystkim, zobaczymy.

Budowa przepompowni i instalacji odprowadzającej wody deszczowe, przy **kompleksie garaży przy ul. Młodzieżowej**. W tej chwili zleciliśmy wytyczenie tego zadania, bo chcemy jeszcze raz się temu przyjrzeć i zweryfikować projekt, czy nie należałoby przed ogłoszeniem przetargu dokonać pewnych poprawek, jeżeli chodzi na przykład o ilość wpustów, tak żeby ta pompownia działała w przypadku opadów, a nie, że jeżeli tam jest zaprojektowany jeden wpust, który się zapcha, no to przestanie to działać.

Budowa Fosy, termin realizacji – koniec czerwca. Wykonawca złożył wniosek o przedłużeniu na trzy miesiące, w związku, przede wszystkim, z przerwą zimową oraz z problemami materiałowymi. Tam, jeżeli chodzi o drewno, o te drewniane siedziska, to jest drewno, które wykonawca przywozi, nawet nie wiem dokładnie skąd. Problemem tej inwestycji i pozostałych, to już o tym burmistrz wspominał, że styropian wzrósł o 100%, rury o 50%, drewno od 50% do 100%, tak więc wykonawcy mają problem z zakończeniem tej inwestycji, nawet nie w związku z covidem, ale w związku z rosnącymi cenami. I to jest problem. Gdybyśmy nawet chcieli, nie jesteśmy w stanie im tego wyrównać i może to rodzić, przy niektórych inwestycjach, dosyć poważne skutki.

Ostatnia inwestycja, to jest **budowa instalacji zasilania systemu podgrzewania murawy** na stadionie miejskim. W tym tygodniu powinniśmy ogłosić przetarg na projektowanie zasilania gazem. Tyle inwestycji na dzień dzisiejszy, dziękuję. ...

Następnie dyrektor Jarosław Rekowski przedstawił inwestycje, które realizuje Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska.

- **Dyrektor Jarosław Rekowski** – dzień dobry, witam wszystkich na dzisiejszym spotkaniu. Otóż zacznę od największych inwestycji, które są realizowane przez wydział komunalny. **Modernizacja dworca PKP**, na chwilę obecną mamy informację taką od projektantów, że niestety nie zmieszczą się w czasie, ponieważ do końca tego miesiąca mieli rozliczyć zakres dokumentacji. Ta dokumentacja niestety jeszcze nie otrzymała właściwych uzgodnień od konserwatora wojewódzkiego, wobec powyższego niestety będą pewnie zmuszeni oczekiwać na te wszystkie uzgodnienia, żeby można było uzyskać pozwolenie na budowę.

~ dokończenie na str 6

~ dokończenie ze strony 5

No, następnie prawomocność tej decyzji i rozpoczęcie prac stricte budowlanych. Czyli koniec miesiąca miała być ta dokumentacja przygotowana, natomiast wstępnie firma przedstawia ten termin na koniec miesiąca czerwca, aż taki dosyć odległy, ze względu na to, że niestety covid powoduje, że te uzgodnienia idą w bardzo ślimaczym tempie. Dostęp do konserwatora jest dosyć ograniczony, w niektóre tylko dni tygodnia, dlatego też zakres tak długo się realizuje.

Kolejne dwa zadania, które realizujemy już na bieżąco i które są u schyłku swojej realizacji są to zadania również unijne – **przebudowa Wzgórza Ewangelickiego** i przebudowa, czy budowa nawet ul. Rolbieckiego z dojściem do ul. Piłsudskiego, Swarowicza. W ramach tego opracowania, czy tej budowy drogi będą również urządzone miejsca postojowe, prostopadłe jak gdyby do parku, na którym znajduje się Wzgórze Ewangelickie. No i Wzgórze Ewangelickie będzie urządzone w sposób rekreacyjny, do korzystania. Notabene wskażę, że na koniec lutego mieliśmy zakończenie prac zieleniarskich w materii gniazd ptasich i zostały w stu procentach zlikwidowane wszystkie gniazda na obszarze tych drzew. Natomiast ptaki są na tyle sprytnie, że odtworzyły tą substancję w przeciągu miesiąca. Nie wiem, czy czasami ilościowo nawet nie pojawiło się ich o kilka więcej. Tak że proszę zwrócić uwagę, zakres prac rzeczywiście został wykonany, ponieważ do końca lutego mogliśmy je wykonywać, ze względu na to, że ptaki w okresie marca już są pod ochroną ze względu na okres rozrodczy. Tak że likwidacja była w stu procentach, ale niestety życie pokazuje, że chyba trzeba podjąć bardziej radykalne zabiegi, ażeby spowodować przeniesienie tej populacji w inne miejsce. To są dwa duże zadania, zakończenie tych tematów powinno nastąpić na koniec miesiąca maja, czyli już za niespełna półtora miesiąca. Na Wzgórzu Ewangelickim pojawi się kilka zabawek do rekreacji, m.in. huśtawka dla osób niepełnosprawnych na wózkach. Był to jeden z monitorów przedstawicieli wcześniejszej rady miejskiej, aby gdzieś na terenach publicznych pojawiły się również zabawki dla tej grupy osób. Będzie tam biblioteka, będzie można, czy donosić książki własne, z których już nie korzystamy lub dokonać wymiany. Tak że zobaczymy jak w ogóle ta przestrzeń się ożywi, chociaż mamy świadomość tego, że niestety niektóre aleje będą trudne do spacerowania ze względu na strach, że otrzyma się „order”. To są takie główne tematy, które realizujemy przez wydział komunalny. W tym roku one powinny wszystkie zostać zakończone.

Natomiast, jeżeli chodzi o takie pomniejsze, to na przykład mamy projekt **przebudowy ul. Widokowej**. Mówimy tutaj o całym kompleksie Widokowej między Młodzieżową a ul. Derdowskiego. Tutaj wykonawca winien się okazać dokumentacją na 16 kwietnia, natomiast jeszcze nie jest gotowy. Tu aneksu już nie upatrujemy, niestety będziemy stosować kary umowne do wykonawcy, ponieważ jest w poważnej zwłoce, a termin realizacji tego zadania był już dwukrotnie przesuwany prawie o rok. ...

Doświetlenie przejść dla pieszych. Tutaj do końca czerwca powinno być zrealizowane zadanie, o którym mówił w ubiegłym roku pan Bluma. Będzie to przejście dla pieszych tuż przy torach, przy ul. Tucholskiej. Akurat tak się zdarzyło, że to przejście dla pieszych jest w obszarze działki kolejowej stąd to poślizgnięcie jednego roku, zadanie nie

zostało w ubiegłym roku zrealizowane. Enea przygotuje to w roku bieżącym.

W tym roku również przygotowaliśmy już dokumentację na **przebudowę ul. Strzeleckiej na odcinku od Młyńskiej do Batorego**. Chcemy wymienić te kociołki na granit, aby polepszyć po prostu kondycję tego odcinka drogi, jak również wymienić, ponieważ bardzo dużo skarg było co do jakości wykonanych robót. Chociaż nie samo wykonanie robót, a po prostu materiał, bardzo często wypadają całe kamienie z obszaru tej nawierzchni, tak że chcemy je wymienić.

Wspólnie z panem Urbaniakiem jesteśmy w porozumieniu i będziemy realizować również w roku bieżącym zadanie **budowy ul. Rybackiej** na odcinku, gdzie zakończyliśmy w roku ubiegłym. A w roku ubiegłym przygotowaliśmy skrzyżowanie wyniesione na zbiegu ulic Rybacka – Igielska i 86 m w kierunku do ul. Rzepakowej. W roku ubiegłym również przygotowaliśmy 100% oświetlenia na całym przebiegu od ul. Igielskiej do ul. Rzepakowej, a w roku bieżącym zrealizujemy pozostałą część, pomiędzy właśnie tym odcinkiem drogi, który zakończyliśmy w roku ubiegłym i połączymy ją z ul. Rzepakową na skraju tego sklepu. Na jednej ze stron będą również miejsca postojowe, tak że już dzisiaj widać jak trajektoria tej trasy będzie wyglądała. Tam jeszcze są nasypy do przygotowania, ponieważ w dniu dzisiejszym idąc tam na spacer możemy zauważyć, że lampy są jak gdyby nie w tym miejscu, w którym być powinny. Tak że musimy trochę oddalić się od obiektów, od budynków wielorodzinnych i wpasować jezdnię pomiędzy lampy na przejściu dla pieszych. ...

Planujemy w przeciągu roku również wyremontować odcinek **kanalizacji deszczowej na ul. Żwirki i Wigury**. Jest to odcinek od Drzymały do Subisława, czyli wyjdziemy poza zakres Subisława i dobijemy do ul. Drzymały. Tam często pojawiają się przy ulewach lokalne zastoiska wody, tak mniej więcej vis-à-vis placu zabaw. Ta kanalizacja jest tam w kiepskim stanie, dlatego wymaga remontu.

Na **osiedlu Kolejarza** będziemy realizowali oświetlenie. W roku ubiegłym rozpoczęliśmy jednym zakresem na Gryfa Pomorskiego, w tej chwili chcemy dokończyć kolejne dwa odcinki, czyli Sybiraków, Dambka, Wrycza, Mastalerza. Odcinek Mastalerza tylko w części jest nieoświetlony. I chcemy połączyć jedną spinką, którą w roku ubiegłym ułożyliśmy i przełączyć część oświetlenia z ul. Człuchowskiej do trafostacji na ul. Gryfa Pomorskiego. ...

Zrealizujemy **zagospodarowanie przestrzeni na Placu Niepodległości**. Tutaj mieliśmy do tej pory, tylko i wyłącznie, same koncepcje realizacji. Część tego zadania musimy podzielić na dwa zabiegi. Czyli musimy poczekać na inwestycję Wydziału Budowlanego – Inwestycyjnego w zakresie przebudowy przecisku kanalizacji deszczowej do ul. Okrężnej, czyli między Netto a Placem Świętego Jerzego. Chcemy tą dokumentację przygotować w całości, natomiast realizację tego zakresu chcemy przełożyć na przyszły rok, po zakończeniu tematów deszczówkowych. Natomiast chcielibyśmy już zrealizować bieżący zakres między CHCK-iem a Placem Świętego Jerzego. ...

Chciałbym jeszcze tylko wspomnieć, że jesteśmy w oczekiwaniu na przetarg na **wywóz nieczystości**. Dwudziestego szóstego otwieramy oferty, już obserwuję, że pierwsze wadzą wpływają na ten zakres. Burmistrz

Kopczyński trochę straszy mieszkańców podwyżkami, na razie uspakajam. Jeszcze nikt tej oferty nie złożył, nikt jej nie widział, jeszcze nie policzyliśmy pieniędzy. Owszem pieniądze i zakres zadania się powiększa ze względu na to, że mamy dodatkowy pojemnik na papier i tekturę – niebieski pojemnik. Oczywiście stawki na ZZO, czyli na składowisku z roku na rok są coraz wyższe, ponieważ opłaty marszałkowskie również są w tendencji wzrostowej. Stąd właśnie bierze się głównie ten aspekt. Natomiast pozwoliłbym sobie tylko przytoczyć, bo zrobiłem takie podsumowanie trzech lat od 2018 do roku bieżącego. **Odbiór gabarytów**, ponieważ patrzę z niepokojem i z trwogą na to, co mieszkańcy wystawiają na krawężniki, celem odebrania. Powiem szczerze, że 1/3 tych śmieci, to są gabaryty, 1/3 to są kartony niezłożone, tektura po telewizorach, po różnych urządzeniach AGD i 1/3 to są opony i elementy, w tym gruzu. Dlatego, na przykład... Podam w stawkach i tonach, bo jest to po prostu niesamowite. Rok 2018, jeżeli chodzi o gabaryty same, zebraliśmy 205 ton na kwotę 43 tys. Natomiast w roku 2020 zebraliśmy dwa razy tyle – 416 ton gabarytów i zapłaciliśmy 230 tys. zł. Nie 43 tys., a 230 tys. zł za same dwa dni odbioru odpadów gabarytowych, gdzie jak wspomnę gabarytów, gdzieś około 1/3, a pozostałość to są odpady, które mogły swobodnie być odebrane w innych sektorach, czyli w normalnej gospodarce – plastik, tektura, ewentualnie elektroprzet, który możemy odwieźć również na PSZOK. Natomiast w pierwszym półroczu tego roku kwota i tonaż jest większy niż w 2018 razem wzięty. Czyli tam było 205 ton, pierwsze półrocze 2021 to jest 218 ton gabarytów. Ale właśnie zwykłe ceny między 2018 a 2021 jest taka, że wtedy za te 205 ton zapłaciliśmy 43 tys., natomiast w roku bieżącym zapłaciliśmy 120 tys., czyli ta opłata wzrosła trzy razy. Jeżeli natomiast chodzi o opony, to wspomnę, że w roku 2018 zebraliśmy 26 ton za kwotę 5,5 tys. zł. Natomiast w roku 2020 – 49 ton odpadów na kwotę 16 tys. zł. W roku bieżącym aż 32 tony na kwotę 10 tys. zł, a mamy jeszcze jeden odbiór do zrealizowania. Tak że proszę zwrócić uwagę, same gabaryty, zbiórka odpadów oponiarskich, no jest to potworny problem, nad którym chyba należałoby się powoli zastanowić, czy on w sposób prawidłowy działa, że wystawiamy co bądź, a my, że wszystko co bądź, co stoi zabieramy. Należałoby chyba wrócić do tego, że odbieramy tylko i wyłącznie gabaryty, natomiast pozostałą selekcję albo ograniczyć... Bo jak jest możliwe wytworzenie odpadów w postaci opon więcej niż cztery opony w gospodarstwie domowym. No, podejrzewam, że rzadko. Bo jeżeli nawet byłoby to dwukrotnie w skali roku, to byłoby tylko osiem opon, a czasami na nieruchomościach spotykamy i dwadzieścia, i około trzydziestu opon przy jednym gospodarstwie. Tak samo wiele gmin zastrzega sobie wielkość opon, które są deponowane w zbiórce odpadów komunalnych służących obsłudze osób fizycznych... No, na przykład, części samochodowych nie powinniśmy zbierać, bo są to odpady przemysłowe, a ich niestety również bardzo dużo zalega. Są to zderzaki, deski rozdzielcze, fotele, zdarzają się nawet fragmenty tylnych i przednich klap, szyby samochodowe. Są to niestety odpady, które nie są odpadami komunalnymi gabarytowymi...

Cały, liczący ponad 30 stron, protokół z komisji wspólnej jest do pobrania ze strony Urzędu Miasta.

WNĘTRZE

Natalia Janowska
projektant wnętrz

nataliajanowska.wnetrze@onet.pl

https://www.instagram.com/wnetrze_nj/

kom. +48 882 192 933

Chojnickie Centrum Kultury

Mimo, że wszystkie zaplanowane działania kulturalne, wstrzymane zostały na kolejne tygodnie, kwiecień w Chojnickim Centrum Kultury obfitował w wydarzenia oraz projekty z różnych dziedzin kultury i sztuki.

Mitologia – edukacja dla młodych, przypomnienie dla starszych

Rozpoczął się nowy projekt edukacyjny skierowany do młodzieży, mający na celu zaznajomienie z podstawowymi pojęciami i postaciami mitologicznymi, ugruntowanie wiadomości z zakresu mitologii greckiej oraz uświadomienie młodzieży jak wpłynęła ona na rozwój języka, literatury i sztuki. Dla niektórych będzie to utrwalenie posiadanej wiedzy, a dla innych początek mitologicznej przygody. Młodzież, słuchająca mitów w interpretacji Grzegorza Szlangi, poznaje świat starożytnych Greków, ich legendy i wierzenia. Projekt ten ma zadanie również przypomnieć o obecności i żywotności licznych związków frazeologicznych oraz zwrotów stosowanych we współczesnej polszczyźnie. Opowiadania można oglądać na stronie www.ckchojnice.pl oraz profilu Facebook.

Międzynarodowy Dzień Ziemi z ChCK

Bardzo dużym zainteresowaniem cieszyła się plenerowa akcja plastyczna „Motyle Pszczoly Robaki Cudaki”. Z okazji Międzynarodowego Dnia Ziemi Chojnickie Centrum Kultury zorganizowało wydarzenie promujące dbałość o świat fauny i flory. Uczestnictwo w artystyczno-edukacyjnym działaniu polegało na własnoręcznym wykonaniu podobizny motyla, pszczoły lub innego mieszkańca okolicznych pól, łąk i ogrodów. W ten sposób powstało 80 przepięknych, kolorowych stworzeń, wśród których, tak jak w przyrodzie, nie ma dwóch takich samych. Każde jest inne, niepowtarzalne, jedyne w swoim rodzaju. W zorganizowanej przez Ewę Kerplik i Danutę Wolińską akcji głównym celem było przypomnienie jak istotną kwestią jest ochrona i dbanie o środowisko. Dla wszystkich uczestników, którzy 22 kwietnia 2021 r. zaprezentowali swoje owady przewidziana była ekologiczna nagroda w postaci zestawów cebul kwiatowych, nasion łąkowych oraz latawca w kształcie motyla. Efekty można będzie zobaczyć w holu ChCK po otwarciu placówki dla publiczności.

Lekcje online – teatr i muzeum

W kwietniu wystartowały dwa kolejne projekty edukacyjne skierowane do młodzieży - lekcje teatralne i muzealne z Muzeum Janusza Trzebiatowskiego. Uczniowie w ramach zajęć plastycznych mają możliwość poznać twórczość i sylwetkę artysty, zaznajomić się z zagadnieniami sztuki współczesnej oraz działalnością muzealną. Podczas wirtualnego spaceru po muzeum, uczniowie poznają i utrwalają podstawowe pojęcia z dziedziny sztuki, etnografii, a także mają możliwość zapoznać się ze zbiorami muzeum na

poszczególnych jego kondygnacjach. „Chcielibyśmy dotrzeć do jak największej grupy odbiorców, by przekazywać swoją wiedzę oraz wzbudzać zainteresowanie oraz potrzebę obcowania z szeroko pojętą sztuką i kulturą” - opowiada Julia Chabowska, opiekunka muzeum i prowadząca lekcje. Nauczyciele i uczniowie, którzy chcieliby wziąć udział w projekcie proszeni są o kontakt pod nr. tel. 664 493 384

Równoległe z warsztatami muzealnymi prowadzone są lekcje teatralne pod hasłem „Teatr jest dla wszystkich”. Grzegorz Szlanga w formie online opowiada uczniom klas VI – VIII o podstawowych pojęciach z dziedziny teatru. Stara się także w interaktywny sposób rozbudzić zainteresowanie procesem tworzenia. Osoby, które chciałyby wziąć udział w projekcie wraz ze swoimi klasami, proszeni są o kontakt pod nr. tel. 604 432 346.

Konkurs rozstrzygnięty

21 kwietnia wyłonieni zostali laureaci ogólnopolskiego konkursu plastycznego „Mój koszyk wielkanocny”. Konkurs cieszył się dużym zainteresowaniem wśród dzieci i młodzieży, o czym świadczyły liczne prace przesłane na adres mailowy. Nagrodzonych zostało 21 uczestników w czterech kategoriach wiekowych. Wyniki dostępne są na stronie internetowej ChCK.

Krzyżówki artystyczne

Cotygodniowo pojawiają się na stronie internetowej Chojnickiego Centrum Kultury krzyżówki artystyczne. Biorąc udział w tej formie zabawy możemy sprawdzić swoją wiedzę z różnych obszarów kultury i sztuki, takich jak plastyka, teatr, muzyka czy muzealnictwo. Rozwiązanie krzyżówki wraz z hasłami należy wysłać na podany adres mailowy, a spośród wszystkich uczestników wylosowanych i nagrodzonych zostanie 10 osób.

Rozmowy z Chojniczanami - ludzie, miasto, historia.

To kolejny nowy projekt Chojnickiego Centrum Kultury, który ma na celu przybliżyć sylwetki osób związanych

i mających wpływ na nasze miasto. Mamy możliwość poznać bliżej historię życia bohatera rozmowy, jego rodzinę, pasje i zainteresowania, a także przeżycia związane z różnymi okolicznościami i wydarzeniami. Cykl rozpoczęło spotkanie z obecnym Przewodniczącym Rady Miejskiej Chojnic Antonim Szlangą, a wywiad przeprowadził jego syn Grzegorz. Kolejną bohaterką cyklu będzie pianistka Barbara Drązkowska.

Europejska Noc Muzeów – 15 maja online

W związku z obchodami Europejskiej Nocy Muzeów, w Chojnickim Centrum Kultury trwają przygotowania do jej realizacji w Muzeum Janusza Trzebiatowskiego. W planach jest projekcja starych filmów o twórczości Trzebiatowskiego, prezentacja jego poezji, a także rozmowy z ciekawymi ludźmi oraz spotkanie autorskie. Wszystkie przygotowane atrakcje ze względu na restrykcje epidemiczne zostaną pokazane online.

Miniserial teatralny w Chojnicach

Aktorzy Chojnickiego Studia Rapsodycznego wraz z Chojnickim Centrum Kultury nagrali spektakl „Moralność Państwa Dulskich” w reżyserii Łukasza Sajnaja. Przedstawienie oparte na tekście Gabrieli Zapolskiej zostało stworzone w konwencji teatru telewizyjnego, a prezentowane będzie w odcinkach. Twórcy zadbali by lokalna produkcja była jak najbardziej profesjonalna. Stąd nagranie z trzech kamer, osobna ścieżka dźwiękowa, reżyserka wyposażona w monitory do podglądu kamer i sztab ludzi odpowiedzialnych za najdrobniejsze szczegóły. W serialu wystąpili: Marcelina Wolnikowska, Szymon Myszkowski, Melania Podolska, Karolina Piątek, Sonia Synak, Oliwia Maciejewska, Radosław Ginter, Agata Szymanowicz, Łukasz Sajnaj. Za nagranie i montaż odpowiadał Daniel Frymark, za dźwięk Sławomir Stencel, a za oświetlenie: Jakub Wojtala. Premiera pierwszego odcinka miała miejsce 29 kwietnia, a kolejne pojawiać się będą co czwartek o godz. 19:00 na stronie www.ckchojnice.pl i profilu ChCK na facebooku.

BANK SPÓŁDZIELCZY W CHOJNICACH
ul. Kościuszki 23 • 89-600 Chojnice

Chojnice: ul. Kościuszki 23 • tel. 52 396 52 60
ul. Modra 4 • tel. 52 334 06 33

**OPROWIZJA
ZŁ**

**KREDYT
3,95%**

Przykład reprezentatywny dla wariantu 2.200 zł na 12 miesięcy. Informacje zostały podane na podstawie reprezentatywnego przykładu z dn. 28.11.2020 r.

• Całkowita kwota kredytu (bez kredytowanych kosztów 2.352,43 zł) • Liczba rat: 12 - tj. 11 rat po 187,29 zł i ostatnia rata wyrównująca w kwocie 187,24 zł

• Oprocentowanie stałe: 3,95 % • RRSO 13,60 % • Całkowita kwota do zapłaty 2.352,43 zł • Całkowity koszt kredytu 152,43 zł (prowizja 0 zł, odsetki 47,43 zł, ubezpieczenie 40 zł).

Ostateczne warunki kredytowania zależą od wiarygodności kredytowej Klienta oraz wyboru daty wypłaty i daty płatności pierwszej raty kredytu.

Polak – Niemiec dwa bratanki?

Mija właśnie 25 lat od czasu podpisania umowy o partnerstwie z niemieckim miastem Emsdetten. Zdążyliśmy polubić się i zaprzyjaźnić?

W 1996 r., kiedy Chojnice zdecydowały się na alians z Emsdetten, było jeszcze wiele sceptycyzmu i nieufności, a pamięć o złowroziej przeszłości wcale nie została wymazana. Wtedy więc bardzo mocno zabrzmiały słowa burmistrza Emsdetten Georga Moenikesa, że pamiętać trzeba, ale żeby tragedia II wojny światowej nigdy się nie powtórzyła, konieczne jest budowanie mostów. Ba, ten między Chojnicami a Emsdetten był szczególnie trudny do wzniesienia, bo miasta dzieli ponad tysiąc kilometrów.

Na razie bez święta

Dziś Georg Moenikes nie jest już burmistrzem Emsdetten, ale za to został honorowym obywatelem Chojnic. To on miał swój udział w powstaniu Fabryki Materaców „Relaks” w Topoli, to on organizował pomoc dla chojnickiego szpitala. Inicjował też inne akcje zbierania darów. Był orędownikiem zacieśnienia kontaktów między braćmi kurkowymi z Emsdetten i Chojnic. To on wreszcie przyczynił się do powstania Stowarzyszenia Partnerstwa Miast, które pilotuje kontakty przyjaciół z Polski i Niemiec. Co roku chojniczanie i mieszkańcy Emsdetten spotykają się na Dniach Chojnic i analogicznej imprezie w Niemczech

(czerwiec i wrzesień). Jest okazja do rozmowy i do zabawy, do wzajemnego poznania się. Pandemia oczywiście i w tym przypadku okazała się przeszkodą, by te relacje pielęgnować. – *Jeszcze się nie widzieliśmy na żywo z nowym burmistrzem Emsdetten – mówi nam wiceburmistrz Chojnic Adam Kopczyński. – Nawiązaliśmy jedynie kontakt mailowy. Na świętowanie jubileuszu nie ma pomysłu na razie, nawet nie wiadomo, czy cokolwiek wyjdzie nam z Dni Chojnic, więc wstrzymujemy się z wysyłką zaproszeń.*

Bez ksenofobii

Z kolei Michał Karpiak, prezes Fundacji Rozwoju Ziemi Chojnickiej i Człuchowskiej podkreśla, że pandemia pandemią, ale i tak coroczny festiwal InterTony się odbędzie, nie wiadomo tylko, w jakiej formule, i tam na pewno jubileusz zostanie zaakcentowany. Bo co jak co, ale młodzi ludzie z Chojnic i z Emsdetten na pewno się zaprzyjaźnili i na pewno współpracują znakomicie. – *Oni przyjeżdżali do nas, my do nich, wzajemnie uczyliśmy się od siebie dobrych praktyk – podkreśla. – Poznawaliśmy historię, kulturę, przyrodę, nawiązywaliśmy więzi. Młodych łączy miłość do muzyki i wspólne idee – świata bez granic, demokratycznego, równych szans dla wszystkich, bez ksenofobii, bez rasizmu. Na obydwu festiwalach te wątki wybrzmiewają bardzo mocno.*

Tekst i fot. Maria Eichler
mariaeichler33@gmail.com

Chojnicka delegacja na Dniach Emsdetten w roku 2008

Co z grobami zasłużonych dla miasta?

W tym miesiącu ma powstać komisja miejska, która zajmie się inwentaryzacją grobowców zasłużonych chojniczan. Chodzi o to, by sprawdzić, w jakim są stanie i co trzeba zrobić, by ewentualnie poprawić wygląd miejsc ich spoczynku.

Do ratusza docierają sygnały, że wiele grobów jest zaniedbanych, że nagrobki się sypią, że nie ma komu opłacić ani należności za miejsce, ani za naprawę uszkodzonych detali. A tymczasem leżą na cmentarzach ludzie, którzy rozstawili miasto, przyczynili się do jego rozwoju i świetności. Wypada więc o tym nie zapominać. Niszczące miejsca pochówku niezbyt dobrze świadczą o kulturze potomnych.

Pod czyje skrzydła

– *W tej komisji znajdą się radni, ks. dziekan Jacek Dawidowski i miejska konserwator zabytków – zapowiada wiceburmistrz Adam Kopczyński. – Chcemy najpierw zorientować się w sytuacji, a potem oszacować koszty. Podjętą następnie starania, żeby poszczególne groby znalazły się pod patronatem stosownych instytucji. Tak jak to ostatnio stało się z grobem Ottona Weiland, którym zaopiekują się żeglarze z ChKŻ.* Wiceburmistrz podkreśla, że np. zasłużeni

nauczyciele mogą trafić pod skrzydła szkół, w których uczyli. I analogicznie, groby innych osób można by „przypisać” pod firmy czy zakłady, z którymi byli związani. Oczywiście, mowa jest o tych, które są opuszczone, gdzie nie ma już bliskich, którzy mogliby podjąć się opieki nad tymi miejscami.

Także kwesta

Niewykluczone są internetowe zbiórki na ten cel i kwesta harcerzy tuż przed Wszystkimi Świętymi. – *Największy kłopot i największe koszty będą na pewno ze starymi nagrobkami, tymi, nad którymi pieczę ma konserwator zabytków – nie ma wątpliwości wiceburmistrz Kopczyński. – Na pewno nie uda się zrobić wszystkiego od razu.*

Podobnie z zabytkowym murem okalającym cmentarz parafialny. Jego stan jest powoli katastrofalny, a parafia nie ma funduszy na remont. W grę wchodzi więc etapowanie prac albo pomoc miasta dla parafii. Wcześniej jednak i tu trzeba obliczyć, ile to będzie kosztowało.

Czy coś będzie się działo na cmentarzu ofiar faszyzmu? Przy monumencie potocznie zwanym pomnikiem Orła? Otóż nie. Tam przewidziano jedynie prace porządkowe.

Tekst i fot. Maria Eichler
mariaeichler33@gmail.com

Grób Ottona Weilanda ma odzyskać świetność

ZARABIAJ NA WŁASNEJ PRODUKCJI ENERGII ELEKTRYCZNEJ ZE SŁOŃCA!

- Ulga podatkowa do 53 tys. zł na fotowoltaikę dla osób fizycznych - 17%
- Dopłaty do fotowoltaiki - rządowy program „Mój Prąd 2021”
- Bilansowanie energii dla osób fizycznych jak i dla przedsiębiorców
- Przedsiębiorco! Nie płać za drożący prąd!

INSTALACJE
FOTOWOLTAICZNE
 PROJEKT • MONTAŻ • SERWIS
18 LAT DOŚWIADCZENIA

ZAPRASZAMY

ul. Dworcowa 19
 89-650 Czersk
 www.spr-polska.eu
 tel. 731 954 610

Medal Gloria Artis dla Marii Jolanty Kowalskiej

Poetka i prozaiczka miała otrzymać wyróżnienie ministra kultury przed kilkoma laty, jednak przeprowadzka z Bydgoszczy do Chojnic pokrzyżowała nieco plany. Ale co się odwlecze, to nie uciesze. Feta jeszcze przed nami.

Na razie wiadomo tylko to, że decyzja zapadła i że 29 marca medal został przyznany. Jego wręczenie nastąpi albo w Gdańsku, albo w Chojnicach, to jeszcze jest ustalane, a pandemia po raz kolejny psuje szyki.

Nie tylko wierszem

Co wiemy o Marii Jolancie Kowalskiej? Jest polonistką, przez dwadzieścia lat uczyła w obecnym Technikum nr 2, prowadziła tam też kabaret Pernambuco. Od początku angażowała się w Chojnickie Noce Poetów, prowadziła też Robotnicze Stowarzyszenie Twórców Kultury, które za jej czasów kwitło nad wyraz. Jest autorką wielu tomików poezji i utworów prozatorskich, w tym biograficznych, należy do Związku Literatów Polskich i do Stowarzyszenia Autorów Polskich. Publikuje w czasopiśmie literackich i regionalnych, jej wiersze można znaleźć w antologiach i almanachach. Za swoją działalność i twórczość nagradzana i odznaczana prestiżowymi laureami. Związana i z Bydgoszczą, i z Chojnicami, swojemu miastu rodzinnemu poświęciła wiele tekstów, ale też do niego wróciła ze stolicy województwa, gdzie przecież tak wiele się

działo. - *Mama mi zachorowała – tłumaczy. – Trzeba było się spakować...*

Z lampką pod pierzyną

Zaczęła pisać w dzieciństwie, w szkole średniej prowadziła pamiętnik, ale po jego odkryciu przez mamę zapiski ...spaliła. Od dziecka też tonęła w książkach. – *Jak byłam panią, a mama mnie goniła do spania, to książkę i lampkę brałam pod pierzynę – śmieje się. Od czytania się nie odzwyczaiła. Gdyby miała wymienić ulubionych autorów, to pewnie miejsca by nie starczyło na wszystkie nazwiska, ale w tym wykazie byłby London, Hemingway, Hugo, Norwid, Słowacki, Szymborska, Orzeszkowa czy Dąbrowska. No i wielu innych.*

Pandemia także i ją trochę unieruchomiła, ale to nie znaczy, że nic nie robi. Jeszcze w tym roku ma wyjść jej nowa książka, która najprawdopodobniej będzie nosić tytuł „Wzruszenie wierszem i prozą rozkołysane”, ale już myśli o kolejnej, tyle że o niej nic nie zdradzi. I nowe teksty będzie można też znaleźć w kolejnych antologiach, m.in. tej o ...koronawirusie. Bo przecież teraz jest to temat nr 1.

- *Mam nadzieję, że będzie można się w końcu spotkać na wieczorze poetyckim – podkreśla. – Bardzo bym chciała. Każdy z nas ma już chyba dosyć tej izolacji.*

Maria Eichler
mariaeichler33@gmail.com

Turem po wiedzę o Chojnicach

Jeśli wszystko wypali, to już wkrótce będziemy serfować w sieci po... Turopedii, gdy będziemy chcieli szybko znaleźć informacje o mieście i regionie. Turopedia, niczym Wikipedia ma nam w tym pomóc.

O istocie pomysłu mówi nam Kazimierz Jaruszewski, polonista, radny miejski, prezes Chojnickiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk: – *Chodzi o to, aby ocalić od zapomnienia - upamiętnić, podzielić się zbiorami, integrować środowisko miłośników historii i teraźniejszości miasta, dołączyć do innych ośrodków, które w ten interaktywny sposób pielęgnują swoją przeszłość.*

A ponieważ teraz już od dziecka obcujemy z internetem, więc nic dziwnego, że to sieć ma być skarbnicą wszelakich informacji.

Archiwum pod ręką

Turopedia, czyli Cyfrowe Archiwum Chojniczan ma być dostępna od 1 lipca br. na stronie www.miastochojnice.pl. Nazwy chyba nie trzeba objaśniać, wiadomo, że nawiązuje do herbowego zwierzęcia Chojnic. Poszczególne hasła mają dotyczyć osób, miejsc, wydarzeń, obiektów, instytucji i stowarzyszeń, periodyków etc.

Każde hasło będzie miało otwarty i aktywny charakter. A więc każdy zainteresowany może przesyłać do redakcji Turopedii stosowne materiały do wykorzystania na

stronie, bo tak będzie zapewniony interaktywny charakter archiwum. Konieczne jednak będzie wypełnienie druku oświadczenia o wyrażeniu zgody na publikację. A redaktorzy rezerwują sobie prawo do kosmetyki wypowiedzi, o ile zajdzie taka potrzeba.

Zdjęcia i dokumenty

Jak podkreśla inicjator Turopedii, będzie można w niej publikować: zdjęcia, filmy, skany biogramów, bibliografie podmiotowe i przedmiotowe, wspomnienia, okładki wydawnictw, świadectwa, protokoły i inne dokumenty, a także skany publikacji za zgodą ich wydawców.

Na etapie wdrażania projektu redakcję pracującą non profit tworzą: Kazimierz Jaruszewski, Jacek Klajna, dr Przemysław Zientkowski. Niewykluczone jest poszerzenie składu tego grona. Projekt ma wsparcie burmistrza.

Można przysyłać pierwsze materiały, np. dotyczące ludzi zasłużonych dla Chojnic na adres mailowy redaktorów: kjaruszewski67@wp.pl oraz naczelnym@chojniczanin.pl. Tylko od aktywności chojniczan (ale nie tylko ich) zależy, czy cyfrowe archiwum zacznie pękać w szwach... I czy lektura zawartych tam danych będzie dla internautów pożyteczna. No i ciekawa, rzecz jasna...

Oprac. Maria Eichler
mariaeichler33@gmail.com

Maria Jolanta Kowalska uśmiecha się do nas z okładki jednego z tomików

Turopedii rzecz jasna patronuje tur.

Tu w postaci rzeźby Jarka Urbańskiego

TWÓJ NOWY ADRES W CHOJNICACH

OSIEDLE
NOWE
GRUNOWO

☎ **502 400 292**

✉ **biuro@toha.pl**

🌐 **www.toha.pl**

📘 **@ToHaChojnice**

ZAPRASZAMY DO BIURA SPRZEDAŻY MIESZKAŃ ul. Wyszyńskiego 10, Chojnice

Szczepimy się przy medyku

Wszystko jest przygotowane. W obiekcie Medycznej Szkoły Policjalnej od 4 maja ma się zacząć masowe szczepienie chojniczan. Tylko nie wiadomo, czy dojadą szczepionki...

27 kwietnia starosta chojnicki Marek Szczepański w towarzystwie Katarzyny Karpus, szefowej „Gemini”, Tomasza Kabata, dyrektora ds. zarządzania kryzysowego w starostwie i Marka Lemańczyka, dyrektora MSP zademonstrował stan gotowości do szczepień.

Cztery boksy na klucie

W hallu zostało przygotowane miejsce na rejestrację i czynności administracyjne, w sali tuż obok – cztery punkty szczepień – przestronne, dobrze wyposażone, zaopatrzone w niezbędny sprzęt ratujący życie w przypadku perturbacji związanych ze szczepieniem. Pacjentami zajmą się cztery zespoły szczepienne złożone z pielęgniarek i ratowników medycznych. Nie będzie tu lekarza, ale w przypadku jakichkolwiek wątpliwości co do stanu zdrowia i wskazań do szczepienia mają być konsultacje ze specjalistami czy wręcz odesłanie do innego punktu szczepień, gdzie kadra medyczna będzie władna podjąć decyzję. Punkt szczepień przy ul. Świętopełka jest dobrze oznakowany, łatwo tu trafić. Drogi zaszczepionych i tych czekających na klucie nie krzyżują się. Dodatkowy parking dla aut udało się wygospodarować także przy życzliwie nastawionej do akcji „Pomeranii”. Dziennie w punkcie możliwe będzie zaszczepienie ok. 200 osób. Ma on działać

od poniedziałku do piątku, od godz. 8.30 do 19.30. W razie potrzeby także w soboty, od godz. 9 do 16. Rejestracja za pomocą infolinii ale niewykluczone też po prostu wejście prosto „z ulicy”. Prośba, zwłaszcza do młodych, by przychodzili z już wypełnioną ankietą poprzedzającą szczepienie, co ułatwi i przyspieszy działania.

Czekają na transport

- Teraz niewiadomą jest tylko to, czy na 4 maja dostaniemy szczepionki – mówi Katarzyna Karpus. – Jesteśmy już po kontroli NFZ i możemy zaczynać. Ale bez dostawy niczego nie zrobimy.

Jak podkreśla, trzeba z całych sił namawiać kogo się da do zaszczepienia. Bo nie ma innej drogi – albo zachorujemy na Covid-19, albo się zaszczepimy. Ta pierwsza opcja jest o tyle niebezpieczna, że nie wszyscy wychodzą z tej choroby żywi, a jeśli udało się przejść ją bez szwanku, to po jakimś czasie jednak widać, że to nie do końca prawda. – *My już zapomnieliśmy o wielu chorobach, bo w Polsce są np. obowiązkowe szczepienia na odrę czy chorobę Heinego-Medina – przypomina Karpus.*

- Ale w różnych miejscach na świecie co rusz wybuchają epidemie, bo takich praktyk tam nie ma. My już nie pytamy, jaki jest skład szczepionki na odrę, po prostu szczepimy nasze dzieci. Warto się zastanowić, czy w przypadku obecnej pandemii dzielenie włosów na czworo ma sens, skoro tyle ludzi już straciło życie...

Tekst i fot. Maria Eichler
mariaeichler33@gmail.com

Wiesz, jak segregować śmieci?

Chojnicki Alarm dla Klimatu zorganizował konkurs związany z segregacją śmieci. W środę 28 kwietnia w parku 1000-lecia najlepsi dostali nagrody, ale dla każdego uczestnika był upominek.

Co było konkursowym zadaniem? Pozornie proste przypisanie określonych śmieci do odpowiedniego pojemnika. To, co wydawało się łatwe i przyjemne, w praktyce wcale takie nie było, bo nawet sami organizatorzy mieli wątpliwości i zasiękali rady w Zakładzie Zagospodarowania Odpadów w Nowym Dworze. Konsultowali na przykład, gdzie wrzucać resztki mięsa, czy znicze powinny trafić do pojemnika na szkło, czy do kosza na odpady zmieszane, co zrobić z używaną odzieżą. Nie mówiąc już o tym, gdzie powinny wylądować strzykawki po insulinie.

Szóstka na medal

- W mieście komplikację powoduje i to, że nie ma tu jeszcze pięciu pojemników na odpady – mówiła Bożena Stępień z zarządu ChAdK. – Więc segregacja wygląda trochę inaczej, niż to jest np. w gminie Chojnice. Niemniej jednak uczestnicy konkursu w wieku od lat 10 do kilkunastu i więcej poradzili sobie doskonale, a sześcioro z nich zdobyło ponad 100 pkt. Powyżej 100 pkt - na 110

możliwych uzyskali uczniowie: Dominika Łangowska, kl.7b SP7, Filip Filipczak, kl.7c, SP 8, Dominik Filipczak, kl.6a SP 8, Dominika Grzonkowska, kl. I TFO Technikum nr 3 w Chojnicach, Agata Berendt, kl. I TFO, Technikum nr 3 w Chojnicach, Jakub Antoniuk, kl.7b, SP 8.

Na rozdanie nagród wielu z nich przyszło z rodzicami i opiekunami, którzy kibicowali swoim pociechom.

Zielono mi

Nagrody musiały być w tym konkursie „zielone”, czyli ekologiczne. Młodzi ludzie będą więc czytać o tym, jak żyć za pan brat z naturą, jak ją szanować i jak chronić klimat i Ziemię przed kataklizmem z powodu ocieplenia. Dodatkowo do rąk uczestników trafiły „Aktualności z gminy Chojnice”, bo to tam m.in. jest artykuł o dobroczynnej roli pszczół. Konkurs został ogłoszony na Dzień Ziemi, więc o jej losie warto pomyśleć.

I jeszcze trochę statystyki. Na konkurs prace nadesłało 20 uczniów: z SP 7, SP 8, SP 5, Technikum nr 3 oraz z katolickiej SP, a także 10 osób dorosłych. Nagrody ufundowali: Stowarzyszenie „Charzy...”, ZZO Nowy Dwór, wiceprzewodnicząca Rady Powiatu Chojnickiego Bożena Stępień.

Tekst i fot. Maria Eichler
mariaeichler33@gmail.com

Punkty szczepień oglądają dziennikarze, objaśnia Katarzyna Karpus

Pamiętkowa fotka uczestników i organizatorów konkursu

DZIĘKUJEMY!
700 POLUBIEŃ

@zrodelkochojnice · Sklep monopolowy

1/2 litra piwa zawiera 25 gramów czystego alkoholu etylowego. Sprzedaż alkoholu osobom do lat 18 jest przestępstwem.

SKLEP MONOPOLOWY „ZRÓDEŁKO”

Sprawdź nasze promocje

Dworcowa 26 - Bytowska 106

CIEKAWY SMAKI - SZEROKI WYBÓR - ATRAKCYJNE CENY

Uwięzieni II. Nowa wystawa na promenadzie

Pandemia to wdzięczny temat do fotografowania. Jak się ma pomysł i oko do nieoczywistych ujęć. Olek Knitter już podpatrywał sportowców w lockdownie, teraz skierował obiektyw na podopiecznych Warsztatu Terapii Zajęciowej w Chojnicach.

Wtedy swoje zdjęcia pokazał na promenadzie w Charzykowach i powróci tam już 5 maja. O godz. 16 otwiera drugą część wystawy pt. „Uwięzieni...na pozór II”. Jego nowy cykl zdjęć pokazuje, jak w czasach zarazy radzą sobie ci, dla których Warsztat Terapii Zajęciowej jest drugim domem. Czy „zamknięcie” podcięło skrzydła wychowankom WTZ? Jak spędzają czas? O czym myślą?

Tęsknią i marzą

Fotoreporter „Dziennika Bałtyckiego” zajął do ich rodzinnych domów. Zobaczył i dowiedział się, że pomagają w domowych obowiązkach, pichcą w kuchni, dekorują stoły na Wielkanoc, ale też nie rezygnują z dotychczasowych pasji – grania na instrumentach, uprawiania sportu, układania puzzli itp. Niby wszystko jest tak samo jak co dzień, ale jednak inaczej, bo przecież nie mają teraz kontaktu z kolegami z WTZ, nie zdobywają nowych umiejętności na zajęciach w tym miejscu, nie przeżywają miłych

chwil i przygód w warsztatowej wspólnocie. Więc tęsknią. Marzą, żeby wrócić. Pytają, czy aby na pewno ich drugi dom jest zamknięty na trzy spusty. Rodzice i opiekunowie tłumaczą, że tak, że jeszcze trzeba wytrzymać w czterech ścianach.

Siła obrazu

Olek Knitter miał o tyle łatwiej, że zna środowisko społeczności osób niepełnosprawnych. Na pewno było mu też łatwiej nawiązać kontakty i przypatrywać się „modelom”. Przez lata przecież miał zajęcia (treningi piłkarskie) z podopiecznymi Środowiskowego Domu Samopomocy i jeździł z nimi na olimpiady Seni Cup. Często też fotografował rozmaite wydarzenia nie tylko w tej placówce. Co nie oznacza, że sam temat był dla niego prosty. Bo żeby zdjęcie miało siłę i przemawiało do widza, trzeba jednak czegoś więcej niż po prostu rejestracji w kadrze.

Jeśli chcecie się przekonać, jaki efekt przyniosły jego nowe poszukiwania, przyjdźcie na promenadę w Charzykowach i przekonajcie się sami. Chojnicki fotograf potrafi zaskoczyć i potrafi też oczarować. Warto popatrzeć, czy tym razem też mu się udało.

Tekst i fot. Maria Eichler
mariaeichler33@gmail.com

Stypendyści bardzo kulturalni

28 kwietnia komisja ds. stypendiów w dziedzinie kultury zapoznała się z wnioskami chojniczan i oceniła je. Na 23 aplikacje tylko jedną odrzuciła, pozostałe zarekomendowała burmistrzowi, przyznając stypendystom 110 tys. zł.

Na ten rok pula wynosi 120 tys. zł, więc zostało już niewiele na ewentualną drugą turę. Warto przypomnieć, że stypendia mogą wynieść od 2 do 10 tys. zł, ale w tym roku komisja uznała, że górny pułap to 8 tys. zł. Na taką kwotę (minus podatek) mogą liczyć tylko trzy osoby – Jacek Klajna, który chce wydać album fotograficzny „Chojnice na fotografii lotniczej 1991 – 2021”; Weronika Jaroszewicz planująca dalszy rozwój kariery pianistycznej oraz Violetta Klugowska, która zamierza przygotować album z reprodukcjami plastycznie uzdolnionych młodych ludzi mający być jednocześnie czymś w rodzaju edukacyjnego przewodnika.

Zaucha i zabytki

Po 6 tys. zł mają dostać Filip Wałdoch, Monika Szczukowska, Weronika Kowalska, Maciej Jarczyński i Dominika Laska. Ten pierwszy chce umieścić w sieci chojnickie zabytki w trójwymiarowej postaci, z uwzględnieniem potrzeb remontowych i konserwatorskich. Monika Szczukowska planuje szereg działań związanych z zachowaniem dziedzictwa architekta i urbanisty

Norberta Jażdżewskiego, Weronika Kowalska zamierza przygotować koncert „Młodzi śpiewają Zauchę”, Maciej Jarczyński napisał projekt angażujący kilka dyscyplin – plastykę, film, taniec i muzykę. A Dominika Laska marzy o wystawie swoich rysunków – portretów ks. Józefa Tischnera w Krakowie i Łopusznej.

Fraki i buty

14 tancerek i tancerzy otrzyma po 4 tys. zł. Są to Marta Szyszka, Amelia Rybacka, Natalia Mosek, Kinga Kitowska, Aleksandra Machalewska, Amelia Pawlak, Oliwia Pecyna, Szymon Starczewski, Nicola Szreder, Olivia Kwapisz, Dominik Czapiewski, Bartosz Pozorski, Aleksandra Siegmiller oraz Weronika Siegmiller. Ich wyjazdy na zawody taneczne pochłaniają wiele funduszy rodziców i każda forma wsparcia jest dla nich wielką pomocą. Bajońskie sumy kosztują kursy pod okiem mistrzów, sukienki i fraki, a także buty, które po trzech miesiącach nadają się do wyrzucenia... Więc stypendia dla miłośników tańca to naprawdę realna podpora, by talenty mogły się rozwijać.

Przypomnijmy, że stypendyści muszą się rozliczyć ze stypendium w formie sprawozdania z tego, co z nim zrobili. Czyli jeżeli ktoś aplikuje na konkretny projekt, to musi się nim pochwalić.

Tekst i fot. Maria Eichler
mariaeichler33@gmail.com

Poprzednia wystawa cieszyła się zainteresowaniem spacerowiczów

Zaczyna się od malowania w szkole...Czasami się nie kończy...

➤ **Kamienie dekoracyjne**

➤ **Kora, ziemia ogrodowa**

➤ **NAJTAŃSZA Kostka brukowa**

➤ **Obrzeża ekobord**

www.TRANSMARchojnice.eu

CHOJNICE
ul. Ludowa 28

TRANSMAR

52 397 12 51

Ile kosztują inwestycje ?

Posłużmy się przykładem. Czteroosobowa rodzina posiada stary, mały samochód. Dzieci już podrosły. Wyjazdy stały się niekomfortowe. Czas zmienić auto. Co robimy – wybieramy na rynku inne (nowe) auto. Sprawdzamy jego cenę. Liczymy posiadane środki i możliwości kredytowe. Ale to nie wszystko. Nowe większe auto to większe wydatki eksploatacyjne – ubezpieczenia, koszty paliwa itd. Dlatego rozsądny inwestor przeprowadza analizę możliwości – kupię bo stać mnie na to ale czy stać mnie będzie na jego utrzymanie?

Identycznie jest z budżetem miejskim! Społeczeństwo miasta oczekiwało różnych inwestycji w mieście – głównie infrastrukturalnych. Konstruktor budżetu – burmistrz miasta – staje więc przed dylematem jakie inwestycje wprowadzić po pierwsze do programu wyborczego a po drugie do planu inwestycji. Byłoby cudownie gdyby w budżecie było tyle środków aby można zrealizować wszystkie oczekiwania. Ale tak nie jest bowiem środki inwestycyjne to pieniądze pozyskane ze sprzedaży majątku gminy wspierane funduszami zewnętrznymi – w ostatnich latach głównie środkami unijnymi. Co zatem robi burmistrz? Wraz z radnymi ustala gradację zadań inwestycyjnych. Warto tu podkreślić, że od dłuższego czasu realizowane są najczęściej zadania inwestycyjne prorozwojowe.

Przykład realizowanego obecnie programu poprawy gospodarki wodami opadowymi będzie w tym miejscu najlepszy. Wielomilionowa inwestycja wsparta środkami zewnętrznymi jest niezbędna dla dalszego rozwoju naszego miasta. Zapewnienie odbioru wód opadowych z naszych (w coraz wyższym stopniu utwardzonych) ulic i placów stało się wyzwaniem z którym należało się zmierzyć. Doskonale opracowany projekt uwzględniający system kolektorów i zbiorników retencyjnych spowoduje, że bezpowrotnie

znikną zalane ulice w centrum miasta będące zmartwieniem dla pieszych i kierowców. Przy okazji realizacji tej inwestycji związanej z pracami ziemnymi pozwala też wykonać (poprawić, wyremontować) urządzenia podziemne jak sieć wodociągowa czy gazowa. Trzeba również wspomnieć o odtwarzaniu nawierzchni ulic co przyczynia się do zapewnienia komfortu jazdy.

Jak wynika z powyższego inwestycja ze wszechmiar potrzebna a nawet niezbędna. Musimy mieć jednak świadomość, że ta modernizacja systemu generować będzie dodatkowe koszty eksploatacyjne. Trzeba będzie utrzymać w pełnej sprawności kilometry nowo wybudowanych kolektorów deszczowych, nowe zbiorniki retencyjne wraz z systemem zasuw umożliwiających szybką reakcję na ewentualne spiętrzenie wód opadowych itp. Wszystko to potwierdza postawioną na początku tezę o planowaniu inwestycji – diagnoza potrzeby, kalkulacja ceny, studium wykonalności, realizacja i zapewnienie środków na właściwą eksploatację. Dzisiaj, kiedy inwestycja dobiega końca, można z zadowoleniem stwierdzić, że wszystko odbywało się zgodnie z założonym planem a już w części działający system przynosi efekty.

W konsekwencji otwierają się również nowe możliwości budowy odwodnionych ulic osiedlowych, które będzie można wpiąć do nowej sprawniejszej i pojemniejszej kanalizacji deszczowej.

Dla przykładu jeszcze jedna inwestycja. Mamy na terenie miasta dworzec kolejowy będący zabytkiem bowiem początki kolejnictwa w Chojnicach to koniec XIX wieku. Kiedyś prężny węzeł kolejowy będący w Chojnicach największym pracodawcą wraz z upływem czasu i przekształceniami gospodarczymi popadał w coraz większą ruinę. Architektonicznie ciekawy budynek dworca PKP nie przynosił chwały naszemu miastu a zlokalizowany przed nim „dworzec autobusowy” był zaprzeczeniem zasad bezpieczeństwa i komfortu pasażerów. Podjęto zatem starania o zmianę tego stanu rzeczy. Rozpoczęto od koncepcji. Szerokiej koncepcji obejmującej nie tylko przywrócenie walorów architektonicznych oraz funkcjonalnych budynkowi i otoczeniu dworca ale też dyslokacji „niby dworca autobusowego”, zapewnieniu dróg dojazdowych i ścieżek rowerowych itd. Nowa lokalizacja dworca autobusowego przy ulicy Towarowej wiązała się z koniecznością wydłużenia tunelu pod peronami w celu skomunikowania go z budynkiem dworca PKP. Opracowanie wielowariantowej koncepcji trwało dłużej niż gdyby stosunki własnościowe narzucały cały szereg uzgodnień. Równolegle trwały starania o pozyskanie

środków do realizacji tej inwestycji i pozyskanie partnerów. Wreszcie udało się spełnić te wszystkie warunki i rozpoczęła się inwestycja, której postęp już widać. Trwają prace przy budowie dworca autobusowego a wspomniany tunel łączący jest już na ukończeniu. Wykonane są również planowane dojazdy. Pozostaje teraz zadanie najważniejsze, modernizacja budynku dworcowego i jego otoczenia wraz z dojazdem od ulicy Dworcowej. Będzie to zadanie bardzo kosztowne, prowadzone pod kontrolą konserwatora zabytków, który będzie miał prawo narzucić swoje warunki. Jaki będzie koszt tego przedsięwzięcia pokaże ogłoszony jeszcze w tym roku przetarg. Tym nie mniej zamiar który wielu obserwatorom a nawet niektórym radnym wydawał się nierealny zaczyna się materializować. Zyskujemy nową wartość, która przy zapewnieniach ze strony PKP o modernizacji linii kolejowych i ponownym otwarciu wcześniej zlikwidowanych kierunków pozwoli optymistycznie patrzeć na reaktywację węzła kolejowego z pełną świadomością, że tą zmodernizowaną infrastrukturę w części będziemy utrzymywać.

MYŚLIMY, ŻE NIE TYLKO WARTO BYŁO ALE
 NAWET TRZEBA BYŁO PODJĄĆ SIĘ TEGO ZADANIA.

**Radni Klubu Radnych
 Arseniusza Finstera „Program 2023”**

Dąbrowska Renata, Gąsiorowski Andrzej, Jaruszewski Kazimierz, Kowalik Stanisław, Kuffel Bogdan, Lewińska Agnieszka, Marcinowski Bogdan, Matthes Sebastian, Skocka Iwona, Szlanga Antoni.

TANIE
 OC
 DOBRE
 AC!

Unilink **UBEZPIECZENIA**
 LIDER UBEZPIECZEN

wszystkie
 TOWARZYSTWA
 UBEZPIECZENIOWE
 w 1 miejscu!

Odwiedź nas:

Partner Unilink S.A.
 ul. Młodzieżowa 35/ 17 9 (1 piętro, BLASZAK)
 89-600 Chojnice

785 196 525

Z nami
 ubezpieczysz

Z okazji Dnia Strażaka wszystkim druhom życzymy niewyczerpanej siły, wytrwałości, wyrozumiałości bliskich, licznych sukcesów oraz wiele satysfakcji z pracy i służby społeczeństwu. Pomimo stale wzrastającego zakresu zadań i obowiązków, wiary w lepszą przyszłość. Szczęśliwych powrotów z akcji, a także zdrowia oraz wszelkiej pomyślności w życiu osobistym.

Starosta Chojnicki
Marek Szczepański

Przewodniczący Rady Powiatu Chojnickiego
Robert Skórczewski

Powiat wspiera jednostki straży pożarnej

Prawie 200 tys. zł – tyle Powiat Chojnicki przeznaczył w ostatnim czasie na wsparcie jednostek zarówno ochotniczej jak też zawodowej straży pożarnej. – W interesie nas wszystkich jest dbanie o to, aby strażacy dysponowali dobrym sprzętem – mówi starosta chojnicki Marek Szczepański.

Tylko w ubiegłym roku samorząd powiatowy przekazał jednostkom ochotniczych straży pożarnych z powiatu chojnickiego 55 tys. zł. Pieniądze zostały przeznaczone na dofinansowanie zakupu aut i sprzętu. I tak OSP Brusy otrzymało 25 tys. zł, które zostały przeznaczone na zakup średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego 4X4. Po 10 tys. zł trafiło do OSP w Charzykowach, Leśnie i Rytlu. W przypadku dwóch pierwszych jednostek chodziło o dofinansowanie zakupu auta. Strażakom z Rytla natomiast pieniądze potrzebne były na zakup wyposażenia sprzętowego i doposażenie fabrycznie nowego samochodu ratowniczo – gaśniczego. Władze powiatu przy podejmowaniu decyzji wspierają się opinią Zarządu Oddziału Powiatowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych.

Ale samorząd wspiera nie tylko strażaków ochotników. W ubiegłym roku Zarząd Powiatu Chojnickiego zdecydował o przekazaniu 40 tys. zł na remont budynku Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Chojnicach, a 20 tys. zł na modernizację ośrodka szkoleniowego w Charzykowach. W tym roku na ten cel zostało przeznaczone kolejne 10 tys. zł, natomiast kwotą 20 tys. zł powiat wsparł także komendę wojewódzką. Do komendy powiatowej w Chojnicach trafiło dodatkowo kolejne 45 tys. zł na zakup sorbentów, dyspergentów i środków zmywających oraz specjalistycznego sprzętu.

PUNKT SZCZEPIEŃ POWSZECHNYCH W CHOJNICACH

Medyczna Szkoła Policealna, ul. Świętopełka 3

Czynny od poniedziałku do piątku w godz. 8³⁰-19³⁰, w soboty 8³⁰-16⁰⁰

ZAREJESTRUJ SIĘ

← → ↻ 🏠 🔒 www.gov.pl/web/szczepimysie

**INFOLINIA
MINISTERSTWA
989**

**Rejestracja na szczepienie
tel. 723 987 443
tel. 504 483 050**

**Możesz też wysłać smsa o treści:
Szczepienie. Imię i Nazwisko. Pesel. Swój
numer telefonu.**

**Lub wysłać wiadomość na maila:
psp@promedchojnice.pl**

**Punkt Informacyjny
tel. 725 701 096**

#SZCZEPIMYSIĘ

CENTRUM MEDYCZNE
Gemini

STOP DLA SMOGU CZYZSTE POWIETRZE

**SKORZYSTAJ
Z DOFINASOWANIA**

WYMIENŃ "KOPCIUCHA"

MIEJSKI PROGRAM WALKI ZE SMOGIEM

- ✓ **STOP DLA SMOGU**
 - Miejski program wymiany pieców
 - Pozyskaj nawet 7000 zł na nowy piec
- ✓ **PUNKT INFORMACYJNY "CZYZSTE POWIETRZE"**
 - Rządowy program wymiany pieców
 - W zależności od dochodów wymień piec, dokonaj termomodernizacji budynku, wymień starą stolarkę okienną itp.

Punkt informacyjny, Urząd Miejski w Chojnicach, Stary Rynek 1, Pokój 711
W czasie pandemii wskazany jest najpierw kontakt telefoniczny

TEL. 52 335 50 30 lub 52 397 18 00 wew. 72

MAJOWE ŚWIĘTA I 17 LAT W UNII EUROPEJSKIEJ.

Adam Kopczyński
Wiceburmistrz Chojnic

1 maja 2021 roku upłynęło 17 lat od momentu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej. To 17 lat nieprzerwanego, pokojowego rozwoju naszego Państwa i chyba pierwszego tak stabilnego długiego, okresu w dziejach jego istnienia.

Tylko pandemia, która trwa od zeszłego roku, zachwiała naszym niczym niezmałym spokojem i przypomniała nam, że wszystko jest ulotne i można stracić. Na szczęście widać powoli światło w tunelu na wyjście z kryzysu, który dotknął wielu ludzi, w szczególności przedsiębiorców z różnych branż. To światło w tunelu pokrywa się z ustaleniami na poziomie unijnym odnośnie nowej perspektywy unijnej 2021 -2027 (ze środkami dla Polski z nowego budżetu UE) oraz Funduszem Odbudowy o wartości 770 mld złotych. To niewątpliwie kolejna wielka szansa dla naszego kraju, ale także naszego miasta, które bardzo aktywnie pozyskuje, a potem wykorzystuje środki unijne. Warto w tym miejscu przypomnieć, iż na koniec perspektywy 2014-2020 nasze miasto skonsumowało prawie 210 mln zł (dokładnie: 209 830 238,71 zł) W naszym regionie jesteśmy liderami, a na 2447 gmin w Polsce zostaliśmy sklasyfikowani na 210 miejscu.

POZYSKANE ŚRODKI Z UNII. PORÓWNANIE CHOJNIC NA TLE NAJWIĘKSZYCH MIAST Z POWIATÓW OŚCIENNYCH

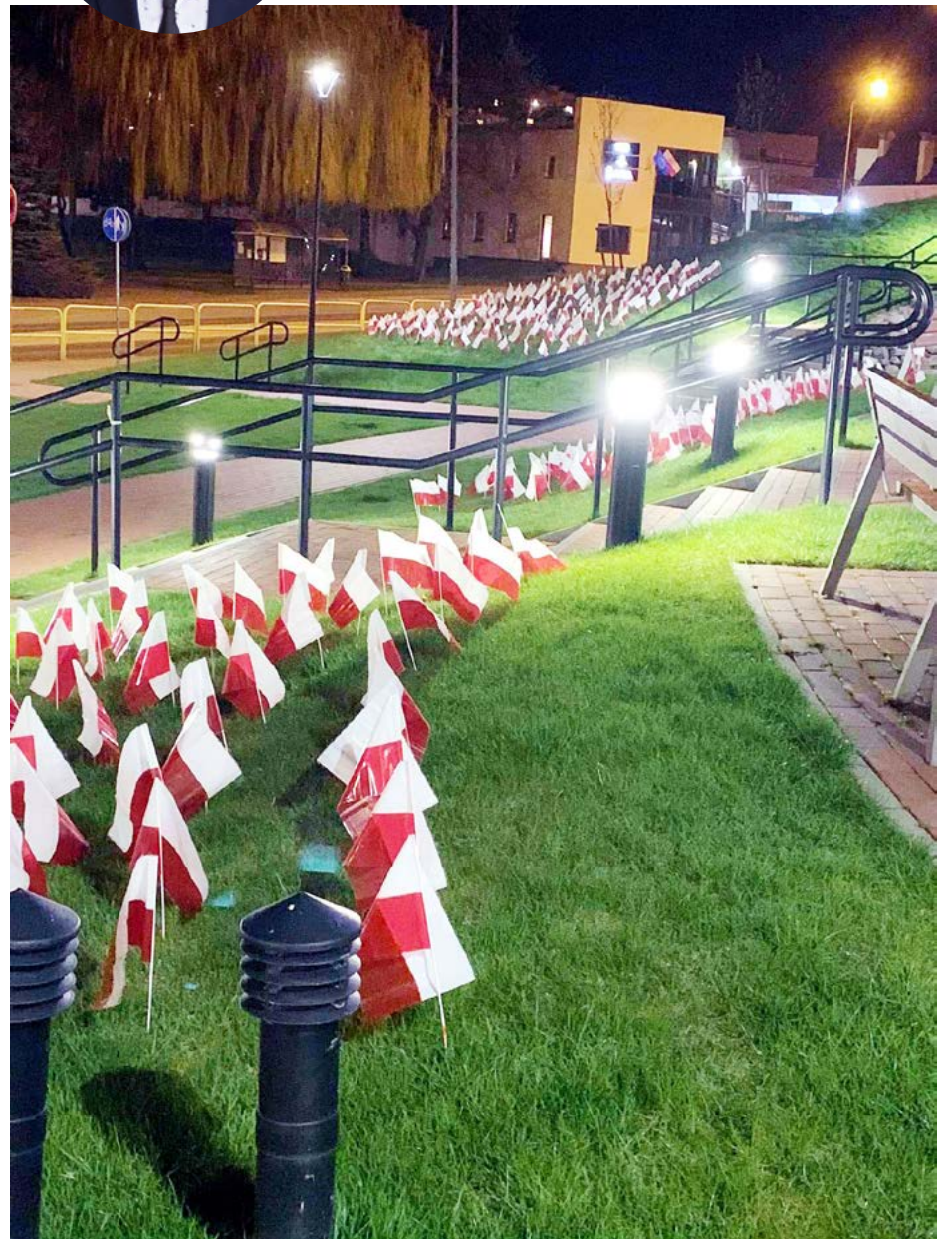
CHOJNICE 209 830 238,71 ZŁ

CZŁUCHÓW 164 006 093,05 ZŁ

TUCHOLA 151 251 467,96 ZŁ

BYTÓW 130 695 224,60

SĘPÓLNO KRAJEŃSKIE 93 703 779,25 ZŁ

W tym całym pandemicznym (ale i pogodowym) marazmie nie zabrakło jednak akcentów patriotycznych. Chojnickie Centrum Kultury z okazji Święta Flagi przystroiło tereny zielone, białoczerwonymi chorągiewkami, które szczególnie imponująco wyglądały w nocnej iluminacji. 3 maja, przy zachowaniu obostrzeń, wraz z Burmistrzem Arseniuszem Finsterem oraz Przewodniczącym Rady Miejskiej Antonim Szlangą złożyliśmy kwiaty pod pomnikiem ku czci poległym i ofiarom faszyzmu hitlerowskiego upamiętniając tym samym Święto Konstytucji.

To, jak wykorzystaliśmy środki unijne widać gołym okiem. Chojnice systematycznie zmieniają się, a dla rodowitych chojniczan, którzy opuścili nasze miasto są wręcz nie do poznania. Martwią nas jednak pewne posunięcia ze strony rządowej. Pomimo naszych postulatów, a wręcz protestów nasze województwo otrzyma prawie 40% środków mniej niż w poprzedniej perspektywie. Umowa Partnerstwa Polski z Unią Europejską przesądza m.in. o podziale środków pomiędzy regionami, a rządowy dokument zakłada, że nasze województwo dostanie o 736 mln euro mniej niż w poprzednich latach. Co więcej, Umowa Partnerstwa nie określa kryteriów i zasad podziału środków. Pomorscy samorządowcy wyrazili potrzebę stworzenia wspólnego stanowiska sprzeciwu wobec tego, co znalazło odzwierciedlenie w stanowisku Rady Miejskiej w Chojnicach, które poparli wszyscy radni poza tymi z Klubu PiS. Czyżby nie wszystkim radnym zależało na rozwoju Chojnic? Przecież 40% mniej środków UE dla województwa pomorskiego to także 40% unijnych środków mniej dla naszego miasta... Podobna sytuacja ma miejsce odnośnie środków z Funduszu Odbudowy (770 mld zł). Nie ma jasnych kryteriów podziału tych środków między regiony i samorządy, a inwestowanie w rozwój, infrastrukturę, środowisko, edukację, zdrowie oraz tworzenie nowych miejsc pracy tylko z poziomu krajowego (rządowego) „pachnie” brzydką polityką i rozdawnictwem dla zasłużonych, a nie realizacją sprawiedliwego tzw. Krajowego Planu Odbudowy. Czas pokaże czy rząd będzie chciał współpracować z samorządami, czy będzie traktował nas jak piąte koło u wozu.

Pierwsze dni maja to nasze triduum świąt patriotycznych. Oprócz wspomnianej rocznicy przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, wiele osób ten dzień pamięta jako Święto Pracy. Pomimo, iż w wykazie świąt państwowych już tak nie funkcjonuje, to pośrednio Polacy dawno nie mieli takiego święta pracy. Poza służbami siłowymi, strażą pożarną oraz ochroną zdrowia prawie każdy miał 3 dni wolnego. Brak pogody, lockdown turystyki oraz gastronomii po raz kolejny uniemożliwił nam pełne „świętowanie” oraz wypoczynek jakiego moglibyśmy oczekiwać po majówce. Wszystkim nam brakuje już imprez kulturalnych i uczestnictwa w wydarzeniach sportowych. W pierwszy dzień maja udało mi się jednak wykorzystać sprzyjającą aurę i wybrać się na rodzinny spacer do lasu. To już nasza mała tradycja weekendowa, aby w ten sposób naładować wspólnie baterie na kolejny tydzień pracy i wyzwania. Spacer połączyliśmy ze zbiórką śmieci z naszego ulubionego leśnego traktu pomiędzy Chojnicami a Człuchowem. Cieszy zaangażowanie mojej 13 letniej córki, która wraz ze swoją klasą wystąpiła z apelem, który można zatytułować „Zabierzmy ze sobą śmieci! Uporządkujmy nasze najbliższe otoczenie”.

Nowe inwestycje, nowe źródła finansowania

Fundusz odbudowy, środki Unii Europejskiej, 50 obwodnic dla dróg wojewódzkich to trzy źródła finansowania jednego z największych problemów czyli komunikacja i drogi. Mamy kilka atutów: gotowy projekt zachodniego obejścia, pracujemy nad „łącznicami” czyli połączenie Ceynowy - Igielska ze Strzelecką i Kościarska - Bałtycka z Gdańską. Gdybyśmy te trzy inwestycje wykonali w ciągu trzech najbliższych lat to problemy komunikacyjne znikną. Oczywiście nie gubimy z pola widzenia dróg osiedlowych i modernizacji skrzyżowań na przykład Subisława – Gdańska - Obrońców Chojnic.

Z własnych środków tych inwestycji nie wykonamy, musimy pozyskać zewnętrzne fundusze. Szacuję koszt wykonania na przeszło 120 mln zł, to połowa naszego rocznego budżetu, a kończymy przecież: deszczówki, dworzec, Wzgórze Ewangelickie i tak dalej. Musimy walczyć o środki, ważne są argumenty, ale ważny jest także:

przekaz, klimat i możliwości współpracy. Z kim? Z rządem i z regionem. Wierzę, że pan poseł Aleksander Mrówczyński będzie ambasadorem naszych starań, natomiast jeżeli chodzi o marszałka to myślę, że też zaangażuje się w chojnickie problemy. Tak więc jest we mnie optymizm, ale też niepokój jak to się zakończy.

Pracujemy też nad nową strategią rozwoju Chojnic, a wspólnie z Człuchowem, gminą Chojnice i gminą Człuchów będziemy tworzyć nową strategię na perspektywę kolejnego budżetu unii europejskiej. Bez tych dokumentów nie mamy szans na pozyskanie środków. Dokumenty będą konsultowane, a ich realizacja będzie jawna i publiczna. Do końca czerwca zakończymy budowę ulicy Rolbieckiego, renowację Wzgórza Ewangelickiego, a do września budowę dworca autobusowego, przejścia podziemnego i nowej fosy. Termin wykonania fosi został przesunięty o trzy miesiące na prośbę wykonawcy.

Cały czas myślę jakie będzie lato i koniec bieżącego roku. Tak jak wy mam w sobie pewien niepokój, ale wiem, że niestety nasze sztandarowe imprezy się nie odbędą. Dni Chojnic, teatry uliczne, noc poetów, noce operetkowe - będą ale w 2022 roku. Środki, które „zaoszczędzimy”, wykorzystamy na zakup sprzętu i wyposażenia. Będziemy mogli z lepszą jakością pracować dla was.

Dodam jeszcze, że kończymy projektowanie drogi do Igieł, rozpoczynamy projekt nowych WTZ w nowym budynku PKO BP, za kilka miesięcy rozpoczynamy budowę 24-rodzinnego budynku komunalnego. Przed nami też budowa ulicy Rzepakowej, Modrzewiowej, Przytorowej i Wilowej. Oby dochody własne i środki zewnętrzne umożliwiły nam realizację tych planów. Zapewniam, że dołożę wszelkich starań aby spełnić wasze oczekiwania, które są moim planem w działaniu każdego dnia.

Foto: A. Wisniewska

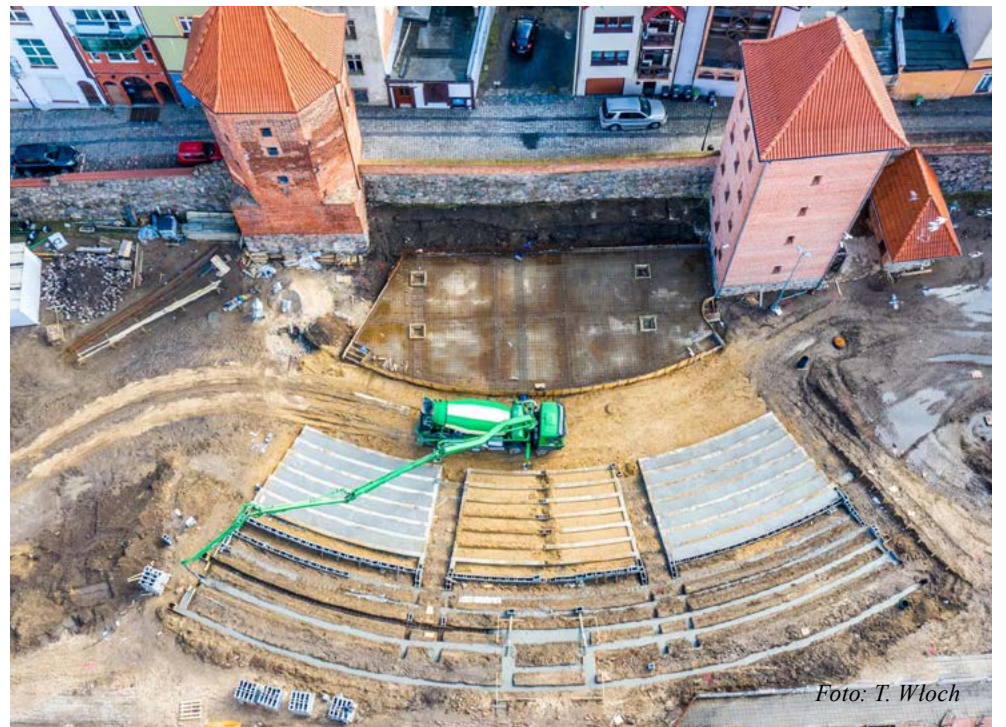

Foto: T. Wloch

**APARTAMENTY
POGODNE**

**NOWA INWESTYCJA
JUŻ W SPRZEDAŻY**

URBANIAK
INWESTYCJE

**MASZ PYTANIA?
CHĘTNIE POMOŻEMY!**
+48 605 90 60 20
SPRZEDAZ@MIESZKANIACHOJNICE.PL

**BIURO SPRZEDAŻY MIESZKAŃ
APARTAMENTY POGODNE**
UL. ANGOWICKA 52A,
89-600 CHOJNICE

Bartosz Bluma

Wiosenne odmrażanie

W tym roku wiosna nas wybitnie nie rozpieszca. Według prognoz dopiero w połowie maja będziemy mogli doświadczyć klasycznej wiosny. Mimo to powoli zaczyna się wiosenne odmrażanie. I to w kilku perspektywach.

Po pierwsze – epidemia, z którą borykamy się od ponad roku powoli zaczyna słabnąć. Bezapelacyjnie wpływ na to ma prowadzona z dużą skutecznością akcja szczepień. Wiele osób nie dowierzało, że do czerwca uda się zaszczyć dużą część populacji. Tymczasem na koniec kwietnia liczba zaszczyconych przekroczyła już znacznie 10 mln Polaków. A zdecydowana większość populacji miała już możliwość dokonania zapisu na szczepienie. Punkty szczepień zorganizowane przez rząd przy współpracy z samorządami rozsiadane są po całym kraju. Teraz trzeba jedynie liczyć na producentów szczepionek i zagwarantowanie przez nich terminów i odpowiedniej ilości dostaw.

Po drugie statystyki pokazują z każdym dniem spadającą ilość nowych zakażeń oraz zgonów. Rząd powoli zaczyna odmrażać kolejne gałęzie gospodarki. Najmłodszy wrócił już do szkół, a starsi zgodnie z założeniami wrócą do niej w czerwcu. To wszystko pozwala żywić nadzieję, że w niedługim czasie wrócimy do normalności, za którą tak tęsknimy.

Nowy budżet unijny i Krajowy Plan Odbudowy

Z niedowierzaniem patrzę na sytuację związaną z ratyfikacją ustawy o zasobach własnych, które są podstawą do wykorzystywania w kolejnych latach środków pochodzących z Unii Europejskiej. Jest to szczególnie istotne dla wszystkich samorządów, bo to one w dużej mierze zagwarantować mogą rozwój w kolejnych latach.

Pamiętacie Państwo wydarzenia z grudnia ubiegłego roku? Jak wtedy opozycja i liczni samorządowcy (również z naszego regionu) apelowali do rządu o bezwarunkowe poparcie propozycji podziału środków w ramach nowej perspektywy finansowej UE na lata 2021-2027? Kiedy okazało się, że

twarde stanowisko rządu Mateusza Morawieckiego przyniosło nam sukces w postaci wynegocjowania rekordowych 770 mld zł, wszystkie partie opozycyjne zapowiedziały poparcie przyjęcia nowego budżetu w polskim parlamencie. Dzisiaj okazuje się, że duża część opozycji wraz z częścią rządzącej koalicji poddają w wątpliwość wynegocjowane zapisy i ustawy jakie się z tym wiążą. Zachowują się jak dzieci w piaskownicy. Od decyzji tych parlamentarzystów zależy czy te 770 mld zł trafi do Polski. Do tej pory uchwalanie ustaw dotyczących zasobów własnych odbywało się niemal jednogłośnie – w 2008 jak i w 2015 roku nikt z parlamentarzystów nie głosował przeciwko ratyfikacji ustawy o zasobach własnych. Mam nadzieję, że ci sami samorządowcy i tym razem wykażą swoje zaangażowanie i zwrócą się ze stosownym apelem do parlamentarnej opozycji o poparcie tych ustaw.

W mijającej perspektywie do naszego województwa z budżetu UE trafiło blisko 80 mld zł (79 193 377 956,05 zł – dane z <https://mapadotacji.gov.pl/>). Duża część trafiła również do naszego regionu. Dzięki temu inwestowano w rozwój naszego rolnictwa, infrastrukturę, środowisko, edukację, zdrowie, rozwój przedsiębiorstw i nowe miejsca pracy. Dzięki tym środkom w naszym mieście powstały m.in. nowe drogi i ścieżki rowerowe, kanalizacja deszczowa, przebudowa dworca i wiele, wiele innych inwestycji generujących rozwój w kolejnych latach.

Krajowy Plan Odbudowy zakłada wykorzystanie części środków na wzmocnienie naszej gospodarki. Ma on pozwolić na szybsze wyjście z kryzysu wywołanego przez Covid-19. Te środki to realna szansa na skok cywilizacyjny dla naszej gospodarki, która znacznie lepiej radzi sobie w kryzysie w porównaniu do krajów zachodniej Europy.

Wszystko zależy jednak od naszych przedstawicieli w parlamencie. Dotychczas kwestie unijnych pieniędzy dla Polski były odseparowane od bieżących sporów politycznych. Wierzę, że ostatecznie będzie tak i tym razem. Przekonamy się już wkrótce.

Brak szacunku znakiem rozpoznawczym naszych czasów?

Mamy dziś w Polsce deficyt szacunku. To negatywne zjawisko narasta i jest wszechobecne. Stare przysłowie mówi, że ryba psuje się od głowy. Prześledźmy więc te niebezpieczne ciągoty począwszy od wymiaru ogólnopolskiego, a na naszym lokalnym skończywszy.

Ignorancja władzy.

Jesteśmy świadkami gorszącego spektaklu pod hasłem Rzecznik Praw Obywatelskich. W odróżnieniu od pisowskiej nagonki nie chodzi mi imiennie o pana Adama Bodnara. Cenię go jako człowieka, osobiste zaangażowanie w obronę obywateli, a także pracę całego sztabu współpracowników. Podziwiam jego spokój i kulturę osobistą w obliczu tak niewybrednych ataków. Bodnar, tak jak jego poprzednicy, pilnuje naszych spraw. Oddzielmy jednak osobę od instytucji.

W ubiegłym roku Biuro RPO rozpatrywało ponad 70 tys. spraw. Prawie 40 tys. obywateli kontaktowało się z tą instytucją. „Rzecznik Praw Obywatelskich stoi na straży wolności i praw człowieka, i obywatela określonych w Konstytucji oraz w innych aktach normatywnych” – to art. 212 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Katalog podejmowanych interwencji jest bardzo szeroki. Nietrudno domyślić się, że wszyscy piastujący tę funkcję musieli bronić naszych obywatelskich praw przed każdą dotychczasową władzą. Zapewne żaden z poprzednich rządów także nie kochał RPO, ale traktował tę instytucję z szacunkiem.

Aktualnie rządzący zaczęli od obcinania funduszy na funkcjonowanie Biura RPO. Pięcioletnia kadencja Bodnara wygasła w ubiegłym roku. Jednak PiS nie jest w stanie zaproponować kandydata na jego następcę, który nie byłby politykiem albo pasem transmisyjnym partii. Instytucja rzecznika istnieje w Polsce od 33 lat i nigdy osoba sprawująca ten urząd nie była politykiem. Byli to wybitni prawnicy, powiązani z prawami obywatelskimi.

Kiedy byłem posłem wybieraliśmy prezesa Instytutu Pamięci Narodowej. Przysnążę, że kandydatura Łukasza Kamińskiego nie wzbudzała mojego entuzjazmu. Był to jednak kandydat kompromisu między rządzącą wówczas PO i opozycyjnym PiS. Wybraliśmy go RAZEM, więc był to szacunek dla opozycji. Dzisiaj rządzący obóz nie próbuje nawet znaleźć osoby do zaakceptowania przez obie strony i serwuje swoich polityków, niestety.

Największą oznaką lekceważenia nas wszystkich jest zakwestionowanie powszechnego przepisu prawnego czy też zwyczaju organizacyjnego. Chodzi mi o pełnienie obowiązków do czasu objęcia stanowiska przez następcę, który sprawdza się w wielu instytucjach. Taki zapis jest również w ustawie o RPO

Leszek Redzimski

i został zakwestionowany przez „Trybunał Konstytucyjny”. W imię doraźnych korzyści politycznych dokonano precedensu, który może doprowadzić do paraliżu organizacyjnego wielu instytucji. Jeśli ten zapis jest „niekonstytucyjny”, to dotyczy wszystkich innych stanowisk kadencyjnych!

Nie oszukujmy się – tak naprawdę PiSowi zależało tylko na wyeliminowaniu kolejnej niezależnej instytucji. Z Rzecznika Praw Dziecka i Trybunału Konstytucyjnego uczynili karykaturę. Pora na Rzecznika Praw Obywatelskich.

„Cokolwiek uczyniliście jednemu z tych braci moich najmniejszych”.

Mamy ministra zdrowia urzędasza. Jest to opinia pisa (do niedawna w klubie PiS) profesora Maksymowicza. Jeśli chodzi o ministerialne decyzje dotyczące oświaty, podpisuję się pod tą opinią. Serwuje się NASZYM DZIECIOM kolejny raz nauczanie hybrydowe, gdy nie ma takiej potrzeby epidemiologicznej. W sytuacji szkół podstawowych jesteśmy w stanie zabezpieczyć podstawowe warunki antykowidowe, a liczba zakażeń w naszym powiecie jest na niskim poziomie. Tymczasem musimy część uczniów wysyłać na nauczanie zdalne. Badania zdalnego kształcenia, przeprowadzane podczas pandemii w wielu krajach, wskazują na 30% skuteczności w stosunku do stacjonarnego. Nie będę rozpisywał się o jego wadach czy zaletach, bo to temat na inną okazję.

Wystarczyłaby możliwość wprowadzania nauczania zdalnego po uzgodnieniu z lokalnym sanepidem lub wizytatorem Kuratorium Oświaty. Przecież tu, na dole wiemy jaka jest sytuacja i ponosimy odpowiedzialność za swoje decyzje. Najważniejsi w procesie edukacji są uczniowie, a w tej sprawie kompletnie się o nich zapomina i bez potrzeby serwuje im kolejne traumy. Szacunek należy się także dzieciom!

Czy „drogowcy” mają dla nas szacunek?

To pytanie pojawiło mi się już wielokrotnie. Pewnie w większości tak, ale irytująca jest ta mniejszość. Ostatnio parę razy przejeżdżałem po remontowanym kawałku starej „berlinki” w kierunku Czerska. Cieszy mnie to, bo nawet na tych łamach kilka lat temu zwracałem uwagę na fatalny i niebezpieczny stan tego traktu. Od tygodni były tam czasowe światła drogowe, w trakcie robót i wyłączeń pasów ruchu jak najbardziej wskazane. Jednak tkwienie „na czerwonym” w kawałkach pojazdów, gdy oba pasy są wolne i jest weekend lub czas po pracy ekipy remontowej, doprowadzał pasażerów do zszewskiej pasji. Od starych kierowców jeżdżących tą trasą wiem, że trwało to tygodniami. Nie chce mi się wierzyć, że wśród „drogowców” nie ma kierowców.

Szanujmy się na co dzień ;)

TUREX
Świat Żaluzji i Rolet

BRAMY ROLETY ŻALUZJE PLISY

Firmowy Salon Sprzedaży
Klawkowo k. Chojnic ul. Gdańska 3, tel. /fax 52 39 777 48
kom: 602 113 018, e-mail: biuro@turexchojnice.eu

SALON MEBLOWY
2000m² EKSPOZYCJI

JARPOL meble
kuchnie & wnętrza

MEBLE NA WYMIAR

STUDIO KUCHENNE

CHOJNICE, UL. SUBISŁAWA 19

Chojnice Dawniej i Dziś - Ulica Strzelecka

Wiesława Gołuńska
 nauczycielka historii, regionalistka

Chojnice jako osada istniały już w XII wieku. Wygląd Grodu Tura jeszcze na przełomie XVI i XVII wieku niewiele się różnił od zabudowy późnośredniowiecznej. Miasto w tym czasie miało tendencje rozwojowe i jego zabudowa wyszła poza mury obronne. Rozwijające się podmiejskie wsie i pozostałe tereny przyległe przekształciły się stopniowo w przedmieścia: człuchowskie, pawłowskie, szenfeldzkie i przyklasztorne. Rozbudowa terytorialna Chojnic podzieliła miasto na stare i nowe, które wyszło poza najstarszy pierścień murów.

Na trwałe w panoramę Chojnic wpisała się sylwetka kościoła parafialnego pod wezwaniem Ścięcia św. Jana Chrzciciela. Oprócz górującego nad miastem kościoła farnego w obrębie starego miasta były dwa kościoły o charakterze przyszpitalnym na przedmieściu człuchowskim i pawłowskim. Przeszłość miasta i jego mieszkańców zawiera się również w nomenklaturze ulic i placów miejskich.

Nazwy ulic informowały o wyglądzie nazywanego obiektu, np. ulica Podmurna, Strzelecka, o rodzaju wykonywania czynności, np. Szewska, o stanowisku społecznym i pochodzeniu mieszkańców, o funkcji miejsca w osadzie. Dawne nazwy objęte są ochroną prawną. Obecnie nazwy ulic i placów są nadawane przez władze gmin, starostw czy województw. Można zauważyć tendencję w stosowaniu nazw upamiętniających zasłużonych ludzi dla miasta, regionu i ważnych wydarzeń (np. ul. 3. Maja). Przemiany w życiu politycznym kraju znalazły odbicie w zmianach nazw ulic i placów, nadawaniu nazw nowo utworzonym ulicom. Np. Rynek w latach 1961-1989 nosił nazwę Bojowników PPR – obecnie Stary Rynek.

Śród chojnickich ulic parę zachowało kilkunastu nazwy. Należy do nich ulica Strzelecka. Fragment Strzeleckiej, w pobliżu centrum miasta stanowi część otworzonej w średniowieczu Długiej Wsi na Człuchowskim Przedmieściu. Długą Wieś zamieszkiwali rzemieślnicy, którzy nie byli związani z cechami oraz rolnicy dzierżawcy miejskich gruntów i bezrolni zagrodnicy. Tą część miasta, najczęściej w trakcie wojen, niszczyły pożary. Nazwa ulicy nawiązuje do strzelnicy Bractwa Kurkowego, usytuowanej w dolinie przed Lasem Miejskim – tam strzelano do kura od 1786 roku. Na Zielone Świątki bracia kurkowi w uroczystym pochodzie zmierzali na strzelnicę i tam uczestniczyli w królewskim strzelaniu. Przy wymarszu braci i opuszczeniu miasta przez Bramę Człuchowską oddawano na ich cześć wystrzały z moździerzy, które następnie przewożono pod las, by oddać salwę na cześć przybywającego pochodu braci kurkowych. Strzelnica nabrała kolorytu, kiedy powstała przy niej restauracja z kręgielnią. Po 1945 roku restauracja nie podjęła na nowo działalności, strzelnica utraciła swoją funkcję a chojnickie mieszczaństwo straciło klub, ostoję życia towarzyskiego.

Wizerunek Chojnic, przedmieść, ulic i placów kształtował się na przestrzeni wieków. To długi okres czasu. Ślady XIX wiekowej zabudowy ulicy Strzeleckiej zachowały się. Dowodem jest kilka domów krytych dachówką. Jednym z najstarszych jest dwustuletni, nawiązujący do stylu klasycystycznego, budynek kalenicowy (Strzelecka 1). W podwórzu działa piekarnia Tadeusza Guentzla i sklep (przy ulicy), którego początki sięgają lat 20. XX wieku podobnie jak znacznej części budynków.

1910. Kamienica (już nieistniejąca) przy ul. Schutzenstrasse 15 (ul. Strzeleckiej). Dzisiaj Rondo Strzeleckie u zbiegu ulic Bytowska-Strzelecka. Budynek (biała kamienica) został zniszczony w wyniku walk o miasto w 1945 r. – spalili go Rosjanie. Zachowały się kamienice nr 20, 22, 24 (po prawej). Postacie z pierwszego planu „dodał” wydawca (rys. W. Gołuńska).

byli urzędnicy. W okresie międzywojennym mieszkali tam: profesor gimnazjum – Wacław Błaszczak, inspektor kontroli skarbowej – Władysław Golik, starszy strażnik więzienny – Helena Kobzdej, asystent prokuratury – Franciszek Wysocki oraz trzech funkcjonariuszy policji państwowej. Kamienicy po wojnie nie odbudowano i dlatego pozostanie w pamięci tylko na rysunkach i zdjęciach.

Historię zniszczenia kamienicy opowiedział świadek tamtych wydarzeń p. Stanisław Gierszewski. Wspomnienia wydano drukiem w 2015 roku w 11 numerze „Kwartalnika Chojnickiego”: ... „Inne wydarzenie, którego byłem świadkiem. Na rogu ulic Strzeleckiej i Bytowskiej – dziś jest tam skwer, stał trzy- czy czteropiętrowy secesyjny dom mieszkalny. Rosjanie w czasie dnia nie śmieli gwałcić i rabować, ale widzieli tam wiele kobiet w różnym wieku. Gdy wieczorem przyszli do tej kamienicy, kobiet nie było. Wszystkie ukryły się. Rozeżleni Rosjanie wnieśli do korytarza pęki słomy, obłali benzyną i podpalili. Dom został przez nich otoczony. Uciekinierzy, mężczyźni i dzieci zostali przepuszczani a kobiety zatrzymywane. Mieli swój łup. Ludzie chcieli ratować kamienicę ale Rosjanie na to nie pozwolili. Cały dom spłonął i nie został odbudowany.” ...

„Jeszcze inne wydarzenie. W naszym domu (Strzelecka 4) na parterze Rosjanie urządzili punkt sanitarny. Był tam lekarz, dwie pielęgniarki i sanitariusz. Z frontu przywożono rannych. Łżej rannych opatrywano i odwożono z powrotem na front. Ciężko rannych odwożono do szpitala. Zabitych grzebano na naszym „spielplatzu”. Szeregowi żołnierze byli chowani w inletach z pierzyn. Pióra wysypywano na ulicę, a ciała wkładano do wykopanego dołu. Wyższych szarżą żołnierzy chowano w prowizorycznych trumnach pomalowanych na czerwono. Jednak pewnego razu podczas pogrzebu oficera wyższego rangą przyjechała orkiestra, kompania wojska i trzy czołgi. Po raz pierwszy usłyszeliśmy wtedy hymn sowiecki. Prawdopodobnie był to oficer formacji pancernej. Po odegraniu hymnu wystrzelono z czołgów salwę honorową. Należy tutaj wspomnieć, że na krótko przed wyzwoleniem Chojnic Niemcy kazali zakleić wszystkie okna taśmą. To działanie spowodowało, że żadna szyba w czasie ofensywy nie została zbita. Jednak po wyzwoleniu usunęliśmy wszystkie taśmy. Dlatego podczas wspomnianej salwy honorowej wszystkie szyby w oknach wyleciały. Uzupełnialiśmy braki, biorąc szyby z domów opuszczonych przez Niemców.”

Rondo Strzeleckie (stan obecny). Na środku dzisiejszego Ronda znajdowały się drzwi wejściowe do kamienicy przy Strzeleckiej 15. Po prawej kamienice nr 20, 22, 24 (foto W. Gołuńska).

Ulica Strzelecka 1. Jeden z najstarszych budynków przy tej ulicy. W podwórzu działa piekarnia Tadeusza Guentzla i sklep, którego początki sięgają lat 20. XX wieku (foto W. Gołuńska).

Na pozór wystarczyłoby kilkadziesiąt lat, aby ślad bytności ludzi, którzy tu mieszkali i tworzyli zaginął bezpowrotnie. Znamienną jest data 1945 r., kiedy większość opisywanych budowli i firm uległa likwidacji. Tak było z kamienicą przy ulicy Strzeleckiej 15 u zbiegu z ulicą Bytowską. W 1945 roku kamienicę strawił pożar. Po modernizacji systemu drogowego z Chojnic do Charzyków na skrzyżowaniu Bytowskiej i Strzeleckiej w 2007 roku wybudowano rondo (Strzeleckie). W centrum ronda ustawiono kolumnę zwieńczoną figurą strzelca Bractwa Kurkowego. Nazwa ronda nawiązuje do historii Bractwa i ulicy Strzeleckiej. Inwestycję drogową zrealizowano dzięki funduszom z Unii Europejskiej.

Początki, nieistniejącej dzisiaj kamienicy, zwanej białą (Strzelecka 15) są odległe. Powstała na pewno pod koniec XIX wieku, prawdopodobnie w roku 1898 a właścicielką była Therese Sawatzki ze Szczecina. Budynek został zniszczony w lutym 1945 roku. Drzwi wejściowe do kamienicy znajdowały się dokładnie na środku dzisiejszego Ronda Strzeleckiego.

Był to budynek wolno stojący, trzypiętrowy w stylu historyzującym. Wejście główne w szczycie narożnika zamknięte półkoliście, nad wejściem dwa balkony koszowe. Stolarstwo okienne ujęte w obramienia, otwory okienne z naczółkami segmentowymi, płaskimi i falistymi. Fasada dzielona boniowaniem i gzymsami między kondygnacyjnymi. W szczycie narożnika kartusz z ornamentem zwijającym, szczyt zakończony wysokim gzymsem koronującym i figurami waz. Kamienica została wybudowana pod wynajem a głównymi lokatorami

Andrzej Lorbiecki

Pasjonat chojnickiej historii. Autor licznych artykułów, książek i publikacji naukowych.

Chojnickie wzgórza

Zróznicowanie krajobrazowe obszaru objętego granicami miasta stało się podstawą wydzielenia kilku różnych jednostek fizyczno geograficznych. Chojnice, leżące na pograniczu Równiny Charzykowskiej i Wysoczyzny Krajeńskiej związane jest ściśle z warunkami naturalnymi. Obszar miasta i powiatu nosi na sobie wyraźne piętno epoki lodowcowej. Na ten teren w tej epoce nasunęła się potężna masa lodolodu skandynawskiego przekształcając częściowo jej poprzednią rzeźbę. W tym czasie kilkakrotne nasuwanie się mas lodowych i ich wycofywanie (topnienie), stało się przyczyną powstania różnych form terenowych, które w prawie nie zmienionej formie zachowały się do dziś. Wzgórza i pagórki morenowe otaczające miasto od południa ciągną się w kierunku Jeziora Charzykowskiego, osiągając maksymalną wysokość na wzniesieniu Wolność (206,2 m n.p.m.). Miasto również otoczone jest pagórkami porzeczanymi rynnymi lodowcowymi.

Widok na wzgórza ze szczytu 206,2

Pierwsze nazewnictwo tych pagórków sięga okresu średniowiecza a związane jest ściśle z wykonywaniem wyroków sądowych (ścięcia głowy), które musiały być wykonywane poza obrębami murów miasta. W tamtych czasach, o pozycji i randze miasta, świadczyło także posiadanie kata. Chojnice jako jedno z nielicznych miast na Pomorzu otrzymało przywilej posiadania takiego i to już, co najmniej od początku XVI wieku. Zawód kata nie cieszył się szacunkiem wśród mieszkańców. Kat nie mógł nawet ubiegać się o przyjęcie do listy pełnoprawnych mieszkańców. Według ówczesnego zwyczaju nie mógł mieszkać w obrębie miasta, ani zajmować miejsca wśród wiernych w kościele. Mógł jedynie zajmować miejsce w kruchcie i siedzieć na niewygodnym krześle o trzech nogach. Umowa o pracę z 1732 roku wylicza, że do obowiązków kata należało: wykonywanie egzekucji, nadzór nad skazanym do czasu wykonania wyroku (przesłuchania i tortury), oraz usuwanie w mieście padniętego bydła. Kat zabijał także bezpańskie psy (hycel) i utrzymywał czystość w miejskich studniach. Miasto zapewniało katu wynagrodzenie, które nie pochodziło z kasy miejskiej, lecz z opodatkowania właścicieli domów, kramów jarmarcznych oraz rybaków sprzedających ryby w mieście. Gdy kat udawał się na egzekucję w innym mieście zawsze towarzyszyła mu ochrona. Ranga kata wzrosła, kiedy to w XVII wieku rozpętała się naganika na czarownice.

zgodnie z zapisem Rady Miasta był zobowiązany dostarczyć sądowi kata wraz z pomocnikami. Basztę katowni rozebrano w 1854 r. W średniowieczu egzekucje gromadziły tłumy, żądne cierpienia i krwi. Powieszenie, spalenie na stosie, chłosta czy piętnowanie stało się pokazem sprawności i zręczności kata i jego pomocników.

W dawnych wiekach wyroki wykonywano na pobliskich wzgórzach, gdyż istniał zakaz wykonywania tych kar w obrębie murów miejskich. Wykonywano je na zboczu Góry Kowalskiej, na górze Hultajskiej i **na wzgórzu** przy ul. Strzeleckiej w pobliżu hospicjum, któremu nie nadano nazwy.

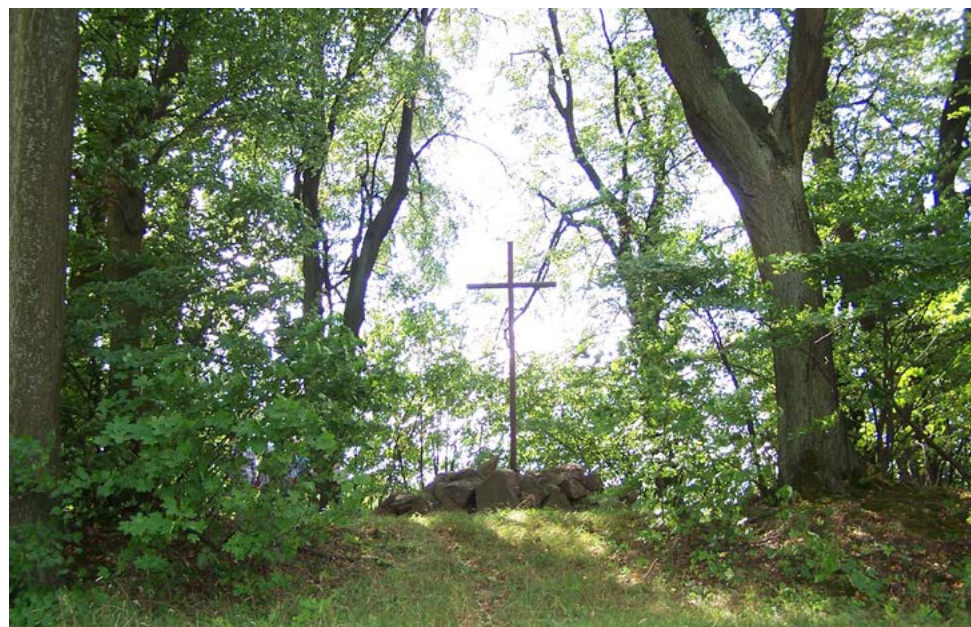
Góra Hultajska – wzgórze położone przy ul. Wysokiej (w miejscu dzisiejszego cmentarza zbrodni hitlerowskiej). Wykonywano na niej wyroki sądowe, do końca XVIII wieku. Ulubione miejsce zabaw chojnickiej młodzieży prowadzący „hultajski” żywot.

Góra Kowalska – nazwa ta przylgnęła do wzgórza za gmachem Starostwa Powiatowego i ul. Sienkiewicza (park i parking). Prawdopodobnie istniała tam kuźnia przy trakcie z Chojnic do Człuchowa. Wzgórze zapisało się w historii miasta jeszcze z innej przyczyny. Według przekazów w średniowieczu, było to miejsce straceń złoczyńców skazanych za grabieże, gwałty, rozboje na gościńcach, a także bunty przeciw krzyżackim władzom. Stąd druga nazwa **Góra Katowska**.

Góra Krzyżowa – wzgórze z krzyżem, otoczone drzewami znajduje się po lewej stronie szosy Chojnice – Człuchów, pomiędzy miejscowościami Nieżywiec i Rychnowy.

W 1826 r. podczas budowy szosy do Człuchowa odnaleziono tam około 200 szkieletów. Zebrano je i pochowano w zbiorowej mogile, nad którą postawiono wyniosły drewniany krzyż, który z czasem zmieniono na metalowy. Zagadkowe jest jednak pochodzenie tych szczątków. Istnieją trzy wersje ich pochodzenia:

1. Niemieckie podania podają, że są to polegli 18 września 1454 roku w bitwie pod Chojnicami.
2. Według innych źródeł w 1657 r. starły się tu w bitwie oddziały Szwedzkie pod dowództwem pułkownika Rutgera Aschenberga z oddziałami polskimi Stefana Czarnieckiego.
3. Są to ofiary wielkiej zarazy, przywleczonej przez Szwedów, która szalała w Chojnicach i Człuchowie w 1657 r.

Góra krzyżowa

Najbliższa prawdy wydaje się trzecia wersja lecz nie jest to takie pewne. Miejsce to zwane jest również **Cmentarzem Szwedzkim**.

Jak podaje Nataniel Bogumił Benewitz, regionalista chojnicki w pobliżu góry krzyżowej usytuowana jest **Diabla Góra** (Teufelsberg). Obecnie jest to las na wzniesieniu około 300 m. od krzyża, na jego powierzchni znajduje się duża ilość głazów narzutowych. Prawdopodobnie od tych głazów, którymi rzucał diabeł jak podaje legenda pochodzi nazwa tego wzgórza.

Góra Owczarska – wzgórze położone przy narożniku ul. Piłsudskiego i Zaborskiej i Chojnickiej Wszechnicy (młyny) stała tu kiedyś duża owczarnia należąca do gospodarstwa chojnickiego proboszcza. Pozostałością była ulica Owczarska przemianowana na ul. Zaborską. Wzgórze związane jest również z rozpoczęciem wojny 13 letniej i przegraną bitwą pod Chojnicami 18 września 1454 r. Na Górze Owczarskiej znajdowało się stanowisko dowodzenia króla Kazimierza Jagiellończyka, skąd obserwował on przebieg bitwy. W obliczu klęski, król wraz z całym sztabem zmuszony był salwować się ucieczką.

Wzgórze Wilhelminy – znajdowało się na końcu Lasku Miejskiego, idąc w stronę Jarcewa, obok restauracji „Wilhelminka”, której odwiedzenie w okresie międzywojennym było honorem oficera Wojska Polskiego. 24 kwietnia 1950 r. zmieniono nazwę wzgórza, przemianowując je na **Wzgórze Heromima Derdowskiego**.

29 października 1970 roku Miejska Rada Narodowa nadała nazwę **Wzgórza Sobieskiego**, wydzienionemu małemu osiedlu domków jednorodzinnych na **Górach Bytowskich**. Nazwy wzgórz Derdowskiego i Sobieskiego nie przyjęły się i szybko zostały zapomniane.

Góra Zamkowa – zalesione morenowe wzgórze w pobliżu Wolności po drugiej stronie Jeziora Charzykowskiego, związane jest z legendą, że na tej górze stał zamek Krzyżacki. Zamku tam jednak nigdy nie było. Jednak krążące w okolicy legendy rozbudzają wyobraźnię. Jak wykazały wstępne prace archeologiczne, na jej spłaszczonym szczycie znajdowało się grodzisko z czasów rzymskich.

Jadąc z Chojnic w kierunku Konarzyn na wysokości osady Wolność w odległości ok. 500 m. od szosy, na wzgórzu, znajduje się zapomniane, drugie grodzisko, również z okresu rzymskiego.

Wykonywanie wyroków

Chojnicka katownia mieściła się w baszcie „Wiedźma” zwanej też „czarownicą”. Położona była pomiędzy ul. Krętą i Krótką (dzisiaj to plac za budynkiem banku PKO). Ostatnim znanym katem chojnickim był niejaki Schreiber, który mieszkał na „człuchowskim przedmieściu”, poza obrębem murów miasta. Zmarł w 1810 roku, po jego śmierci miasto nie zatrudniało już kata. W latach 1800-1849 właścicielem katowni był Frederyk Wilhelm Ackerman ze Złocieńca, który katownię przekazał swemu synowi Karolowi. Właściciel katowni

DYREKTOR COLLEGIUM MARIANUM

Kazimierz Jaruszewski
Prezes Chojnickiego Towarzystwa
Przyjaciół Nauk

Michał Sieg (1832-1896) był zasłużonym pomorskim kapłanem, pedagogiem i organizatorem oświaty w drugiej połowie XIX wieku.

Syn cieśli

Przyszły duchowny urodził się 16 listopada 1832 r. w kociewskiej wsi Iwiczno (powiat starogardzki). Jego ojciec Michał był mistrzem cieśli, matka Weronika z d. Schulz zajmowała się domem. Syn chętnie pomagał w pracy ojcu i dopiero w wieku 16 lat, po okresie edukacji w rodzinnych stronach, rodzice wybrali się z nim do Chojnic, gdzie został przyjęty do gimnazjum. Maturę zdał w 1856 roku, a następnie podjął studia w diecezjalnym seminarium w Pelplinie. Po ukończeniu roku akademickiego 1856/1857 władze seminaryjne umożliwiły mu kontynuowanie kształcenia w Münster. W tym znaczącym niemieckim ośrodku życia umysłowego 31 marca 1860 r. Michał Sieg otrzymał święcenia kapłańskie. Warto dodać, iż był beneficjentem sprawnie działających w tym okresie funduszy stypendialnych. Jako gimnazjalista polskiej narodowości korzystał z dobrodziejstwa Towarzystwa Pomocy Naukowej dla Młodzieży Prus Zachodnich. Będąc klerykiem, otrzymywał natomiast wsparcie finansowe z pelplińskiego Generalnego Wikariatu.

Pasjonat wiedzy

Na uniwersytecie w Münster dał się poznać jako student pracowity, systematycznie zgłębiający tajniki nauk społecznych i humanistycznych. Dobra opinia zaowocowała wyrażeniem zgody kurii biskupiej na podjęcie przez ks. M. Siega studiów filologicznych w Berlinie. Już po trzech semestrach studiów uniwersyteckich w berlińskiej metropolii młody kapłan katolicki był gotów przystąpić do egzaminu państwowego.

Było to bardzo istotne wydarzenie w życiu księdza Siega, bowiem zdanie tego egzaminu (pro facultate docendi) uprawniało do nauczania w szkolnictwie średnim i, co z tym związane, z ubieganiem się o szanowaną posadę nauczycielską.

Pelplińskie progimnazjum

Po pomyślnym złożeniu egzaminu państwowego ks. Sieg otrzymał prawo do nauczania trzech języków: greki, łaciny i hebrajskiego oraz religii rzymskokatolickiej.

Pierwszego września 1862 r. postanowieniem pruskich władz oświatowych mianowany został nauczycielem na roczny okres próbnny (Probenjahr) w Zakładzie Wychowawczym dla Chłopców w Pelplinie. Losy ks. Siega, jak się później okazało, związały się z placówką pelplińską na wiele lat – aż do śmierci. Nauczyciel ten osiągał kolejne stopnie zawodowego awansu w pruskim systemie edukacji. Już po trzech latach pracy, dość niespodziewanie, został dyrektorem szkoły, po rezygnacji ks. dra Jakuba Prabuckiego (również wychowanka gimnazjum chojnickiego). Powierzenie ks. Siegowi odpowiedzialnej roli zarządzania pelplińskim zakładem zbiegło się w czasie ze zmianą statusu organizacyjnego szkoły. Reskryptem ministerialnym z dnia 11 października 1865 r. zakład oświatowy niższego rzędu przekształcono w pełnoprawne progimnazjum i nadano mu nazwę Collegium Marianum. Ks. Sieg był dyrektorem tego progimnazjum przez okres ponad trzydziestu lat.

Dobrane grono nauczycielskie

Szczególną troską, w czasach ucisku germanizacyjnego i Kulturkampfu, otaczał nauczanie języka polskiego. Ten przedmiot szkolny był w Pelplinie obowiązkowy dla uczniów

narodowości polskiej i niemieckiej. Progimnazjum cieszyło się dobrą opinią i znakomicie przygotowywało do kontynuowania nauki w gimnazjum. Polscy absolwenci szkoły pelplińskiej najchętniej wybierali gimnazjum w Chełmnie, które nazywano kuźnicą polskości. Liczne grono młodych Niemców i Polaków trafiało też do gimnazjum chojnickiego.

Kanonik honorowy

Ks. Michał Sieg swojej działalności w stolicy diecezji nie ograniczał do wypełniania obowiązków dyrektora i pedagoga. Przez wiele lat pracował w Generalnym Wikariacie jako radca z tytułem asesora konsystorskiego. Władze kościelne doceniły jego wysiłki na rzecz diecezji; 21 września 1882 r. został kanonikiem honorowym Kapituły Chełmińskiej.

Od czasów edukacji gimnazjalnej w Chojnicach Michał Sieg żywo interesował się osiągnięciami nauki. Dobrym zwyczajem dziewiętnastowiecznych akademików studiował kolejno w kilku ośrodkach. Był erudytą, posiadał bogaty księgozbiór. Aktywnie też w ostatnich dwóch dekadach swojego życia uczestniczył w pracach Towarzystwa Naukowego w Toruniu, jawnie deklarującego niechęć do postępującej germanizacji. Potrafił okazać wdzięczność organizacjom i instytucjom, które wspierały jego rozwój naukowy. Był członkiem Towarzystwa Pomocy Naukowej (tak jak wielu innych wychowanków chojnickiego gimnazjum); organizował pomoc stypendialną w ramach Generalnego Wikariatu. Ks. kanonik Michał Sieg zmarł w Pelplinie w wieku 63 lat i spoczął na miejscowym cmentarzu parafialnym.

Collegium Marianum

Uniwersytet w Münster

inpero.pl
agencja interaktywna

Czy Twoja firma ma już stronę internetową?

Zadzwoń i umów się na bezpłatną konsultację

794 794 996

www.inpero.pl

100 lat temu pisały o Chojnicach i pobliskich miejscowościach gazety pomorskie.

Słowo Pomorskie, Numer 99. Toruń, niedziela 1 maja 1921

~ **Chojnice.** (Wykład) Dnia 26. 4. odbył się w szkole wykład popularnonaukowy o pisarzach i poetach polskich wygłoszony przez p. sędziego Sobieckiego. Prelegent b. rzeczowo i interesująco przedstawił obecnym zasługi na polu literackim Mikołaja Reya, Adama Mickiewicza i innych dawnych i teraźniejszych pisarzy i poetów. Wykład trwał dwie godziny - słuchano prelegenta z wielkim zainteresowaniem a po skończeniu nagrodzono go oklaskami.

Słowo Pomorskie, Numer 101. Toruń, czwartek 5 maja 1921

~ **Chojnice.** (Przechwycenie przemytników.) Przechwycono dwie osoby na granicy nad torem Szenfeld-Człuchów gdy zamierzały przemycić dwie paczki z artykułami żywnościowymi. W tej kwestji zawikłane są dwie osoby wojskowe.

~ **Chojnice.** (Uwięziony zabójca.) Został tutaj przyaresztowany zbrodniarz Józef von Koss i odwieziony do więzienia w Starogardzie. Swego czasu osiedlił się on tutaj jak kolonista niemiecki. W mieszkaniu jego znaleziono cały skład zrabowanych przedmiotów złota i srebra oraz broni.

Słowo Pomorskie, Numer 102. Toruń, sobota 7 maja 1921

~ **Wiele.** (Zebranie młodzieży żeńskiej.) Przed niespełna rokiem założył tutaj ks. Prob. Szydzik „Stowarzyszenie młodzieży żeńskiej”. Stowarzyszenie pod jego kierownictwem pięknie się rozwija. Świadczy o tym ostatnie walne zebranie na którym byli także obecni ks. patron i tutejszy ks. Wikary. Dziewczęta rozpoczęły zebranie pieśnią do Matki Boskiej po czym nastąpiły śpiewy, deklamacje, odczyty, małe przedstawienia, monologi itp. Tak bawiąc i kształcąc się pod okiem swoich duszpasterzy zakorzeniają w sobie cnoty religijno-obywatelskie. Oby ta niezmiernie trudna praca naszych duszpasterzy i dobre chęci tutejszych młodych Polek zachęciły wszystkich do współpracy nad podniesieniem siebie a przez to naszej ukochanej Ojczyzny. Przyjaciółka młodzieży.

Dziennik Bydgoski, Numer 104. Bydgoszcz, niedziela 8 maja 1921.

~ **Chojnice.** (Proces prasowy.) Przed Izbą karną w Toruniu stawali w środę 4 bm. pp. Mieczysław Bałuk, dawniej pomocniczy podprokurator w Chojnicach i p. Teska, były redaktor „Dziennika Bydgoskiego”. Przedmiotem oskarżenia był artykuł, który ukazał się w nr. 161 „Dziennika” 24 lipca roku zeszłego, a zawierał zarzuty, dotyczące sędziów niemieckich v. Lundharda w Sępólnie i J. Sierkego w Chojnicach. P. Bałuk przyznał się wobec swej władzy do autorstwa owego artykułu, w którym wymienionym sędziom (p. Sierke był jeszcze wówczas prokuratorem) zarzuca stronniczość na korzyść Niemców. Na rozprawie p. Bałuk na podstawie rozmaitych faktów starał się udowodnić, że działał w dobrej wierze, gdyż rozmaite czynności owych sędziów wzbudziły w nim wątpliwości co do ich bezstronności. Przesłuchani jako świadkowie dyrektor sądu p. Gumrowski, aplikant dr. Gutty i pom. podprokurator Wicher zeznali, że stronniczości w urzędowaniu pp. v. Lundharda i Sierkego dopatrzeć się nigdzie nie mogli. Podobnie zeznawali obaj zainteresowani. Oskarżony Teska bronił się tem, że artykuł dla tego przedewszystkiem umieścił, ponieważ uważa za rzecz wysoce niepożądaną, aby w miastach pogranicznych urzędowali Niemcy. Po 4 godzinnych rozprawach sąd wydał wyrok i skazujący p. Bałuka na 2 tygodnie więzienia, a p. Teskę na 300 mk. grzywny. Prócz tego wyrok ma być opublikowany w „Dz. Bydg.” i „Gaz. Chojnickiej”. Zachowanie się przewodniczącego sądu wobec oskarżonego Bałuka było takie, jakiem być nie powinno. Odnosił on się do niego z nadzwyczajną ostrością, jak gdyby miał przed sobą zwyczajnego przestępcę, a przecież każdy nieuprzedzony człowiek przyznać musi, że p. Bałuk, choć przeholował, działał jednak z pobudek szlachetnych, nie zasługujących z góry na potępienie.

Gazeta Gdańska, Numer 101. Gdańsk, środa 11 maja 1921

~ **Zapędowo.** Obchód Konstytucji 3 Maja w Zapędowie przy Rytlu (bory tucholskie). Za staraniem nauczyciela Kaszubowskiego i p. Lindy z Zapędowa przygotowano i w tej miejscowości, otoczonej zewsząd lasami, uroczysty obchód Konstytucji 3 Maja. Wioskę

przystrojono w bramy z świeżych gałązek drzew i zaopatrzone je odpowiedniemi do tej uroczystości napisami. Nawet Niemcy brali w tem czynny udział. Tak np. pewien rolnik-Niemiec postawił z własnej inicjatywy bramę z chorągiewkami narodowemi. Uroczystość otwarto pochodem przez wieś z towarzyszeniem kapeli. Prawie wszystkie dzieci szkolne uczestniczyły w strojach narodowych w pochodzie, który skończył się w lesie, gdzie się miała odbyć główna część uroczystości. Pogoda sprzyjała nadspodziewanie. Nad wioską i lasem zaległa zupełna cisza, tak, iż nawet żaden listek drzewa się nie poruszył. Dźwięki muzyki, która grała marsze narodowe, rozlegały się het daleko... na krańce lasów. W uroczystości brały udział również okoliczne wioski Lutów i Legbąd, przysyłając swe delegacje. W lesie, na pięknej polance, odbywała się zabawa dzieci i młodzieży. Nauczyciel Kaszubowski zapoznał obecnych przez swój wykład z historią i bliższymi okolicznościami powstania Konstytucji 3 Maja, a bawiący u swych krewnych redaktor „Gazety Gdańskiej”, Bolesław Kielbratowski, przedstawił obecnym dzieje polityczne położenia Polski. P. W. Czarnowski podziękował w kilku słowach obu mówcom. W serdecznych słowach przemówił w końcu leśniczy Dedecke (Hanowerczyk). Uroczystość zakończono odegraniem dwóch jednoaktówek i wygłoszeniem odpowiednich deklamacji. Uroczystość ta wykazała, iż ludność tych okolic czuje i myśli po polsku

Gazeta Gdańska, Numer 102. Gdańsk, czwartek 12 maja 1921

~ **Chojnice.** Przymusowa administracja elektrowni chojnickiej. Na wniosek urzędu likwidacyjnego ustanowiło ministerstwo przymusową administrację nad elektrownią w Chojnicach, którą magistratowi poruczono.

Gazeta Gdańska, Numer 105. Gdańsk, niedziela 15 maja 1921

~ **Chojnice.** Wyścigi konne 4 pułku ułanów w Chojnicach. W niedzielę, 8 bm. odbył się przy zakładzie poprawczym na obszarze majątku Hihnarshofu konkurs hipiczny, urządzony przez 4 pułk ułanów. Najprzód nastąpiło ubieganie się oficerów o nagrody, potem podoficerów i żołnierzy i to w wyścigach konnych, w wołyżerce i szermierce. Pierwszą nagrodę otrzymał major Łoziński, drugą rotmistrz Kwiatkowski, trzecią porucznik Rygier. Konkurs hipiczny, który rozpoczął się o godz. 3-ciej po południu, skończył się o godz. 6-tej po południu.

Gazeta Gdańska, Numer 106. Gdańsk, środa 18 maja 1921

~ **Łąg.** Przechwycenie paskarzy z Łęga. Przechwycono dwóch paskarzy z Łęga, którzy paskarzyli cukrem. Jak byli wyrafinowani, dowodzi, iż cukier zaszyto w przedziałkach worka, tak iż miał wygląd poduszki. Paskarze ci oprócz tego mieli klucze do skrytki, znajdującej się pod oknem wagonu, w którą mogli ów worek schować, tak iż przy rewizji bagażu nigdy nic przy sobie nie mieli. Dopiero teraz sprawa się wykryła i towar im skonfiskowano, a paskarzy zapakowano do ula. – Tak długo dzban wodę nosi, aż mu się ucho urwie!

Słowo Pomorskie, Numer 112. Toruń, piątek 20 maja 1921

~ **Chojnice.** (Samobójstwo.) Dnia 9. bm. o godz. 14.45 popełnił samobójstwo w ustępie przy dowództwie plutonu żand. wojskowej w Chojnicach Mieczysław Adamczyk z I. baonu 66 pułku piechoty z Torunia rodem z Granic w Kongresówce. Adamczyk był przyaresztowany przez posterunek policji państwowej w Brusach za popełnienie kradzieży różnych rzeczy wojskowych i przedstawienie się za oficera.

~ **Chojnice.** (Z obawy przed karą.) Pewna służąca po skradzeniu 1000 mk. z obawy przed karą skoczyła z balkonu II piętra na podwórze. Ciężko ranną odstawiono do szpitala miejskiego. Jest nadzieja utrzymania jej przy życiu.

Słowo Pomorskie, Numer 119. Toruń, niedziela 29 maja 1921

~ **Chojnice.** (Aresztowanie.) Onegdaj aresztował posterunek kontrolny policji państwowej na szosie człuchowskiej Bernarda Hollenbacha, pochodzącego z Grudziądza, w chwili gdy nielegalnie chciał przekroczyć granicę. Znaleziono u niego 80 570 mk. polskich i 5540 mk. Niemieckich, które mu skonfiskowano i osadzono go w więzieniu chojnickim.

Kompleksowe Usługi Księgowe

SOFINA
BIURO RACHUNKOWE

- Podatkowa księga przychodów i rozchodów
- Ryczałtowa ewidencja przychodów
- Pełna księgowość
- Obsługa kadrowo-płacowa
- Przygotowanie wniosków o zwrot VAT
- Rozliczenie PIT-36, PIT-37, PIT-28

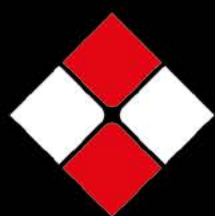

www.sofina.pl

 508 998 808

 biuro@sofina.pl

EUROSTANDARD

Salon Łazienek

www.eurostandard.biz

NAJWIĘKSZE STUDIO EXCELLENT W POLSCE

STUDIO

actima

Rain Termo Round

Zestaw prysznicowy z baterią termostatyczną

głowica prysznicowa okrągła
Ø 200 mm Slim
montaż: ścienny natynkowy
typ: jednouchwytnowa
z przełącznikiem
bez wylewki
chrom

Głowica ceramiczna

System Pure-Calc

Cold System

Głowica Termostatyczna

5 LAT Gwarancji

~~1035 zł~~

839 zł

Cena promocyjna

Seria 201

Kabina kwadratowa
drzwi przesuwne lewe/prawe
profil chrom połysk
mocowanie uniwersalne

Celan Control

Wypinane drzwi

Grubość szkła 5 mm

Montaż uniwersalny

800 x 800 x 1900 mm

~~1155 zł~~

929 zł

Cena promocyjna

900 x 900 x 1900 mm

~~1199 zł~~

959 zł

Cena promocyjna

Meteor 137

1370 x 500 mm
czarny mat
biały soft
szary metalik

~~995 zł~~

799 zł

Cena promocyjna

Forka

Umywalka ceramiczna nadblatowa

biała
bez przelewu
bez korka

475 x 375 x 145 mm

~~350 zł~~

279 zł

Cena promocyjna

CIENKI RANT

Joker

Zestaw prysznicowy
Komplet WC

biała miska WC wisząca
z deską wolnoopadającą
splukiwnie bezrantowe
kryte mocowania

Kryte mocowania

Biały połysk

Miska bezrantowa

Deska wolnoopadająca

Odporna na zarysowania deska

Wypinana

470 x 360 mm

~~999 zł~~

799 zł

Cena promocyjna

Duo-Pack

TOPOLE 20

Lumiro

Lustro łazienkowe z oświetleniem LED

z matą grzewczą
800 x 500 mm
rama akrylowa

~~850 zł~~
679 zł
Cena promocyjna

NOWOŚĆ

z matą grzewczą
800 x 600 mm
rama akrylowa

~~950 zł~~
759 zł
Cena promocyjna

Oświetlenie LED

Włącznik dotykowy

Płynna zmiana barwy światła

Rama akrylowa

Folia zabezpieczająca w przypadku rozbicia

Zestaw montażowy w komplecie

Stilio
Odptyw liniowy
przepływ 36 l/min

Przepływ 36 l/min

Ruszt 2 w 1

Czyszczenie od góry

600 mm

~~750 zł~~
599 zł
Cena promocyjna

700 mm

~~785 zł~~
629 zł
Cena promocyjna

800 mm

~~835 zł~~
669 zł
Cena promocyjna

900 mm

~~875 zł~~
699 zł
Cena promocyjna

Ruszt z polerowanej stali

Ruszt z do zabudowy płytkami

Suchy syfon Pozycja otwarta Pozycja zamknięta Przepływ 22 l/min

- W skład zestawu wchodzi:
1. Mankiet uszczelniający
 2. Ruszt x 2
 3. Rynna
 4. Nóżki
 5. Rura inspekcyjna
 6. Syfon niski

Pi

Bateria umywalkowa

chrom

~~435 zł~~
349 zł
Cena promocyjna

Pi

Bateria wannowa

chrom

~~560 zł~~
449 zł
Cena promocyjna

Pi

Wylewka wannowa

chrom

~~170 zł~~
135 zł
Cena promocyjna

Pi

Bateria prysznicowo-wannowa podtynkowa

chrom

~~510 zł~~
429 zł
Cena promocyjna

Aquaria

Wanna akrylowa prostokątna biała

POLECAMY

Obudowa do zabudowy płytkami

~~385 zł~~
309 zł
Cena promocyjna

1400 x 700 mm

~~1125 zł~~
899 zł
Cena promocyjna

1500 x 700 mm

~~1150 zł~~
919 zł
Cena promocyjna

1600 x 700 mm

~~1160 zł~~
929 zł
Cena promocyjna

1700 x 700 mm

~~1210 zł~~
969 zł
Cena promocyjna

Pi

Bateria nawannowa 3-otworowa

chrom

~~1310 zł~~
1049 zł
Cena promocyjna

NOWOŚĆ

Dodatkowa opcja montażu słuchawki prysznicowej
Do każdej baterii wannowej dołączone są 2 rodzaje uchwytów słuchawki prysznicowej: kątowny (60°) oraz prosty
Dostępne we wszystkich opcjach kolorystycznych.

Zero

Brodzik akrylowy biały

800 x 800 mm

~~675 zł~~
539 zł
Cena promocyjna

900 x 900 mm

~~710 zł~~
569 zł
Cena promocyjna

1000 x 1000 mm

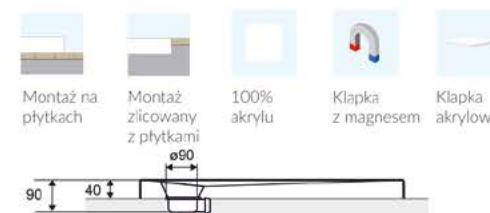
~~815 zł~~
649 zł
Cena promocyjna

1000 x 800 mm

~~815 zł~~
649 zł
Cena promocyjna

1200 x 800 mm

~~860 zł~~
689 zł
Cena promocyjna

DZIEŃ MATKI

Piotr Kiżewski

Wiele jest świąt w naszym kalendarzu, które celebруем z mniejszym lub większym zapalem. Znajdują się tam święta państwowe, organizowane przez władze i z pompą promowane dla podtrzymania ducha wspólnoty w narodzie. Pomiędzy nimi pojawiają się święta kościelne, których organizacją i promocją zajmują się również stosowne władze.

Jednak istnieją w kalendarzu daty ważniejsze od całej reszty. Dla mnie osobiście jednym z takich świątecznych dni, jest Dzień Matki.

Dzień Matki w Polsce

Dzień przeznaczony dla naszych mam obchodzimy w Polsce 26 maja i jest to święto, którym wyrażamy szacunek, zrozumienie oraz zwyczajną miłość naszym mamom i ich niełatwej roli w otaczającym nas świecie. **Oficjalnie Dzień Matki**, jako święto kalendarzowe pojawiło się w Polsce w roku 1914 i odbyło się w Krakowie dnia 26 maja. Po uzyskaniu przez Polskę niepodległości zwyczaj ten umocnił się i stał częścią naszej tradycji. W okresie międzywojennym starano się połączyć Dzień Matki z Dniem Kobiet, na szczęście nieskutecznie. Obecnie jest to święto rodzinne, podczas którego dzieci przygotowują drobne upominki

dla mam. Są to własnoręcznie szykowane laurki, obrazki i życzenia, a także kwiaty i cała masa innych dziecięcych skarbków przekazywanych ukochanym mamom. Jest to również dzień, w którym dzieci przedstawiają się jako twórcy i artyści. Śpiewają piosenki, recytują wiersze i robią całą masę innych skomplikowanych przedstawień. Niestety, w przeciwieństwie do innych krajów, dzień ten w Polsce nie jest świętem narodowym i nie przypada w weekend, a więc nie jest dniem wolnym od pracy i szkoły, a szkoda.

Dzień matki w innych krajach na świecie

Dzień ten ma swoje odpowiedniki niemal w każdym kraju na świecie, lecz co ciekawe nigdy nie ustalono wspólnej daty jego obchodów.

Dzień Matki w Stanach Zjednoczonych Ameryki

W USA święto to obchodzone jest w drugą niedzielę maja. W przeciwieństwie do Polski w USA Dzień Matki jest świętem narodowym. Przed domami i instytucjami państwowymi pojawiają się flagi, a w miastach organizowane są imprezy i pikniki rodzinne. Dzisiejsza popularność Dnia Matki w USA jest zasługą nauczycielki **Ann Maria Reeves Jarvis**, która w roku 1858 rozpoczęła kampanię na rzecz ustanowienia święta Matczynej Pracy. Uważała ona, że domowe obowiązki rodziców są niedoceniane i bagatelizowane.

Anna Jarvis amerykańska prekursorka Dnia Matki

Kilka lat później do Ann dołączyła jej córka Julia Ward Howe i w roku 1905 ustanowiły one pierwszy Dzień Matki w Stanach Zjednoczonych. Święto to spodobało się mieszkańcom Ameryki na tyle, że w roku 1914 Kongres Amerykański uznał Dzień Matki za święto narodowe.

Dzień Matki w Anglii

Anglia jest krajem, który w dużej mierze przyczynił się do promocji Dnia Matki takim, jakim znamy go obecnie. Święto to bardzo popularne i ważne w starożytności, zostało niemal zupełnie zapomniane w czasach późniejszych. Dopiero w wieku XVII w Anglii, a następnie w Szkocji, przypominano sobie o ważnej roli jaką pełnią matki. By oddać im cześć ustanowiono święto **Mothering Sunday – Niedziela u Matki**. Od tamtej pory przypada ono w czwartą niedzielę Wielkiego Postu. Tego dnia dzieci, te najmłodsze ale też już dorosłe, spędzają czas w domu rodzinnym. Dawniej nawet więźniowie odsiadujący wyroki za drobne przestępstwa, otrzymywali przepustki na ten jeden dzień. Podobnie było z żołnierzami, którzy w miarę możliwości wysyłani byli do domów. Również dzieci, wysłane do pracy na dworach i w posiadłościach bogatych rodzin, wracały do domu tego właśnie dnia. Tam czekały na nich specjalne wypieki, a także wykwiłne dania i smakołyki. Obecnie najpopularniejsze

prezenty dla angielskich mam, to kolacja w dobrej restauracji lub wspólny wypad do SPA.

Dzień Matki w Hiszpanii

W Hiszpanii Dzień Matki od początku powiązany był z religijnym świętem Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny, który przypada na 8 grudnia. Przez całe wieki Hiszpanie tego dnia oddawali cześć Maryi Dziewicy oraz własnym matkom. Dopiero w roku 1965 oba święta zostały rozdzielone i Dzień Matki przeniesiony został na pierwszą majową niedzielę. Jednak i ten dzień wybrano z przyczyn religijnych, gdyż maj jest w Hiszpanii miesiącem Maryjnym. Obecnie, pomimo mocno religijnych korzeni, dzień ten jest świętem mocno komercyjnym. Podobnie jak w innych krajach, również w Hiszpanii mamy otrzymują drobne prezenty i własnoręcznie szykowane upominki. Nie brakuje też kwiatów czy czekoladek. W północnej części Hiszpanii tradycją jest, podawanie mamie śniadania do łóżka. Jako, że dzieci z natury nie są dobrymi kucharzami, mamy roztropnie przygotowują poranne dania dzień wcześniej, a potem udają zachwyty nad kulinarnymi zdolnościami swoich pociech.

Dzień Matki w Meksyku

Meksykanie Dzień Matki obchodzą w kościołach i kaplicach gdyż jest to, jak większość meksykańskich świąt, wydarzenie religijne.

Dzień Matki w Meksyku

W domu, po powrocie z kościoła, mamy zwolnione są ze wszystkich codziennych obowiązków. Obiadem zajmuje się ojciec, a dzieci sprzątają i zabawiają rodzicielkę wierszami, przedstawieniami czy zwykłym czytaniem książek. Całe rodziny spędzają czas razem na zabawach i przyjemnościach.

Dzień Matki w Niemczech

Niemcy świętują Dzień Matki w drugą niedzielę maja. W Niemczech święto to po raz pierwszy obchodzono w roku 1922, jednak dopiero w 1932 stało się ono świętem

narodowym. Był to bardzo ważny dzień w czasach III Rzeszy, gdy niemiecka matka stawiana była na piedestale i widziano w niej przyszłość wielkich Niemiec. Dziś jest to święto bardzo rodzinne i ciepłe. Mamy otrzymują prezenty i kwiaty symbolizujące miłość i szacunek.

Dzień Matki w Indiach

Hindusi świętują Dzień Matki w październiku. Jest to święto bardzo kolorowe i huczne. Powiązane jest ono z kultem bogini matki Durga. Jest to bóstwo symbolizujące opiekę nad domownikami, a sama bogini przedstawiana jest jako niezwykła wojowniczką, walcząca z demonami. Tego dnia mamom nie wolno zbliżać się do kuchni ani sprzątać. Wszystkie te obowiązki biorą na siebie inni domownicy. Jest to też okazja do wspólnego wyjścia z domu. Często odwiedza się restauracje lub przyjaciół.

Dzień Matki we Włoszech

Włoskie mamy mają swoje święto w drugą niedzielę maja. Dzień ten jest bardzo ważnym świętem, gdyż Włosi to naród silnie związany z rodziną i tradycją. We włoskiej kulturze matka jest jedną z ważniejszych postaci, nie tylko w rodzinie, ale także w życiu społecznym. Tego dnia dzieci spędzają czas z rodzicami, starając się umilić im wspólne chwile jak tylko mogą. Same zabierają się za sprzątanie i gotowanie. Tradycją jest również wspólne wychodzenie do restauracji, gdzie zamawiany jest tradycyjny włoski sernik w kształcie serca. Do tego oczywiście kawa i lody.

Dzień Matki w Australii

W Australii święto ku czci matek obchodzone jest, podobnie jak we Włoszech czy Kanadzie, w drugą niedzielę maja. Jest to bardzo ważne święto dla Australijczyków. W popularności wygrywa z nim jedynie Boże Narodzenie i Walentynki. Jednym z tamtejszych zwyczajów jest przypinanie sobie do ubrań kolorowych goździków. Symbolizują one miłość matki spinającą rodzinę i dbającą o dzieci i dom. Duże znaczenie ma kolor kwiatu. Jeżeli jest on biały, oznacza to, że matka danej osoby zmarła, jeżeli kolor jest inny to takowa wciąż żyje.

Dzień Matki w krajach arabskich

W krajach arabskich mamy świętują wcześniej niż ich koleżanki z Europy. Dzień Matki przypada tu 21 marca. Arabskie mamy otrzymują od swych dzieci upominki i prezenty, a także spisane na papierze życzenia i obietnice poprawy od bardziej krnąbrnych dzieciaków. Tradycją jest organizowanie wspólnych pikników z sąsiadami i przyjaciółmi. Jednak nie wszyscy muzułmanie obchodzą Dzień Matki. Ci najbardziej ortodoksyjni bronią się przed wszelkimi świętami pochodzącymi z krajów zachodnich, uważając, że ich własne tradycje w wystarczający sposób wspomagają matki i żony.

Dzień Matki w Chinach

Chińczycy obchodzą święto matek w maju, w drugą jego niedzielę. Nie jest to święto narodowe i nie obchodzi się go powszechnie. Tradycją w chińskich domach jest obdarowywanie mam białymi liliami. Kwiat ten ma szczególne znaczenie. Matki sadzą go gdy dzieci opuszczają dom. Podobno po tym czy roślina jest silna i zdrowa, mamy wiedzą jak będzie się ich dzieciom. Dzień Matki we wszystkich krajach łączy jedno, jest to chwila, gdy dzieci spędzają czas z mamami i starają się w każdy możliwy sposób uczcić ich ciężką pracą i zaangażowaniem w wychowanie pociech, nim te ruszą samotnie w wielki, dorosły świat.

Kilka rad jak obchodzić Dzień Matki

Pamiętajcie, że choć kwiaty i czekoladki są bardzo miłym gestem dla mamy, to jednak można postarać się bardziej. Poza symbolicznym zastąpieniem mamy w sprzątaniu czy rysowaniem laurki, spróbujcie zrobić coś nietypowego i niespodziewanego. Oto kilka propozycji jak zorganizować miły dzień dla mamy.

Zaproszenie na obiad Jako, że mamy spędzają sporo czasu w kuchni, w ten jeden dzień zabierz mamę z domu do restauracji czy baru na coś, co wiesz, że lubi. Taki obiad można również przygotować wspólnie u przyjaciół, gdzie wasze mamy będą obsługiwane i rozpieszczane, by poczuły, że jest to ich święto.

Zabierz mamę na spacer Zamiast siedzieć w domu zabierz mamę na długi i ciekawy spacer. Może to być park lub pobliskie muzeum. Ważne jest to byście robili coś, na co w zwykły dzień nie ma czasu. Fajnym pomysłem jest zabrać mamę, o ile to możliwe, na spacer po miejscach, które odwiedzaliście wspólnie gdy byłeś dzieckiem. Po drodze można zatrzymać

się na kawę, lody czy zjeść ciastko w niedalekiej cukierni.

Przypomnij mamie co chciała robić dawniej, lecz nigdy nie miała na to czasu Takie niespodzianki są najfajniejsze. Przypomnij sobie o czym rozmawialiście z mamą, o tym co chciała by zrobić, ale codzienność nie pozwalała. Może to być wyprawa rowerowa, wizyta w siłowni czy relaks w SPA. Możesz też zorganizować spotkanie z jej starymi przyjaciółmi i znajomymi. Mam nadzieję, że skorzystacie z naszych porad lub zorganizujecie Dzień Matki tak, by był on naprawdę przyjemny tak dla niej jak i dla was.

Dzień Matki historia starożytna

O kulcie bogini – matki czytamy już w najstarszych pismach pochodzących ze starożytnego Rzymu i Grecji. Jednak dużo wcześniej, wśród pierwotnych ludów, gdy tylko w ludziach przebudziła się świadomość, rodzicielstwo było najważniejszą rolą człowieka, a szczególnie kobiety. Podczas naszej wizyty w pradawnych ruinach kamiennych świątyń na Malcie, uważanych za jedno z najstarszych dzieł rąk ludzkich jakie przetrwało do dnia dzisiejszego, dowiedzieliśmy się, że część z nich poświęcona była właśnie bogini matce. Mówią o tym odnalezione tam figurki ciężarnych kobiet, pełniące rolę ołtarzy, które ustawiane były w najważniejszych miejscach budowli.

Dzień Matki w starożytnym Egipcie

Starożytne egipskie teksty mówią o niezwykłej roli matek w ówczesnym świecie. Kobiętom będącymi matkami okazywano najwyższy szacunek, utożsamiając ich rolę z boginią Izydą, która była ucieleśnieniem idealnej matki, żony i pani domu. Poza tym dzięki magii płynącej z miłości potrafiła leczyć i opiekować się chorymi. Izyda dla dawnych Egipcjan była boginią płodności i opiekunką rodziny. Przedstawiano ją jako kobietę trzymającą w ramionach małego boga Horusa, przyszłego opiekuna monarchii egipskiej. Z czasem chrześcijaństwo przejęło ten symboli i dziś oglądamy go na każdym obrazie przedstawiającym Madonnę z Dzieciątkiem. Dawniej święto ku czci Izydy obchodzono wiosną, w okresie przebudzenia przyrody. Dzisiaj Dzień Matki Egipcjanie celebrują, podobnie jak większość krajów muzułmańskich, 21 marca.

Dzień Matki w Starożytnej Grecji

Grecki kult matki – bogini sięga samego zarania greckich dziejów. Od początku czczono tam Gaję czyli Matkę Ziemi. Była ona uosobieniem przyrody, która niczym matka opiekowała się żyjącymi na ziemi ludźmi. Z czasem, gdy religia Greków rozbudowała się i powiększyła o kolejnych bogów i boginie, kult z Gai przeszedł na jej córkę – Reję. To ona, jako żona Kronosa, stała się matką całego świata i wszystkich bogów. W mitologii Greckiej to Reja jako pierwsza kobieta nakarmiła swoje dzieci macierzyńskim mlekiem i obdarowała tą zdolnością ludzi. Reja była matką bogini Demeter, która w mitologii zyskała miano bogini płodności i urodzaju. Nazywana była Matką Ziarna i panią początków życia. Święto na cześć Demeter obchodzone było również wiosną i przetrwało aż do V wieku.

Dzień Matki w starożytnym Rzymie

Rzymianie z lubością wchłaniali kulturę podbitych krajów i z czasem traktowali ją jako własną. W ten sposób do panteonu rzymskich bogów trafiła cała obsada mitów greckich. Tak więc z greckiej Afrodyty powstała rzymska Wenus, Ares bóg podziemi zmienił się w Marsa, Demeter stała się Ceres, a Eros Amorem. Poza tym groźny Kronos został Saturnem, Tyche stała się Fortuną, a Atena Minerwą. Taki sam los spotkał pozostałych bogów i boginie, a także większość pomniejszych bóstw i istot mitycznych. Podobnie było ze świętami. Odpowiedniki dawnych obrzędów zostały zaszczerpione w Rzymskim Imperium. Również Dzień Matki, czyli święto ku czci boskiej matki, znalazło się w rzymskim kalendarzu. Początkowo za dzień poświęcony matce, uważane było święto Matronalia. Jednak obecnie wiemy, że było to wydarzenie bliższe dzisiejszemu dniu kobiet. Rzymianie lubili zabawę, a więc i świąt mieli bez liku. Jedno z nich szczególnie przypomina obecny Dzień Matki. Było to święto bogini Bona Dea, co oznacza dosłownie – Dobra Bogini Matka. Bóstwo to przedstawiane było jako kobieta i symbolizowało macierzyństwo oraz opiekuńczość. Święto to przypadało na początek grudnia i było ono, w przeciwieństwie do innych raczej gwałnych i radosnych rzymskich świąt, tajemnicze i wzniosłe. Mogły w nim uczestniczyć jedynie kobiety, które na misteriach i modłach spędzały kilka dni. Innym świętem ku czci bogini – matki było święto Paganalia. Urządzano je na cześć bogini Ceres, odpowiednika greckiej Demeter oraz Tellus.

Podczas trwania świąt, składano ofiary w świątyniach. Były to przede wszystkim tradycyjne placki i wypieki ofiarne. Jednak w pewnych rejonach imperium na cześć Ceres zabijano ciężarną maciorę, co miało skłonić boginię do opieki nad przyszłymi zbiorami oraz nienarodzonymi jeszcze dziećmi.

Dzień ojca dla kontrastu oraz święto brata i siostry jako dopełnienie

Dzień Ojca jest odpowiednikiem Dnia Matki. W Polsce obchodzimy go oficjalnie od 23 czerwca 1965 roku. Początki tego święta sięgają Stanów Zjednoczonych, gdzie po dużym sukcesie Dnia Matki postanowiono ustanowić święta dla innych członków rodziny. Naturalnym pomysłem były obchody Dnia Ojca, a następnie Dzień Rodzeństwa, który obchodzimy 10 kwietnia. Podobnie jak ma to miejsce w przypadku Dnia Matki, Dzień Ojca obchodzony jest w innych krajach w różnych porach roku. Tak więc w Hiszpanii, Włoszech czy Portugalii ojcowie świętują 19 marca. W Niemczech Dzień Ojca wypada w dniu Wniebowstąpienia Pańskiego, czyli trzydziestego dziewiątego dnia po niedzieli wielkanocnej. Skandynawowie celebrują swoich ojców 5 czerwca a Turcy w 3 niedzielę czerwca.

Poza świętem ojca, brata i siostry są jeszcze dni chłopaka i dziewczyny, ale to już zupełnie inna historia.

Dzień Matki ciekawostki

- Pierwszy Dzień Matki w Polsce odbył się w Krakowie w roku 1914.
- Polska jako jedyny kraj na świecie obchodzi Dzień Matki 26 maja.
- W niektórych państwach na świecie Dzień Matki obchodzony jest wspólnie z Dniem Kobiet. Dzieje się tak między innymi w Rosji, Bułgarii, Armenii czy na Białorusi.
- W USA Dzień Matki jest świętem narodowym. Na ulicach pojawiają się flagi, które są symbolem Amerykańskich Matek Narodu.
- We Francji Dzień Matki został zapoczątkowany przez Napoleona.
- W Anglii i Szkocji święto to nazywane jest Niedzielą u Matki – Mothering Sunday.
- Ciekawą tradycję mają Jugosłowianie. Dzień Matki nazywany jest tam Łózkowym Więzieniem. Polega to na tym, że mama nie może wyjść rano z łóżka, nim nie obdaruje dzieci smakołykami i drobnymi prezentami. Jak widać dziwnym sposobem dzieciom w Jugostawii udało się odwrócić działanie święta.
- W starożytności Dzień Matki był dniem poświęconym bogini matce, a często również obchodom towarzyszyły zabawy związane z nadejściem wiosny i nowym życiem.
- Najwcześniejsze źródła dotyczące Dnia Matki pochodzą ze starożytnego Egiptu.
- Dla pierwszych ludzi moment narodzin nowego życia był czymś mistycznym. Dlatego rodzące matki otrzymywały niemal boski status.

Kiedy obchodzi się Dzień Matki w innych krajach

- Druga niedziela lutego – Najwcześniej Dzień Matki obchodzą Norwegowie.
- 3 marca to Dzień Matki w Gruzji.
- 8 marca jako Dzień Matki świętowany jest między innymi w Afganistanie, Kosowie, Laosie, Rosji, Wietnamie i na Białorusi.
- Czwarta niedziela Wielkiego Postu to Dzień Matki w Irlandii, Wielkiej Brytanii i Nigerii.
- 21 marca świętują mamy z Egiptu, Libanu, Kataru, Arabii Saudyjskiej, Iraku, Kuwejtu i Izraela.
- 25 marca to macierzyńskie święto w Słowenii.
- 7 kwiecień Dzień Matki w Armenii.
- Pierwsza niedziela maja – Węgry, Litwa, Rumunia, Hiszpania i Portugalia.
- Druga niedziela maja to Dzień Matki w większości państw Europy, a także na Dominikanie, Kambodży, Chile, Kolumbii, Zimbabwie i Wenezueli.
- 26 maja to święto w Polsce.
- 27 maja – Boliwia.
- Ostatnia niedziela maja – Obchody w Algierii, Francji, Haiti, Szwecji i Tunezji.
- 12 sierpień – Tajlandia.
- 22 grudnia – Najpóźniej Dzień Matki obchodzony jest w Indonezji.

ZESPÓŁ SZKÓŁ W CHOJNICACH PRAGNIE SERDECZNIE ZAPROSIĆ PAŃSTWA DO UDZIAŁU W PROJEKCIE: „LOKALNY OŚRODEK WIEDZY I EDUKACJI” (LOWE).

Ośrodek działa na terenie Zespołu Szkół w Chojnicach, oferując osobom dorosłym szeroki wachlarz interesujących, bezpłatnych zajęć edukacyjnych.

W ramach Projektu oferujemy m.in:

- ▶ *kurs kwalifikowanej pierwszej pomocy (zajęcia praktyczne oraz teoretyczne),*
- ▶ *kursy językowe (język angielski, język niemiecki),*
- ▶ *warsztaty zdrowego stylu życia,*
- ▶ *Szkołę Rodzica - warsztaty grupowe i indywidualne,*
- ▶ *warsztaty „Bezpieczeństwo w gospodarstwie domowym”.*

Formularz zgłoszeniowy, oświadczenie RODO oraz Programy kursów znajdują się na stronie internetowej Zespołu Szkół w Chojnicach:

zs-chojnice.pl (w zakładce LOWE).

Wszystkich chętnych prosimy o składanie Formularzy zgłoszeniowych:

osobiście w sekretariacie Zespołu Szkół w Chojnicach

lub elektronicznie na adres : lowe@zs-chojnice.pl

lub szkola@zs-chojnice.pl z dopiskiem „zgłoszenie do LOWE”.

Powiat Chojnicki uczestniczy w inwestycji obejmującej modernizację systemu kanalizacji deszczowej w mieście Chojnice

Powiat chojnicki jest partnerem w realizacji projektu pn. „Poprawa gospodarki wodami opadowymi i roztopowymi na terenie MOF Chojnice - Człuchów”. Projekt polega na uporządkowaniu systemu kanalizacji deszczowej oraz infrastruktury przeciwpowodziowej na terenie Chojnicko-Człuchowskiego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego. W ramach realizacji ww. projektu na obszarze miasta Chojnice nastąpi budowa i przebudowa systemów odbioru, odprowadzania i oczyszczania wód opadowych oraz zbiorników retencyjnych.

Zadaniem powiatu chojnickiego jako partnera projektu jest współudział w realizacji zadania dotyczącego budowy urządzeń kanalizacji deszczowej w następujących

drogach powiatowych na terenie miasta Chojnice: Al. Brzozowej, ul. Angowickiej, ul. Dworcowej i ul. Towarowej. Zadanie powiatu obejmuje budowę wpustów wraz z odtworzeniem nawierzchni i korektą profilu ww. ulic. W ubiegłym roku trwały prace dot. następujących ulic powiatowych w Chojnicach: ul. Brzozowej, ul. Angowickiej, ul. Dworcowej i ul. Towarowej, natomiast obecnie trwa drugi etap robót w obrębie ul. Brzozowej.

Okresowe utrudnienia dla kierowców oraz mieszkańców obszarów objętych inwestycją spowodowane zamknięciem dla ruchu ulic zostaną zrekompensowane korzyściami wynikającymi z realizacji inwestycji. Celem głównym projektu jest wzmocnienie odporności Chojnic na powodzie

i susze. Budowa oraz modernizacja kanalizacji deszczowej wyeliminuje zalania i podtopienia występujące po ulewach i roztopach, w miejscach gdzie do tej pory nie było możliwości odprowadzania wód oraz tam, gdzie kanalizacja nie działała prawidłowo. Przedsięwzięcie ograniczy zniszczenia nawierzchni ulic spowodowane ulewnymi deszczami oraz uchroni budynki przed zalaniem piwnic i uszkodzeniem obiektów – mówi starosta chojnicki Marek Szczepański.

Planowany termin zakończenia realizacji zadania powiatu chojnickiego to czerwiec 2021 r. Koszt wyniesie niecałe 3 miliony złotych.

starosta chojnicki Marek Szczepański

Foto: Anna Zajkowska

Projekt pn. „Poprawa gospodarki wodami opadowymi i roztopowymi na terenie MOF Chojnice - Człuchów” jest współfinansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, Osi Priorytetowej 11 Środowisko, Działanie 11.1 Ograniczanie zagrożeń naturalnych.

Wybrane zioła aromatyczne

Biała szalwia (Salvia apiana)

Pochodzi z południowo-zachodniej części Stanów Zjednoczonych, gdzie rośnie głównie w stanie Kalifornia. Należy do rodziny jasnotowatych (Lamiaceae), jest więc spokrewniona z miętą. Jej nazwa łacińska nawiązuje do tego, że uwielbiają ją pszczoły (apiana – pszczoła), które chętnie zapylają jej białe lub jasnofioletowe kwiaty. Biała szalwia posiada charakterystyczne, biało-srebrzyste liście, od których z kolei pochodzi jej nazwa zwyczajowa. Rośnie na suchych terenach gdzie jest mnóstwo światła słonecznego. Biała szalwia od wielu wieków obecna jest w kulturze i medycynie rdzennych Indian zamieszkujących kalifornijskie wybrzeże Pacyfiku. To jedno z podstawowych ziół w uzdrawianiu – wielki strażnik zdrowia. Nasiona służą do oczyszczania oczu. Indianie wkładają je do oczu na noc, aby spęczniały i wchłonęły zanieczyszczenia podczas ruchu gałek ocznych. Z suszonych liści białej szalwii przygotowuje się napary o działaniu napotnym i przeciwgorączkowym, a z korzeni robi się wywary, które mają przynosić ulgę kobietom po porodzie. Jest również bakteriobójcza. Rdzenni Amerykanie leczyli szalwią kaszel, przeziębienia oraz dodawali do kąpieeli leczniczych. Szalwia biała używana jako herbata może złagodzić problemy z wrzodami.

Jej świeże liście i łodygi stanowią pożywienie. Z jej nasion oraz mąki i cukru robi się ciastka i desery. Nasiona mogą być także surowcem do przygotowania pinole – proszku składającego się z mąki kukurydzianej oraz różnych mielonych nasion i przypraw, zaprojektowanego przez Azteków i służącego do wyrobu produktów spożywczych i napojów. Od wieków stosowana przez Indian przy wszelkich ceremoniach, m.in. w szalwie potów, przy odganianiu złych mocy stąd jej podnazwa – szalwia ceremonialna. To wyjątkowa roślina aromatyczna. Podpalona, tli się i wydziela niezwykle aromatyczny zapach.

Biała szalwia ma przepiękny i mocny mistyczny aromat. Liście i całe nadziemne pędy białej szalwii od wieków stanowią kadzidło o szczególnej mocy. Indianie do dziś wykorzystują je w rytuałach oczyszczających, niekiedy w połączeniu z innymi, aromatycznymi ziołami. Ich zwyczaj rozprzestrzenił się na całym świecie. Biała szalwia, obok palo santo, jest obecnie jednym z najpopularniejszych naturalnych kadzideł, rozniecających pozytywną energię. Rozpala się ją podczas mniejszych lub większych ceremonii, spotkań, rytuałów, czy zabiegów. Biała szalwia stosowana jest do okadzania mieszkań, domów, miejsc pracy. Idealnie oczyszcza przestrzeń, uwalnia od złych mocy, złych uczuć i niekorzystnych wpływów z zewnątrz. Biała szalwia jest używana w rytuałach przyciągających dostatek. Pomaga osiągnąć długowieczność. Indiańska szalwia noszona w purpurowym woreczku pomaga zyskać mądrość.

Palo Santo (Bursera graveolens)

To drzewo o niezwykłych właściwościach i wspaniałym, unikalnym zapachu. Występuje naturalnie w wielu krajach Ameryki Południowej i Środkowej, Meksyku i Wyspach

Galapagos. W Ekwadorze przez kilka miesięcy od stycznia do czerwca powietrze wypełnione jest słodką i tajemniczą nutą Palo Santo zmieszana z morską bryzą. Nazwa „Palo Santo” oznacza dosłownie święte drzewo, uważane jest ono przez tamtejszych szamanów i uzdrowicieli za nieodłączny element każdej ceremonii. Bogate w aromatyczną żywicę kawałki drewna wykorzystywane są jako naturalne kadzidła lub pozyskuje się z nich, poprzez destylację, olejek eteryczny.

Ze względu na nadmierną eksploatację drzew Palo Santo, zostały one objęte szczególną ochroną. Istnieje zakaz wycinania rosnących drzewek, dopuszcza się jedynie pozyskiwanie drewna z drzew obumarłych i opadłych gałęzi.

Jak uzyskać zapach z kawałków drewna Palo Santo? To bardzo proste – wystarczy je podpalić i zgasić, tak aby wydobywał się aromatyczny dym.

Zapach palonego drewna Palo Santo:

- doskonale sprawdza się w aromaterapii,
- odpręża i relaksuje,
- oczyszcza dom ze złych energii,
- wprowadza dobrą atmosferę i sprzyja medytacji,
- uwalnia od stresu i napięcia.

Róża damasceńska kwiat

Doskonała jako herbata i do kąpieeli. Jej fenomenalny zapach uwodzi zmysły i uprzyjemnia codzienność. Róża damasceńska to roślina występująca wyłącznie w uprawie, ponieważ powstała w wyniku krzyżowania różnych gatunków róż. Letnie róże damasceńskie to mieszańce róży francuskiej i fenickiej, a jesienne to mieszańce róży francuskiej, piżmowej i południowoazjatyckiej. Róża damasceńska wyróżnia się spośród innych wyjątkowo mocnym i pięknym zapachem, który jest chętnie wykorzystywany w perfumach i kosmetykach. Ale to nie wszystko – w jej płatkach drzemie ponad 300 składników aktywnych. Z tego powodu kwiaty róży damasceńskiej nazywane są najcenniejszymi kwiatami na świecie. Produkuje się z nich drogi olejek różany, na którego jeden litr przypada aż 5 ton płatków. Przy okazji powstaje też woda różana. Liczne składniki aktywne zawarte w kwiatach róży damasceńskiej odpowiadają za jej niezwykle pozytywny wpływ na skórę. To dlatego ekstrakt i olejek z jej kwiatach znajdziemy w tonikach i kremach do twarzy, mydłach oraz peelingach.

Róża damasceńska - jak stosować

Napary z płatków i pąków róży damasceńskiej pachną obłędnie i mają przyjemny, delikatny smak. Są doskonałe bez dodatków, ale warto wypróbować je również z dodatkami. Kwiaty róży damasceńskiej doskonale komponują się z herbatą zieloną, liśćmi kaffiru, korą cynamonu, goździkami i płatkami pomarańczy. Można nimi ponadto aromatyzować alkohole, a po namoczeniu dodawać do potraw. Aby przygotować napar z róży damasceńskiej, wystarczy zalać kilka kwiatach lub szczyptę płatków wrzącą wodą, przykryć i pozostawić na 5-10 minut do naciągnięcia. Napary z róży damasceńskiej można pić o każdej porze dnia i nocy. Można je także wykorzystać zewnętrznie – do przemywania cery i do płukania włosów. Pąki róży damasceńskiej nadadzą luksusowego akcentu wieczornej kąpieeli. Mogą udekorować prezent albo stół podczas romantycznej kolacji.

Jakub Gronowski

Chojnice, ul. Kościuszki 1, tel. 52 515 65 03

Według rdzennych mieszkańców Ameryki Południowej zapach Palo Santo ma właściwości oczyszczające umysł, sprzyjające medytacji i zwiększające przepływ energii. Okadza się nim mieszkania i miejsca ceremonii, aby chronić je przed „złą energią”. Zapach Palo Santo wpływa kojąco na zmysły, znosi napięcie i harmonizuje ciało, jest niezwykle przyjemny i zarazem tak unikalny, że wystarczy raz mieć z nim kontakt, aby w dowolnym miejscu w przyszłości rozpoznać jego barwę. Oprócz niezwykle aromatu, żywica Palo Santo posiada szereg właściwości prozdrowotnych – działa antyseptycznie i przeciwzapalnie, skutecznie zwalcza infekcje grzybiczne i wirusowe, a także wykazuje właściwości przeciwnowotworowe (hamuje proliferację komórek raka piersi). Palo Santo jest od dawna wykorzystywane w medycynie ludowej Amazonii w przypadku bólu brzucha czy reumatyzmu, z drewnianek często pozyskuje się wartościowe ekstrakty hydroalkoholowe oraz niezwykle cenny olejek eteryczny. Palo Santo należy do tej samej rodziny co mirra (Commiphora) i kadzidłowiec (olibanum, Boswellia), jego drewno jest niezwykle twarde i zbite, czasem służy do wyrobu matero – specjalnych naczyń do yerba mate.

KUCHNIA

SKLEP RYBNY
WOJTAL

SKLEP RYBNY
MYLOF

CZYNNY:
PON. - SOBOTA
9:00 - 17:00
DNI WOLNE:
10:00 - 17:00

CZYNNY:
PON. - PIĄTEK:
7:00 - 19:00
DNI WOLNE:
10:00 - 19:00

Tel. sklepu
885 529 000

Tel. sklepu
52 39 59 312
663 029 888

Pstrąg pieczony w folii z pesto i pomidorkami

Składniki

- 4 filety z pstrąga, każdy po 150 g, razem około 600-800 g
- 4 łyżeczki oliwy z oliwek lub innego oleju roślinnego (do natłuszczenia folii)
- 8 łyżeczek pesto bazylowego (można tutaj użyć pesto ze słoika, chociaż domowe pesto jest jeszcze lepsze)
- 150 g drobnych pomidorków, przekrojonych na pół, lub 2-3 pomidory pokrojone na plastry
- 4 arkusze folii aluminiowej

Przygotowanie

- Rozgrzej piekarnik do 220°C.
- Umieść blachę do pieczenia w piekarniku, aby podgrzać ją podczas przygotowywania pstrąga.
- Przygotuj 4 kawałki folii, wystarczająco duże, aby owinać pstrąga z dodatkami.
- Każdy kawałek folii skrop oliwą i połóż rybę na tłuszczu, skórą do dołu.
- Na powierzchni ryby połóż 2 łyżeczki bazylowego pesto i rozsmaruj.
- Na wierzchu ułóż połówki pomidorków przecięciem do góry, tak aby przykryły rybę. Można również wykorzystać plastry większych pomidorów.
- Zawień każdego pstrąga w folię, podnosząc jej brzegi do góry i składając razem kilka razy.
- Połóż pakietki z rybą na rozgrzanej blasze do pieczenia i piecz 15 minut.
- Wyjmij z piekarnika po 15 minutach i pozostaw na 2-3 minuty.
- Następnie ostrożnie otwórz i podawaj natychmiast, póki pstrąg i pomidory są jeszcze gorące.

GRUPA **psb** **Duet 2**

ul. Kaszubska 2, Chojnice

Zakupy na telefon!

506 633 523

lub

506 633 542

(52) 395 11 04

www.duetchojnice.pl

NOWA MARKA

W NASZYM SKLEPIE!

DRZWI NA LATA

WYCENIMY, ZAMONTUJEMY.
ŚWIADCZYMY USŁUGĘ MONTAŻU
DRZWI WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH!!!

od 3,99
zł/opak.

ZIEMIA PSB

- uniwersalna, 20 l, 50 l, 80 l - od 3,99 zł (od 0,20 zł/l)
- kwiatowa, 20 l, 50 l - od 3,99 zł (od 0,20 zł/l)
- do iglaków, 50 l - 9,99 zł (0,20 zł/l)
- do pelargonii, 20 l, 50 l - od 5,49 zł (od 0,27 zł/l)
- torf ogrodniczy kwaśny, pH 3,5-4,5; 80 l - 12,99 zł (0,16 zł/l)
- ziemia do borówek, 50 l - 10,99 zł (0,22 zł/l)
- ziemia do roślin kwasolubnych, 20 l - 4,99 zł (0,25 zł/l)

od 1,99
zł/szt.

od 3,49
zł/szt.

SADZONKI
ROSLIN

szeroki wybór odmian

DONICZKI BALKONOWE RATTANOWE
40 cm - 6,99 zł, 60 cm - 8,59 zł.
dostępne w różnych kolorach

REDAKCJA GAZETY

chojniczanie.pl
Gazeta LOKALNA

Kupi stare zdjęcia i widokówki

Poszukujemy starych zdjęć i widokówek przedstawiających miasto Chojnice i najbliższą okolicę. Wycena i płatność w dniu transakcji. Atrakcyjne ceny.

Zadzwoń: **601 533 588** lub napisz: redakcja@chojniczanie.pl. Skontaktujemy się niezwłocznie. Możesz także przyjść osobiście, DT Libera, Stary Rynek 9, III p., czwartek, godz. 09:00 - 12:00.

VOBIS
PARTNER SKLEP KOMPUTEROWY

ul. Obrońców Chojnic 1
(MARKET KAUFLAND)
89-600 Chojnice

☎️ PON - SOB 9:00 - 20:00

SPRZEDAŻ I SERWIS

KOMPUTERY

TELEFONY

KASY FISKALNE

Autoryzowany serwis Novitus

Sklep 662197754
Serwis 662197752

vobischojnice1@gmail.com

PIZZA italiano

tel. 52 395 18 56

Chojnice • Al. Bayeux 1
pn.- sob. 9-22

Zamówienia telefoniczne
przyjmowane są do godz. 21:45
Dowóz na terenie miasta - 5,00 zł
Karton - 1,00 zł

DOWÓZ GRATIS
przy zakupie powyżej 35 zł
Obowiązuje tylko na terenie miasta

NIE WYRZUCAJ-PRZETWARZAJ!
GDY WODA JEST CZYSTA
RYBY TAŃCZĄ TWISTA
WSZYSCY WYGRAMY
GDY ŚWIAT POSPRZĄTAMY
KAŻDEMU SERCU BLISKA
OCHRONA ŚRODOWISKA
ŚRODOWISKO PONAD WSZYSTKO
OKAŻ KULTURĘ CHROŃ NATURE

fot. Anka Zajkowska

**FINAŁ AKCJI
„MOTYLE, PSZCZOŁY, ROBAKI, CUDAKI”
ZORGANIZOWANEJ Z OKAZJI MIĘDZYNARODOWEGO DNIA ZIEMI**

Magiczne słowo – PROPAGACJA

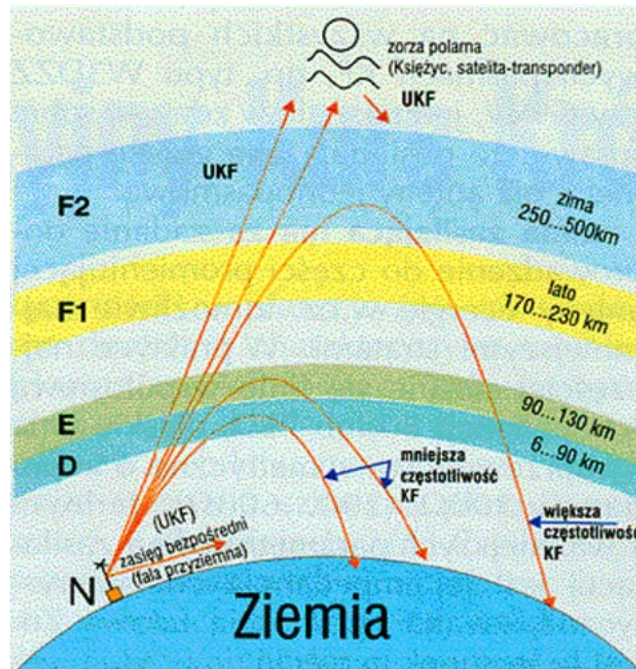
Definicja jest prosta: propagacja to całokształt zjawisk związanych ze swobodnym rozchodzeniem się fal w jakimś ośrodku. Z punktu widzenia krótkofalowca będą to fale radiowe, a tym ośrodkiem jest atmosfera. I po tym stwierdzeniu, cytując generała Bolesława Wieniawę-Długoszowskiego (II RP), można powiedzieć „Skończyły się żarty, zaczęły się schody”.

Generał krótkofalowcem nie był, ale postacią barwną, a zarazem tragiczną – tak. Jego bujne życie towarzyskie i ekstrawagancje przeszły do historii, a z nim samym związanych jest wiele anegdot. Był kawalerzystą, fantazji mu nie zbywało. Przytoczone słowa miał wypowiedzieć w następującej sytuacji. Założył się z kolegami, że wjedzie na koniu po schodach na pierwsze piętro hotelu Bristol w Warszawie, gdy przejechał westybul i dotarł do schodów, powiedział to, co powiedział. Miało to znaczyć tyle, że łatwo było, a teraz mamy problem. Ostatecznie udało mu się i zakład wygrał. Ale powiezenie zagościło w języku polskim i kto go użyje, daje do zrozumienia, że łatwo nie będzie. Tak samo jest z tą PROPAGACJĄ. Najpierw przez kilka lat krótkofalowiec się o NIEJ uczy. A można nawet powiedzieć – JEJ się uczy. Teoria z książki to jedno. A praktyka to drugie. Oczywiście teoria sporo wyjaśnia. Ale w praktyce nie wszystko da się przewidzieć. Posłużę się przykładem.

Rzucmy na spokojną tafłę jeziora mały kamień, wielkości tenisowej piłki. Od miejsca jego upadku zaczną się rozchodzić centrycznie fale. Aż w pewnym momencie fale „znikną”, bo energia falowania wody, wywołana upadkiem kamienia, wyczerpie się. Gdy rzucimy większy kamień, powiedzmy wielkości cegły, fale będą większe i będą rozchodzić się dalej. Duży kamień dostarczył większej energii niż mały. Tak przy okazji wyjaśniłem, dlaczego radiostacją większej mocy nawiążemy dalszą łączność. Było prosto, teraz skomplikujmy. Rzucilem mały kamień. Fale, nazwijmy je A, zaczynają się znowu centrycznie rozchodzić po wodzie. Ale zaraz rzucam w pobliżu drugi kamień. On też wytworzy fale, nazwijmy je B. I raptem „spokojna” fala A zostaje zaburzona rozchodząca się falą B. Dodatkowo fala A zaczyna też oddziaływać na falę B. Robi się nieład, a nasze przewidywania co do przebiegu obu fal biorą w łeb! I tak bywa z propagacją.

Niekiedy krótkofalowiec narzeka, że „nie ma propagacji”. To tak trochę jak nasze mówienie, gdy pada deszcz – „nie ma pogody”. A to nieprawda, bo pogoda jest zawsze. Jedyne może nam nie odpowiadać, że pada, a nie świeci słońce. Ten brak propagacji to możemy porównać do rzucenia kamieniem np. w bagno. Energię kamień dostarczył, ale bagno ją natychmiast wytlumiło i falowania nie było. Czasami też tak mamy. Włączą człowiek stację, a tam głucho cisza... Teoria swoje, a życie swoje. Jesteśmy przekonani, że nawiążemy łączność i nic z tego nie wychodzi.

Sam swego czasu polowałem na bardzo poszukiwaną stację. Pojawia się co kilkanaście lat lub jeszcze rzadziej. Miałem na jej „zrobienie” kilka dni. Byłem przekonany, że przeprowadzę łączności przynajmniej na 3-4 pasmach. No bo propagacja, bo teoria i takie inne. Zrobiłem ją ostatniego dnia aktywności, tylko na jednym paśmie. Jaki byłem zadowolony! Jak Forrest Gump z deskorolki!

Odbicia fal radiowych w jonosferze

No właśnie – pasma. To następny element układanki „propagacja i ja”. Krótkofalowcy używają wielu pasm o różnych długościach fal. Kiedyś pisałem o zależności długość fali – jej częstotliwość, nie będę się powtarzał, by nie zanudzać czytelników. Generalnie fale o różnej długości w różny sposób rozchodzą się w atmosferze. Przytoczę charakterystykę kilku pasm z książki Krzysztofa Słomczyńskiego „ABC krótkofalowca” (wydanie 3, s 51).

- Pasma 160 m (1810-2000 kHz): w porze dziennej pozwala tylko na łączności lokalne, w porze nocnej możliwe łączności z całą Europą, a przy sprzyjających warunkach – dobrej propagacji szczególnie przed świtem – łączności międzykontynentalne.
- Pasma 80 m (3500-3800 kHz): w porze dziennej mamy pewną łączność ze stacjami polskimi i bliższymi krajami Europy, w porze nocnej zasięg zmienny, możliwe nawiązywanie łączności w zasięgu kilku tysięcy kilometrów, szczególnie w zimie.

- Pasma 40 m (7000-7200 kHz): właściwości zbliżone, takie jak dla pasma 80m, lecz maksymalne zasięgi znacznie większe, choć w godzinach przedwieczornych pasmo „zamyka się” dla łączności na odległość 100-200 km.
- Pasma 20 m (14000-14350 kHz): w porze dziennej to najlepsze pasmo do pracy międzykontynentalnej (DX), przydatne do łączności na krótkie dystanse rzędu 200-300 km, w porze nocnej nadaje się do pracy DX-owej tylko w niektórych okresach roku.
- Pasma 15 m (21000-21450 kHz): właściwości tego pasma leżą na pograniczu pasm 20 m i 10 m. Często otwarte do pracy DX-owej, gdy pasmo 10m jest już nieczynne.
- Pasma 10 m (28000-29700 kHz): w porze dziennej sporadycznie zapewnia lepsze warunki łączności DX-owych niż pasmo 20m. Silnie zależne od stanu jonosfery. W porze nocnej przydatne jedynie do lokalnej łączności na fali przyziemnej.

Jak szanowni czytelnicy zapewne zauważyli, pojawiły się w opisach pasm stwierdzenia, że łączność zależy od pory dnia i pory roku! To też są czynniki mające wpływ na propagację i ściśle z nią powiązane. Pora dnia wiąże się z dniem i nocą oraz strefami przejściowymi między nimi – świtem i zmierzchem. Jak to mówią, na granicy dnia i nocy dzieją się cuda. Tak samo u krótkofalowców. Gdy u jednych kończy się dzień i zaczyna noc, u drugich na odwrót. Ale w obu przypadkach mamy te tzw. szare strefy. I niekiedy stacje w nich leżące w danej chwili mogą nawiązać bardzo nietypowe łączności.

Pojawił się jeszcze jeden termin – JONOSFERA. To warstwa atmosfery występująca powyżej 50-60 km nad powierzchnią Ziemi do wysokości 2000 km. Jest ona zjonizowana, czyli występują w niej cząsteczki naładowane dodatnio lub ujemnie (jony). Nas interesuje część do wysokości 500 km. Otóż te jony tworzą warstwy, od których potrafią się odbijać fale radiowe, jak światło w lusterku (popularny zajęcie) i docierać dalej niż w normalnych warunkach. Czyli kolejny element propagacji wpływający na zasięg łączności. W ciągu dnia wyróżnia się cztery warstwy: D na wysokości 60-90 km nad powierzchnią ziemi, E (100-120 km), F1 (180-240 km, istnieje tylko latem) i F2 (230-400 km, dość niestabilna). W nocy warstwy D i F1 zanikają, a pozostałe warstwy słabiej odbijają fale radiowe jak za dnia.

To podsumujmy. Na propagację mają wpływ pora dnia, pora roku, długości fal, jonosfery. Również rejon świata, z którego rozchodzi się fala radiowa, o czym wcześniej nie wspominałem i jeszcze kilkanaście innych czynników. To Państwo się już nie dziwią, dlaczego gdy zaczynam mówić o propagacji, „skończyły się żarty, zaczęły się schody”?

Piotr Eichler SP2LQP
sp2kfq@gmail.com www.sp2kfq.pl

KRZYŻÓWKA

plemie znane z fryzur	nauczyciel	u boku radcy	jeden z dużych banków	miejsce bitwy Aleksandra	przeciwnik Kwinto	krzyż egipski	mały Arkadiusz	wolna u człowieka	zbiórka organizacyjna	malowani chtëpy
plątny partner do tańca	bogini niezgody			płyn w akumulatorze		grad pociisków				
						duża nad "I"				mieszka w Afryce
obręcz kół samochodu	afrykańskie państwo					o nią wojna trojańska				
			praojciec Semitów			okręto-wy kucharz	wzór			
stoń Nel	największa rzeka Litwy	rozciąga się z góry		ciasto pełne bakalii			tytuł następcy Mahometa	włoska grupa kolarska	specjalista od ciała	nad Zal. Ze-grzyńskim
		persona non grata					liściaste lub iglaste			
grotolaz	w greckim alfabecie	pały	jeziro między USA a Kanada	model Volkswagena	w roz-grzewce pianisty					
						naczynie z knotem	senne urojenie			
zakątrzona panienka						znana marka herbaty				
			belfer z Gombrowicza				... and Roll			
pięć i wsteczny	"wybra-kowane" ptaki					Berlinka				

zadanie udostępnił serwis krzyżówkowy szarada.net

TWOJE UBEZPIECZENIA

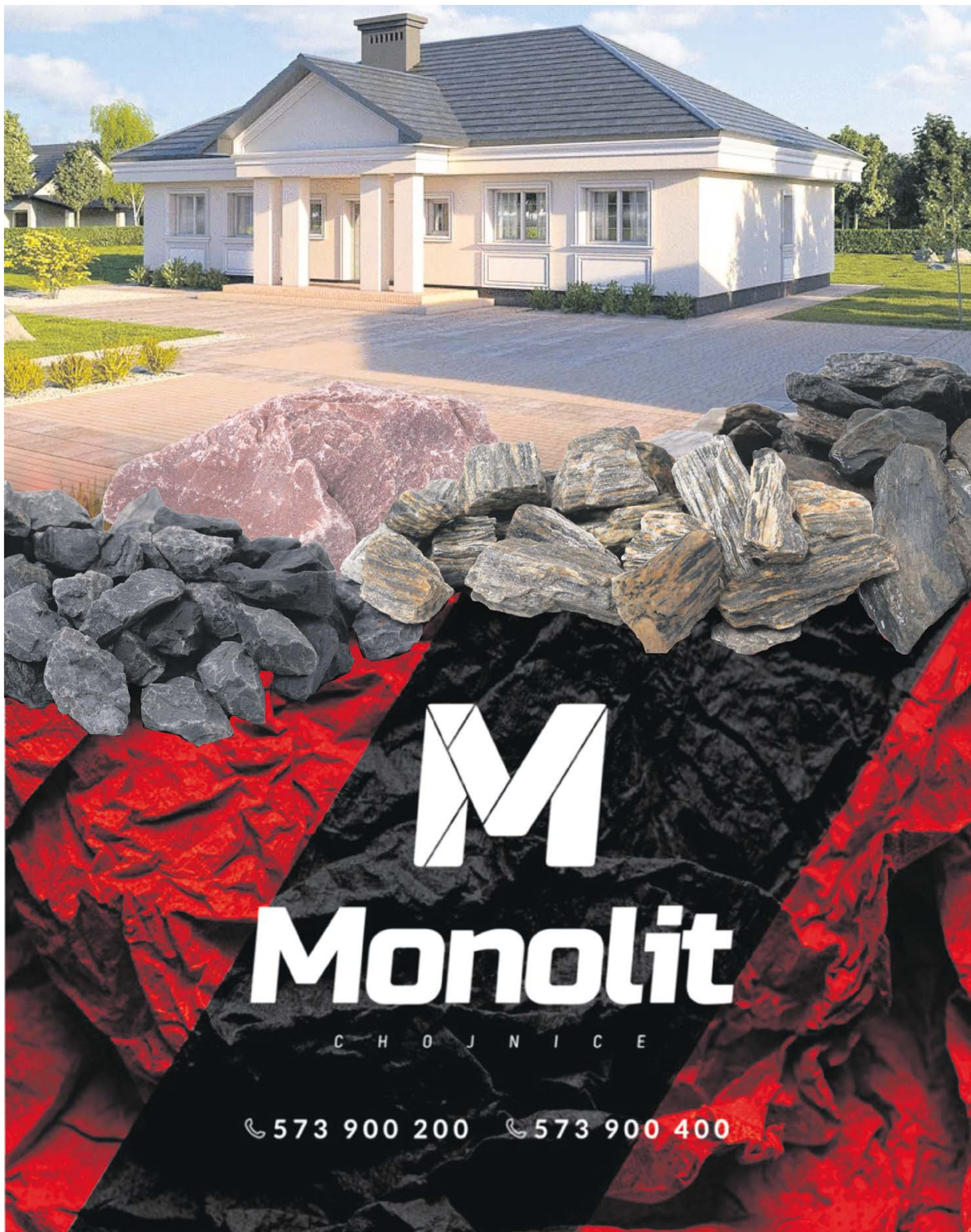
501 481 877
52 397 90 70
twojeubezpieczenia7@gmail.com
www.ubezpieczeniachojnice.pl

Alicja Plata

Chojnice ul. Drzymały 10 (baza PKS)
89-620 CHOJNICE

Tanie OC,
ubezpieczenia majątkowe i na Życie.

M

Monolit

C H O J N I C E

☎ 573 900 200 ☎ 573 900 400

chojniczanin.pl
MIESIĘCZNIK
 SPOŁECZNO-HISTORYCZNY

Adres redakcji: Chojnice, Stary Rynek 9-10 (III piętro)
 Biuro czynne w czwartki od 09:00 - 12:00, tel. 601 533 588

Wydawca:
 Inpero.pl sp. z o.o.
 Stary Rynek 9-10
 89-600 Chojnice

inpero.pl
 agencja interaktywna

Redakcja zastrzega sobie prawo do zmiany i skracania tekstów.
 Materiałów nie zamówionych nie zwracamy. Anonimów nie publikujemy.
 Za treść ogłoszeń redakcja ponosi odpowiedzialność w granicach wskazywanych w ust. 2 art. 42 prawa prasowego.

REDAKTOR NACZELNY

Jacek Klajna

Redakcja:

Dział reklamy:

naczelnny@chojniczanin.pl

redakcja@chojniczanin.pl

reklama@chojniczanin.pl

Druk: Polska Press Bydgoszcz

Nakład: 6000 egz.